

§11 Miljøgodkendelse

Sangildvej 31

8620 Kjellerup

Annonceres den	26. 04. 2018
Klagefristen udløber den	24. 05. 2018
Søgsmålfriksen udløber den	26. 10. 2018

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	2
0 Datablad	3
1 Resumé og samlet vurdering	4
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	4
1.2 ikke teknisk resumé	5
2 Generelle forhold	7
2.1 Beskrivelse af datoer	7
2.2 Meddelelsespligt – Anlæg	7
2.3 Gyldighed	7
2.4 agørelse om miljøgodkendelse	7
2.5 Vilkår	9
2.6 Offentlighed	15
2.7 Klagevejledning	17
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	19
3.1 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv.	19
3.2 Placering i landskabet	22
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	23
4.1 Husdyrhold og staldindretning	23
4.2 Ventilation	25
4.3 Foder – opbevaring, håndtering og fodring	26
4.4 Energi- og vandforbrug	27
4.5 Spildevand, restvand og regnvand	30
4.6 Affald og olie / kemikalier	31
4.7 Driftsforstyrrelser eller uheld	34
4.8 Ammoniaktab fra stald og lager	36
4.9 Påvirkning af natur med ammoniak	38
5 Gødningsproduktion og HÅNDBETING	44
5.1 Gødningstyper og mængder	44
5.2 Flydende husdyrgødning	45
5.3 Fast gødning inkl. dybstrøelse	47
5.4 Anden organisk gødning	48
6 Forurening og gener fra husdyrbruget	49
6.1 Lugt	49
6.2 Fluer og skadedyr	52
6.3 Transport	53
6.4 Støj fra anlægget og maskiner	56
6.5 Støv fra anlæg og maskiner	58
6.6 Lys	59
7 Bedste tilgængelige teknik (BAT)	59
7.1 Beskrivelse og vurdering af BAT	59
7.2 beskrivelse af ændringer i BAT-standard krav for ammoniak	60
7.3 Vejledende BAT-standardkrav for fosfor	64
7.4 Bedst tilgængelige teknik energi- og vandforbrug, management og fodring	65
8 Alternative muligheder, 0-alternativet og ophør af driften	71
10. BILAG	74

0 DATABLAD

Landbrugets beliggenhed	Sangildvej 31, 8620 Kjellerup
Matrikel nr. Ejerlav	8c og 5s Nr. Knudstrup By, Thorning
Cvr. nummer CHR-nummer Ejendomsnummer	10391385 74728 7400028697
Ejer af ejendommen/ansøger Adresse Tlf. E-mail	Johannes Rask Vattrupvej 39, 8620 Kjellerup 86880942, 23606141 rask@bogeholm.dk
Driftsansvarlig	Johannes Rask
Konsulent	Christian Bach Knudsen, LMO Viborg e-mail: cbk@lmo.dk
Brugstype	Svinebrug
Godkendelsesbetegnelse	§11 Miljøgodkendelse
Sagsnr.	Ejd-2017-01603
Skemanr.	96844
Dato for godkendelse	26.04.2018
Tilsynsmyndighed	Silkeborg Kommune
Kvalitetssikret af	Malene Ultang
Næste revurdering af godkendelsen	2026

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Sangildvej 31 søger efter husdyrloven¹ §11 Miljøgodkendelse om tilladelse til udvidelse husdyrproduktionen. Der ønskes en udvidelse **fra** de nuværende 300 årssøer, 2500 slagtesvin (32 - 60 kg), 1150 slagtesvin (32 – 107 kg) og 5360 smågrise (7,2 – 32 kg) svarende til 143,2 DE, **til** 300 årssøer med 9.300 smågrise (7 kg – 31 kg), 2500 polte (31 - 60 kg) og 4.150 slagtesvin (31 - 110 kg), svarende til i alt 244,4 DE. Der er derfor godkendelsespligt jf. husdyrgodkendelseslovens § 11.

Besætningen er en opformeringsbesætning, med produktion af 2500 polte, med afgangsvægt på 60 kg.

Der skal bygges en ny stald på ca. 670 m². Den nye stald vil blive etableret i tilknytning til de eksisterende bygninger, inde imellem øvrige staldbygninger.

Ansøgningen og beregningerne er udført i det elektroniske ansøgningsystem på www.husdyrgodkendelse.dk, interface version 3.1.0, uploadet 7. februar 2017, FarmN version 4.0, beregningsmotor 2.3, skema nr. 96844, samt scenarieberegning for lugt i skema nr. 105517.

Ansøgningen tager udgangspunkt i anmeldelse om fulde stalde (tilladelsen er givet i 2014).

SILKEBORG KOMMUNES BEMÆRKNINGER

Silkeborg Kommune skal i henhold til bl.a. *Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug* vurdere om den ansøgte omlægning kan gennemføres uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Nye og eksisterende bygninger med besætning, anlæg til opbevaring af foder og husdyrgødning er vurderet i forhold til bl.a.:

- Ammoniakfordampning, lugt, lys, støj og støv fra stalde og opbevaringsanlæg
- Opbevaring og bortskaffelse af bl.a. affald og kemikalier
- Forbrug af vand, energi og handelsgødning
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- Landskabelige og kulturhistoriske forhold

Den konkrete vurdering kan ses i afsnit 3-9, og afgørelsen med de tilhørende vilkår fremgår af afsnit 2.

Bemærk: Fra 1. marts 2017 skal der ikke længere træffes afgørelse for udbringningsarealer i tilladelser, godkendelser og anmeldelser, og vilkår, der tidligere er fastsat for udbringningsarealer, bortfaldt fra 1. august 2017.

---

¹ Lov nr. 1572 af 20-12-2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Historik

Placering af stald:

I første version af miljøansøgningen var den ønskede placering for den nye poltestald syd for eksisterende anlæg, med en afstand på ca. 5 m fra naboskel mod syd.

Efter husdyrlovens § 8, stk. 1, nr. 7, er etablering af husdyranlæg inden for en afstand af 30 meter fra naboskel ikke tilladt. Der blev derfor indsendt ansøgning om dispensation fra afstandskrav til naboskel og efterfølgende skriftlig redegørelse for den ønskede placering af stalden.

Silkeborg Kommune har d. 1. august 2017 hørt ejer af Sangildvej 29, som i høringsperioden er kommet med indsigelse mod dispensationen.

Ifølge husdyrlovens §9, stk. 3, kan der dispenseres fra afstandskravet, i de tilfælde hvor overholdelse af afstandskravet ikke er muligt for et husdyrbrug.

Silkeborg Kommune vurderede, at det ville være muligt, at placere stalden et andet sted på ejendommen, og vurderede dermed, at forudsætningen for at give en dispensation ikke var til stede. Der blev derfor varslet afslag på dispensationsansøgningen.

Der er efterfølgende lavet projektilpasning, således at miljøansøgningen ikke kræver dispensation fra afstandskrav til naboskel.

Ammoniakreducerende teknologi:

I projektet var det oprindeligt planlagt, at der på den nye poltestald skulle etableres biologisk luftrensning og punktudsug (gulvudsug). På baggrund af ny viden, præciserede Miljøstyrelsen, i december 2017, anvendelsesmulighederne for biologisk luftrensning til svinestalde således, at den angivne effekt ikke længere kan anvendes i forbindelse med punktudsug.

Der er derfor efterfølgende lavet projektilpasninger. Med ønske om punktudsug i den nye poltestald, blev biologisk luftrensning i IT-ansøgningen erstattet med kemisk luftvasker med en effekt på 13 % (reduktion af ammoniak-emission), for at overholde krav vedrørende ammoniakemission.

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

På ejendommen Sangildvej 31 er der i dag husdyrproduktion. Der ønskes en udvidelse af produktionen **fra** 300 årssøer, 2500 slagtesvin (32 - 60 kg), 1150 slagtesvin (32 – 107 kg) og 5360 smågrise (7,2 – 32 kg) svarende til 143,2 DE, **til** 300 årssøer med 9.300 smågrise (7 kg – 31 kg), 2500 polte til 60 kg og 4.150 slagtesvin til 110 kg, svarende til i alt 244,4 DE.

Bygningsmæssige ændringer:

- Der opføres en ny stald på ca. 670 m²
(Stalden indrettes med delvis spaltegulv og der etableres kemisk luftvasker i stalden)

Ejer Johannes Rask driver udover Sangildvej 31 ejendommene; Vattrupvej 39, 8620 Kjellerup og Oustrupvej 6, 8620 Kjellerup.

Placering af nyt byggeri

Den nye stald vil blive etableret i tilknytning til de eksisterende bygninger, inde imellem øvrige staldbygninger.

Husdyrgødning

Der produceres både gylle og dybstrøelse på ejendommen. Gyllen vil blive opbevaret i ejendommens gyllebeholder, samt i gyllebeholderen på Vattrupvej 39A, 8620 Kjellerup. Hovedparten af dybstrøelsen køres direkte ud fra stalden og pløjes ned i forbindelse med markarbejde, mens en del af dybstrøelsen opbevares i stalden indtil den er kompostlignende, hvorefter den lægges i markstak.

Transporter til og fra ejendommen

Ændringen og udvidelsen af produktionen på ejendommen vil medføre en stigning i antallet af transportere. Antallet af transportere stiger fra ca. 220 til ca. 320 pr. år. Det er hovedsageligt antallet af transportere med husdyrgødning der stiger.

Kun en mindre del af transporterne vil foregå gennem tæt bebyggelse.

Forventet udvikling i støv, støj og fluer

Udvidelsen forventes ikke at give anledning til væsentligt øgede gener for naboer i form af støv og støj.

Der forventes ingen øgede gener i form af fluer, idet fluer bekæmpes effektivt i stalden.

Lugt

Der er 805,46 meter til nærmeste enkeltliggende nabo uden landbrugspligt, samt 2.013,43 meter til nærmeste samlede bebyggelse og 2.642,43 meter til nærmeste byzone, afstandene er beregnet som vægtede gennemsnitsafstande.

Geneafstanden som beregnes i husdyrgodkendelse.dk til nærmeste nabo er beregnet til 161,45 meter og til samlet bebyggelse og byzone er den henholdsvis 359,04 og 510,54 meter. Dermed er geneafstandene som beregnet i husdyrgodkendelse.dk overholdt.

Når de beregnede afstandskrav til nærmeste beboelse, samlet bebyggelse og byzone er overholdt, har kommunen ikke mulighed for at skærpe lugtgenekriterierne.

Ammoniak

Etableringen overholder lovens krav om 30 % reduktion af ammoniakfordampningen i forhold til referencestalden. Den samlede ammoniaktab fra stald og lager ligger med det ansøgte 367,87 kg N/år under det generelle ammoniakreduktionskrav.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 BESKRIVELSE AF DATOER

Ansøger ønsker at bygge den nye stald, samt etablere produktionen, så snart tilladelsen foreligger. Udnyttelsesfristen er 6 år efter godkendelsen er meddelt. Miljøgodkendelsen anses for udnyttet når bygge- og anlægsarbejder faktisk er afsluttet og der er opnået fuld animalsk produktion. Der stilles vilkår vedrørende udnyttelsesfristen.

2.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG

Ønskes der fremover etablering eller ændring af anlæg som fx stalde og anlæg til gødningsopbevaring, skal der indgives anmeldelse til kommunen. Der skal ligeledes indgives anmeldelse, inden der foretages ændringer i dyrehold eller drift. Kommunen tager herefter stilling til, om ændringen udløser krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

2.3 GYLDIGHED

Miljøgodkendelsen af Sangildvej 31 regulerer driften i 8 år, hvorefter den skal revurderes på baggrund af de erfaringer, der har været med driften, og den udvikling der har været i metoder til reduktion af miljøpåvirkningen.

Miljøgodkendelsen omfatter kun Sangildvej 31, 8620 Kjellerup. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 74728 og CVR nr. 10391385.

2.4 AGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Silkeborg Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- At ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet.
- At husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- At de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion vil begrænses til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen overholdes.
- At husdyrbruget – under overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen – vil anvende den bedste tilgængelige teknik.
- At produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af bl.a.:
  - Nabobeboelser.
  - Natura 2000-områder² og natur i øvrigt.
  - Landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer.

---

² Natura 2000-områder: Internationale naturbeskyttelsesområder udpeget på baggrund af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver.

Silkeborg Kommunes afgørelse begrundes med ovenstående vurdering, og med at øvrige generelle afstandskrav samt de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i *Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug* overholdes. Se endvidere de vedlagte bilag.

Silkeborg Kommune meddeler hermed godkendelse til den ansøgte udvidelse af besætningen på ejendommen Sangildvej 31, 8620 Kjellerup til følgende årsproduktion:

- 300 årssøer
- 9.300 smågrise (7 – 31 kg)
- 2500 polte (31 - 60 kg)
- 4.150 slagtesvin (31 - 110 kg)

Dette svarer til en udvidelse fra 143,15 DE til 244,39 DE.

Udover miljøgodkendelse af bedriftens nuværende og planlagte produktionsanlæg og besætning meddeles der ved denne skrivelse Miljøgodkendelse til:

- En ny stald på ca. 670 m²

Miljøgodkendelsen omfatter alene ejendommen Sangildvej 31, 8620 Kjellerup, samt alle arealer tilknyttet CVR nr. 10391385. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 74728.

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 11 stk. 2 i husdyrloven, samt reglerne i godkendelsesbekendtgørelsen, og omfatter de miljømæssige forhold, det vil sige forhold af betydning for det omgivende miljø som beskrevet i loven og bekendtgørelsen.

Afgørelsen om miljøgodkendelse er truffet på grundlag af ansøgningsmateriale indsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang 21-03-2017, samt efterfølgende supplerende oplysninger i perioden frem til 16.03.2018. Miljøgodkendelsen er betinget af vilkår indskrevet i afsnit 2.5.

Dyreenheder er beregnet efter de omregningsfaktorer i husdyrgødningsbekendtgørelsen som gælder på ansøgningstidspunktet.

Øvrige bestemmelser

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Miljøgodkendelsen fritager ikke fra krav om eventuelle tilladelser, godkendelser, dispensationer eller lignende efter anden lovgivning og efter andre bestemmelser som f.eks. museumslovens³ bestemmelser vedrørende fund af fortidsminder i forbindelse med jordarbejde.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Silkeborg Kommune og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra kommunen eller andre relevante myndigheder.

³ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven

2.5 VILKÅR

Formålet med at fastsætte konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning er at sikre,

- At husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen.
- At kravet om reduktion af ammoniak tab fra stald og lager overholdes.
- At yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes.
- At risikoen for forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen nedsættes.

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af overholdelse af den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse⁴, øvrige til enhver tid gældende generelle miljøregler og nedenstående supplerende vilkår:

Generelle vilkår

1. Produktionen skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningen (ansøgningsskema nr. 96844). Fremtidige drifts- og bygnings ændringer skal anmeldes til og godkendes af Silkeborg Kommune
2. Den driftsansvarlige skal underrette kommunen om eventuelle ændringer i ejerforhold eller i, hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift. Det gælder også indstilling af driften for en længere periode.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Relevante vilkår, som vedrører husdyrbrugets drift, skal være kendt af den driftsansvarlige og den eller de personer, der arbejder med den pågældende del af driften.
4. Miljøgodkendelsen skal være udnyttet senest 6 år efter godkendelsen er meddelt. Miljøgodkendelsen anses for udnyttet når bygge- og anlægsarbejder faktisk er afsluttet og der er opnået fuld animalsk produktion.
5. Godkendelsen bortfalder for de dele af byggeriet/anlæggene og dyreholdet, der ikke er etableret/indsat indenfor ovenstående tidsfrister.
6. Vilkårene i denne godkendelse skal være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen tages i brug (udnyttes), hvis ikke andet er anført. Dvs. godkendelsens vilkår skal opfyldes fra den dag hvor anlægsarbejdet eller udvidelsen af besætningen påbegyndes.

Bygge- og beskyttelseslinjer

1. Den nye staldbygning, skal placeres og etableres i overensstemmelse med ansøgningen. Staldbygningen skal have en grundplan på 670 m² og må højest være 8 meter fra jord til tagryg. Facader og tag skal beklædes med ikke-reflekterende materiale.

---

⁴ Bekendtgørelse nr. 1324 af 15. november 2016 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Placering i landskabet

1. Eksisterende læhegn skal vedligeholdes, hvilket betyder, at der skal genplantes, hvis planter går ud, og at der skal renholdes for ukrudt omkring planterne, i et omfang, så træernes og buskenes vækst ikke hæmmes.

Husdyrhold og staldindretning

1. Den maksimalt tilladte årsproduktion omfatter 300 årssøer, 9.300 producerede smågrise (7 – 31 kg), 2.500 producerede polte (31 – 60 kg) og 4.150 producerede slagtesvin (31 – 110 kg), svarende til 244,39 DE. Dyreenhederne er beregnet efter normtal for 2016. Husdyrbruget skal på Silkeborg Kommunes forlangende fremvise dokumentation for størrelsen af den årlige husdyrproduktion.
2. Husdyrholdet skal være fordelt på staldsystemer - og staldindretningen udført som beskrevet i ansøgningen.
3. Det maksimalt tilladte antal dyr på stald ad gangen (stipladser) er 300 søer, 1673 smågrise (7,00 – 31 kg), 417 polte (31 – 60 kg) og 1190 slagtesvin (31 – 110 kg).

Ventilation

1. Ventilationssystemet i alle stalde skal rengøres mindst hver 12. måned. Datoer for rengøring skal indføres i en driftsjournal, som skal kunne fremvises ved tilsynsbesøg
2. Der skal foretages et årligt eftersyn af ventilationsanlægget, for at sikre, det fungerer optimalt. Serviceeftersynet skal udføres af leverandøren af ventilationssystemet eller en med tilsvarende ekspertise. Der skal udarbejdes en rapport som beskriver ventilationsanlæggets stand, er anlægget rengjort og vedligeholdt korrekt. Rapporten skal kunne fremvises ved tilsyn.

Kemisk luftrensning

1. Afkast på poltestalden skal tilsluttes en kemisk luftrenser. Anlægget skal som minimum fjerne 13 % af ammoniakindholdet fra staldluften, før det udledes til omgivelserne.
2. Luftrensningsanlægget skal være forsynet med en trykmåler, vandmåler og pH-måler.
3. Inden poltestalden tages i brug, skal den kemiske luftrenser være installeret og klar til drift.
4. Efter installering af den kemiske luftrenser sendes beregninger til Silkeborg Kommune der godtgør for, hvordan 13 %'s reduktion af staldluftens ammoniakindhold opnås.
5. Luftrensningsanlægget skal være i drift dagligt med forbehold for mindre driftsstop i forbindelse med rengøring, vedligehold og serviceeftersyn
6. Der må kun anvendes svovlsyre i luftrensningsanlægget.
7. Svovlsyreopløsningen, der overrisler filteret, må maksimalt have en pH på 3.
8. Tryktabet over luftrensningsanlægget må ikke overstige 200 pascal (Pa).
9. Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol

10. Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:

- a. Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet
- b. Luftrensningsanlæggets driftstid
- c. Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre
- d. Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed

Faktura for indkøbt svovlsyre samt udskrifter af pH-målinger skal gemmes og være tilgængelig.

11. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten/leverandøren eller tilsvarende, akkrediteret firma om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget, herunder kalibrering af pH-målere. Luftrensningsanlægget skal kontrolleres af producenten/leverandøren mindst hver 6. måned. Serviceaftalen skal opbevares på husdyrbruget.

12. Silkeborg Kommune skal underrettes ved driftsstop, der har varighed af mere end 7 dage.

13. Logbogen/den elektroniske registrering af data, data for pH-målinger, kontrolrapporter samt dokumentation for kalibrering af pH-måler skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Foder

1. Opbevaring og håndtering af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af rotter. Der stilles krav om daglig fjernelse af foderrester under og omkring fodersiloer, samt rottesikring af foderlader mm.
2. Foderblandingen anvendt til polte fra 31-60 kg må maksimalt indeholde 5,04 gram total fosfor pr foderenhed.
3. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder til polte mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
4. Blandeforskrifter for foder til polte skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Energi- og vandforbrug

1. Der skal på bedriften foretages en energiscreening, af et energiselskab eller konsulent inden for 5 år, hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås. Afviger energiforbruget væsentligt fra normen, skal der udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal indsendes som kopi til tilsynsmyndigheden.
2. Bedriften skal mindst 1 gang årligt registrere forbrug af el, vand og varme og aflæsningerne skal gemmes i 5 år.
3. Der skal, ud over hovedmåleren, opsættes separat vandmåler til husdyrproduktionen, så det er muligt at måle vandforbruget i produktionen.

Spildevand og regnvand

1. Der skal søges om særskilt tilladelse til håndtering af tagvand fra den nye stald. Projektet skal indsendes til Silkeborg Kommunes spildevandsteam **inden** byggeriet påbegyndes.

Affald, olie og kemikalier

1. Opbevaring og håndtering af olie og andre kemikalier, skal følge reglerne i forskriften "Regler for håndtering og opbevaring af olie og kemikalier 2.0" af 1. april 2014, se bilag 6.
2. Virksomheden skal hvert år lave en opgørelse over de affaldsfraktioner som er vist i godkendelsens tabel 2.5.1. Sammen med opgørelsen skal der vedlægges fakturaer, kvitteringer fra genbrugspladsen eller anden dokumentation for, at bortskaffelsen af affald er sket i henhold til gældende lovgivning. Opgørelsen skal kunne fremvises ved tilsynsbesøg.
3. Husdyrbruget skal være tilmeldt kommunens genbrugspladsordning eller på anden måde kunne dokumentere, at bortskaffelse af affald, herunder farligt affald, sker efter gældende lovgivning.

Driftsforstyrrelser og uheld

1. Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være udarbejdet og indsendt til kommunen når godkendelsen tages i brug. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
  - Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
  - Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
  - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
  - En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
2. Der skal af kortet til beredskabsplanen fremgå placering af følgende:
  - Placering af kemisk luftrensere samt oplag af svovlsyre til kemisk luftrensere
3. Kortet skal anbringes i beredskabsplanen i driftsbygningerne, samt indsendes til Silkeborg Kommune **inden** dyreholdet udvides.
4. Beredskabskortet skal opdateres med den nye stalds nødudgange, slukningsudstyr, stophaner samt med placering af førstehjælpsudstyr, trykflasker og handelsgødning samt placering af kemiske luftvaskere og svovlsyretank **senest når den nye stald eller det kemiske luftvaskerianlæg tages i brug.**
5. Beredskabsplanen skal opdateres med procedure for tiltag til at stoppe en eventuel ulykke/uheld med svovlsyre fra det kemiske luftrensningsanlæg og svovlsyretank.
6. Beredskabsplanen skal altid være opdateret i forhold til de faktiske forhold på ejendomme, anvendte procedurer og kontaktoplysninger.

7. Beredskabsplanen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Den driftsansvarlige skal løbende sikre sig, at husdyrbrugets medarbejdere er bekendt med gældende regler - herunder beredskabsplanen - og overholder dem i praksis.
8. I forbindelse med den kemiske luftrensere og oplag af svovlsyre skal der opsættes skilt med faresymbol for ætsningsfare.

Flydende husdyrgødning

1. Håndtering af flydende husdyrgødning skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
2. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.
3. Gyllebeholderen skal være forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning.
4. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle samt fjernelse af bundfald. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Kommunen underrettes straks herom.
5. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på kommunens forlangende.

Fast husdyrgødning

1. Gødning fra dybstrøelsesstald skal opbevares i stalden, eller i gyllebeholderen. Kun komposteret dybstrøelse med en tørstofprocent over 30 % må opbevares i markstak.
2. Der skal, inden der etableres markstak udlægges et stempelslag tykt lag halm på jorden under markstakken, der kan modvirke risikoen for udvaskning fra markstakken (jf. miljøstyrelsens husdyrvejledning).

Lugt

1. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, bl.a. skal sti-arealer og båse holdes tørre, og stalde og fodringsanlæg holdes rene.

Fluer og skadedyr

1. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse efter gældende vejledning. Vejledningen kan hentes på <http://www.dpil.dk/dpil2005/sporgom.htm>.
2. Der skal laves en skriftlig årsplan, som beskriver hvornår og hvor de forskellige midler til fluebekæmpelse anvendes, samt i hvilke mængder. Kvittering for indkøbte midler skal vedlægges planen som dokumentation.

3. Hele ejendommen og dens omgivelser skal holdes i en renlig og ryddelig stand, bl.a. skal arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
4. Såfremt der efter Silkeborg Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan Silkeborg Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

Transport

1. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
2. Ved tilsmudsning af offentlig vej, som følge af landbrugsmæssige aktiviteter herunder kørsel med markmaskiner og udkørsel til og fra markarealer, skal vejen rengøres umiddelbart efter ophør af aktiviteten.
3. Transport af gylle på afstande over 10 km, skal forgå i lukket lastbil.

Støj

1. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer: Støjbidraget (bortset fra maksimal-værdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A). Tallene i parenteserne angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-07 (½ time)	Alle dage kl. 22-07 Maksimal værdi
Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)		
55 db (A)	45 db (A)	40 db (A)	55 db (A)

De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes for overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling eller beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:

- o For dagperioden, kl. 7.00 – 18.00 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede, samlede tidsrum på 8 timer,
  - o For aftenperioden, kl. 18.00 – 22.00 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede, samlede tidsrum på 1 time, og
  - o For natperioden, kl. 22.00 – 7.00 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede, samlede tidsrum på en halv time.
2. Tilsynsmyndigheden kan bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

3. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold eller efter anden aftale med miljømyndigheden.
4. Driften må ikke give anledning til væsentlige støjgener udenfor ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår støjgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Ved vurdering af støjgeners væsentlighed tages udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.
5. Korntørring må kun finde sted mellem klokken 7.00 og 18.00.

Støv

1. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

2.6 OFFENTLIGHED

NABOHØRING I FORBINDELSE MED DISPENSATIONSANSØGNING

I første version af miljøansøgningen var den ønskede placering for den nye poltestald syd for eksisterende anlæg, med en afstand på ca. 5 m fra naboskel mod syd.

Efter husdyrlovens § 8, stk. 1, nr. 7, er etablering af husdyranlæg inden for en afstand af 30 meter fra naboskel ikke tilladt. Der blev derfor indsendt ansøgning om dispensation fra afstandskrav til naboskel og efterfølgende skriftlig redegørelse for den ønskede placering af stalden.

Silkeborg Kommune har d. 1. august 2017 hørt ejer af Sangildvej 29, som i høringsperioden er kommet med indsigelse mod dispensationen.

Ifølge husdyrlovens §9, stk. 3, kan der dispenseres fra afstandskravet, i de tilfælde hvor overholdelse af afstandskravet ikke er mulig for et husdyrbrug.

Silkeborg Kommune vurderede, at det ville være muligt, at placere stalden et andet sted på ejendommen, og vurderede dermed, at forudsætningen for at give en dispensation ikke var til stede. Der blev derfor varslet afslag på dispensationsansøgningen.

Der er efterfølgende lavet projektilpasning således at, miljøansøgningen ikke kræver dispensation fra afstandskrav til naboskel.

NABOHØRING OG PARTSHØRING

Ifølge husdyrlovens § 55, stk. 4 skal kommunen sende udkast til afgørelse i høring hos dem som har anmodet herom, samt orientere naboerne og andre berørte med en frist på 3 uger til at kommentere udkastet.

Kommunens forslag til miljøgodkendelse blev 03-04-2018 sendt i 3 ugers høring, med frist for at afgive bemærkninger frem til 24-04-2018. Personer, organisationer mv. som er blevet hørt fremgår af udsendelsesliste, bilag 4.

Der er ikke kommet nogen bemærkninger i forbindelse med høringen.

Naboer som ligger indenfor konsekvensområdet for lugt skal høres inden der kan træffes afgørelse i sagen. Konsekvensområdet for lugt, som det er defineret i FMK-vejledningen, er et område, "hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres".

Konsekvensområdet er beregnet i IT-ansøgningen til 714,10 m målt fra det vægtede lugtcentrum for husdyrbruget. Silkeborg kommune har brugt de 714,10 m som høringsradius i denne afgørelse.

Liste over naboer som skal have udkast i 3 ugers høring fremgår af bilag 4.

OFFENTLIGGØRELSE

Miljøgodkendelsen bekendtgøres ved annoncering på kommunens hjemmeside 26.04.2018.

Ansøger, ansøgers konsulent, klageberettigede organisationer samt de personer som har anmodet herom, er samtidig underrettet om godkendelse:

Klageberettigede organisationer, se samlet liste herunder:

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø,	dnsilkeborg-sager@dn.dk dn@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten,	ta@sportsfiskerforbundet.dk post@sportsfiskerforbundet.dk lbt@sportsfiskerforbundet.dk
Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N,	husdyr@ecocouncil.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V,	natur@dof.dk
Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg,	senord@sst.dk
Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia,	mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark,	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1 sal, 1651 Kbh. V,	ae@ae.dk
Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postbox 2188, 1017 Kbh. K,	fbr@fbr.dk

Gjern Natur,	post@gjern-natur.dk
Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø – via e-mail:	nst@nst.dk

2.7 KLAGEVEJLEDNING

Der kan efter kapitel 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug klages over Kommunens afgørelse. Klageberettigede omfatter ansøger, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Afgørelsen vil blive offentliggjort 26. 04. 2018 på kommunens hjemmeside:

www.silkeborgkommune.dk/Kommunen/Hoeringer-og-afgoerelser/Afgoerelser-Teknik-og-Miljoe

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et klagegebyr på 1800 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

Klagen skal være modtaget senest 4 uger fra offentliggørelsen dvs. senest 24. 05. 2018.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Silkeborg Kommune. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

En klage har normalt ikke opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet beslutter andet. Hvis tilladelsen indeholder vilkår til sikring af de landskabelige værdier eller vilkår om placering af gyllebeholdere, må tilladelsen ikke udnyttes før klagefristens udløb, og i

disse tilfælde har klagen opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet beslutter andet. Udnyttelse af tilladelsen sker på ansøgers eget ansvar og indebærer ingen begrænsninger i Miljø- og Fødevareklagenævnets ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Ifølge § 90 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kan afgørelsen desuden prøves ved domstolene. Et eventuelt sagsanlæg skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, dvs. senest 26. 10. 2018.

Med venlig hilsen

Morten Horsfeldt Jespersen

Natur- og miljøchef

Rosa Maria Hauge Pedersen

Bachelor i agrobiologi

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINJER, FREDNINGER MV.

Der bygges en ny stald på ca. 670 m². Den nye stald vil blive etableret inde imellem de øvrige staldbygninger. Bygningens grundareal vil blive 670 m², højden 8 m og med en taghældning på 15 grader. Bygningen etableres i elementer m. søsten og lyse tagplader.

Husdyrbruget er placeret i landzone med ca. 210 m fra nærmeste staldhjørne på husdyrbruget til stuehuset på nærmeste naboejendom, Bødkersmindevej 15. Nærmeste naboejendom uden landbrugspligt, Sangildvej 35 ligger ca. 735 m sydvest for husdyrbruget. Nærmeste samlede bebyggelse er Nørre Knudstrup som ligger ca. 2,0 km øst for husdyrbruget og nærmeste byzone er Thorning By ca. 2,6 km øst for husdyrbruget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bygge- og beskyttelseslinjer

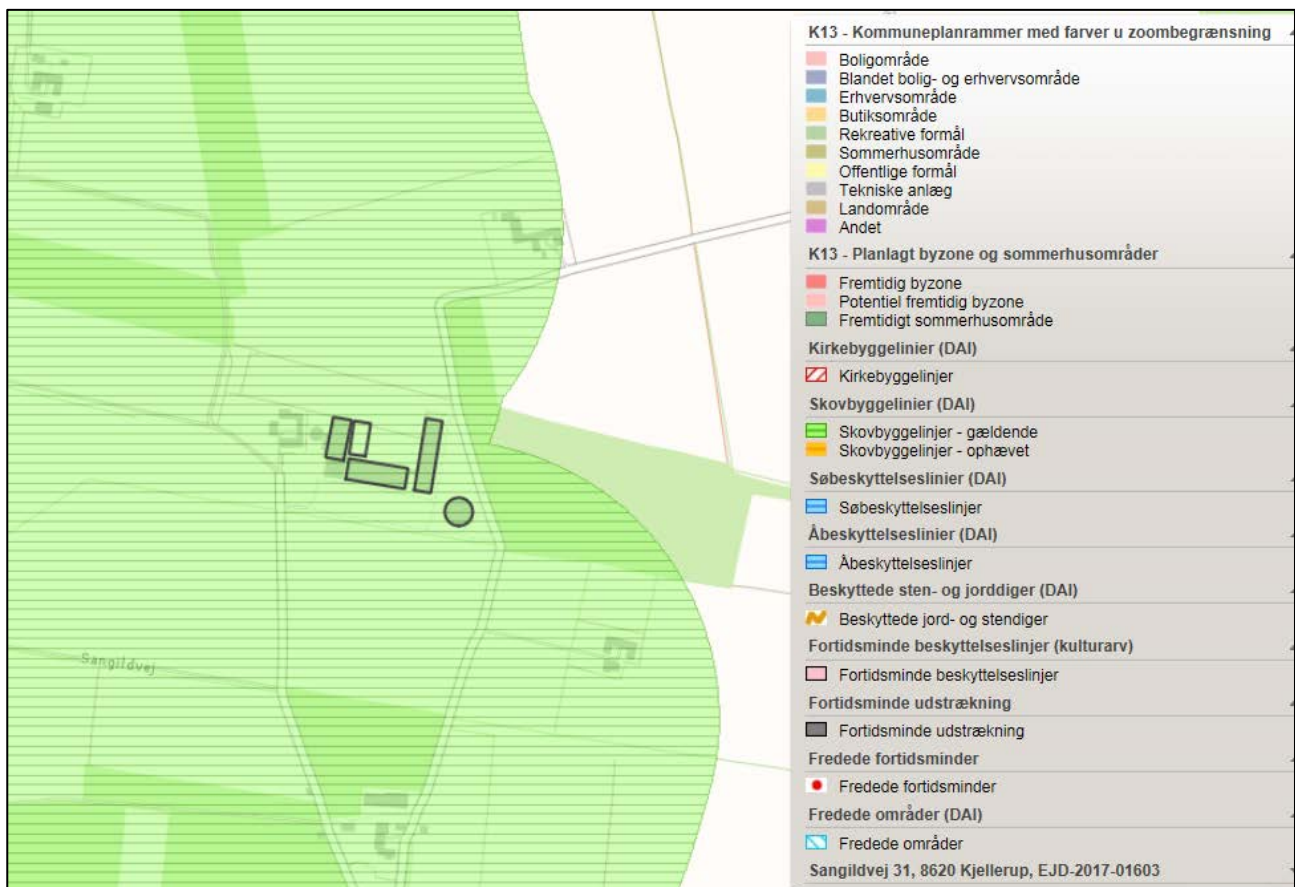
Husdyrbruget ligger uden for fredninger, strand-, klit-, sø- og åbeskyttelseslinjer. Men husdyrbruget ligger inden for skovbyggelinjer kastet af skovområde henholdsvis nordvest og syd for ejendommen, se figur 3.1.1.

Ifølge Naturbeskyttelsesloven⁵ er bygninger, der er erhvervsmæssig nødvendig i driften af landbrug undtaget for skovbyggelinje, når de ligger i tilknytning til ejendommen. Den nye staldbygning anses for at være erhvervsmæssig nødvendig for driften og med placeringen inde imellem de andre bygninger, er bygningen i tilknytning til eksisterende bygninger, og dermed udtaget for skovbyggelinje.

Kommunen vurderer herved, at alle bygge- og beskyttelseslinjer, er overholdt.

---

⁵ LBK nr. 934 af 27. juni 2017 Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, §17, stk.4

Figur 3.1.1 Kortudsnit med ejendommen og bygge- og beskyttelseslinjer, samt kommuneplanrammer

Afstandskrav - Husdyrlovens § 20

Jf. § 20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug skal kommunen sikre sig, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis et anlæg ligger mindre end 300 m fra:

- en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren
- et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Husdyrbruget ligger mere end 300 m fra ovenstående områder og bebyggelser.

Afstandskrav - Husdyrlovens § 6

I følge § 6 i Husdyrloven er der forbud mod etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder, der medfører forøget forurening indenfor de i Tabel 3.1.1 nævnte afstande.

Tabel 3.1.1 Afstandskrav - jf. § 6 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* - samt aktuelle afstande fra produktionsanlægget

Område	Afstandskrav (m)	Afstand, nærmeste staldhjørne (m)
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50	> 1000
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50	> 1000
Nabobeboelse	50	210

Afstandskravene i Husdyrlovens § 6 er overholdt.

Husdyrlovens § 8

I følge § 8 i Husdyrloven må der ikke etableres stalde og gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder, inden for følgende afstande. Se Tabel 3.1.2.

Tabel 3.1.2 Afstandskrav - jf. § 8 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* - samt aktuelle afstande fra husdyrproduktionsanlægget.

Område	Afstandskrav (m)	Afstand, nærmeste staldhjørne (m) (målt fra den nye staldbygning)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	230
Almene vandforsyningsanlæg	50	> 1000
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	> 15
Offentlig vej og privat fællesvej	15	95
Levnedsmiddelvirksomhed	25	> 25
Beboelse på samme ejendom	15	52
Naboskel	30	45

Afstandskravene i Husdyrlovens § 8 er overholdt.

Silkeborg Kommune vurderer samlet, at alle afstandskravene overholdes med det ansøgte.

3.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen Sangildvej 31 er beliggende i Silkeborg Kommune og er beliggende i det åbne land ca. 2,5 km sydvest for Thorning By.

Landskabet, hvor det nye anlæg ønskes opført, er relativt fladt og åbent med læhegn og mindre beplantninger.

Det nye staldanlæg opføres i tilknytning til det eksisterende byggeri på ejendommen.

Ejendommen er beliggende i et område hvor der i forvejen er en høj andel af beplantning. Ejendommen er således i forvejen godt afskærmet. Det nye staldanlæg opføres i dæmpede farver. Den nuværende beplantning - syd og vest for ejendommen – består af skov og træ-rækket løvtræs-hegn.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Landskabet i området er et smeltevandslandskab, det vil sige et fladt landskab med en sandet jordbund og mange levende hegn og plantager.

Landskabet er ikke særegent, men et normalt dyrkningslandskab. Det ansøgte ødelægger ikke noget særligt kulturgeografisk mønster.

Synligheden af ejendommen er middel, delvis begrænset af de levende hegn og plantager i nærheden af ejendommen.

Bebyggelsen ligger alene midt i et markområde uden tilknytning til en landsby eller andre tekniske anlæg. Landskabet egner sig godt til denne form for bebyggelse på grund af landskabets flade terræn og den begrænsede synlighed.

Den ansøgte bygning ligger i meget nær tilknytning til den øvrige bebyggelse og kan ikke placeres bedre end den ansøgte placering. Bygningens form og farver giver ikke anledning til bemærkninger i forhold til landskabelige værdier idet størrelse og udseende minder om de bygninger der er i forvejen.

Silkeborg Kommune vurderer, at den nye staldbygning ikke vil påvirke eller ændre landskabet i væsentlig grad.

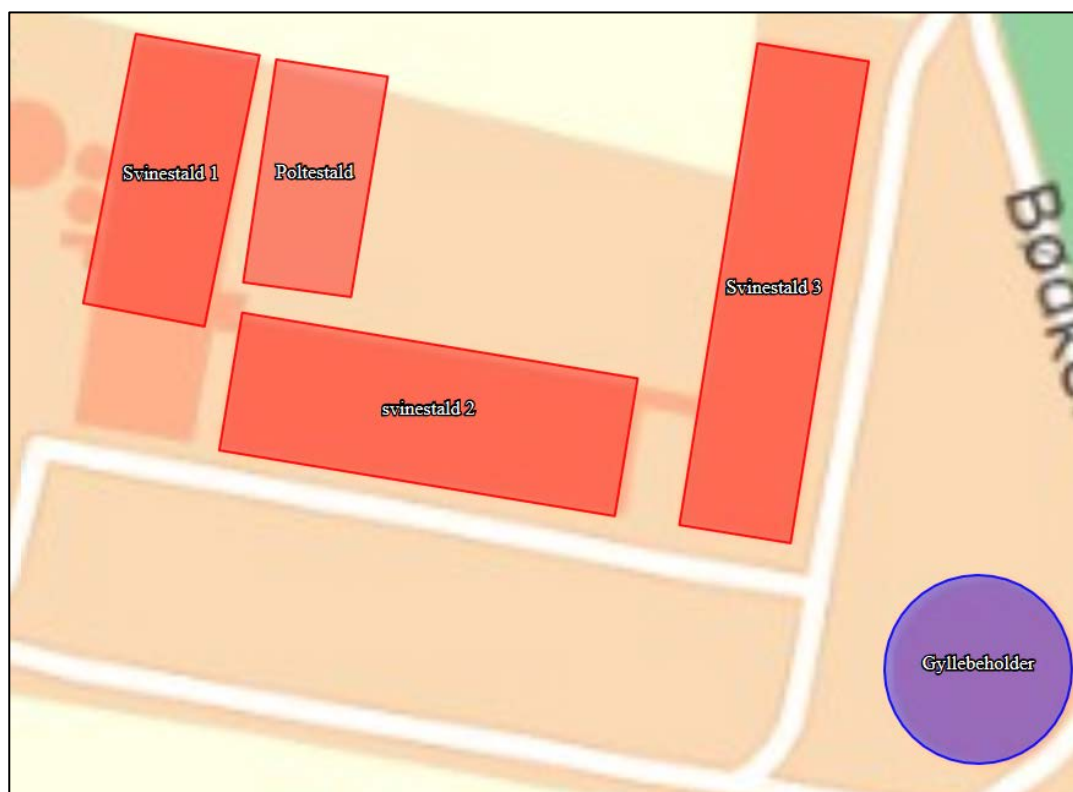
Der stilles vilkår til at staldbygningen placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen, samt vilkår til materialevalg på staldbygningens facader og tagflade.

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den ansøgte ændring af dyreholdet fremgår af Tabel 4.1.1 og Tabel 4.1.2 herunder. Figur 4.1, viser placering af staldene, svarende til navngivning i It-ansøgningen i *husdyrgodkendelse.dk*.

Figur 4.1 Kort fra husdyrgodkendelse.dk med navngivning af de enkelte stalde.

Tabel 4.1.1– Nuværende og ansøgt dyrehold fordelt på *staldtyper*

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
SvSo07	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	Nudrift	158	25,01
		Ansøgt	158	25,01
SvSI02	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	Nudrift	3650	49,55
		Ansøgt	6650	133,28
SvSo01	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Nudrift	75	11,87
		Ansøgt	75	11,87
SvSo09	Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	Nudrift	300	20,35
		Ansøgt	300	20,35
SvSo06	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, dybstrøelse	Nudrift	67	10,60
		Ansøgt	67	10,60
SvSm01	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	Nudrift	5360	25,77
		Ansøgt	9300	43,27

Tabel 4.1.2 – Nuværende og ansøgt dyrehold fordelt på *staldafsnit* med angivelse af antal stipladser, vægt og alderskorrektioner ift. Normen.

Staldnavn	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årssø*	Antal DE
						Ind	Ud		
Svinestald 1	Nej	SvSo07	Nudrift	158	120			0,00	25,01
			Ansøgt	158	120			0,00	25,01
		SvSI02	Nudrift	1150	290	32,00	107,00		29,49
			Ansøgt	1150	290	31,00	110,00		31,24
svinestald 2	Nej	SvSo01	Nudrift	75	57			0,00	11,87
			Ansøgt	75	57			0,00	11,87
		SvSo09	Nudrift	300	72			0,00	20,35
			Ansøgt	300	72			0,00	20,35
		SvSo06	Nudrift	67	51			0,00	10,60
			Ansøgt	67	51			0,00	10,60
Svinestald 3	Nej	SvSI02	Nudrift	2500	417	32,00	60,00		20,06
			Ansøgt	2500	417	31,00	60,00		20,54
		SvSm01	Nudrift	5360	1017	7,20	32,00		25,77
			Ansøgt	7330	1345	7,00	31,00		34,11
Poltestald	Nej	SvSI02	Nudrift	0	0	31,00	110,00		0,00
			Ansøgt	3000	900	31,00	110,00		81,50
		SvSm01	Nudrift	0	0	7,00	31,00		0,00
			Ansøgt	1970	328	7,00	31,00		9,17
Sum			Nudrift						143,15
			Ansøgt						244,39
Ændring alle produktioner:									101,24

Beskrivelse af staldindretning og teknologivalg for staldanlæg

Placering og udformning af den nye bygning er beskrevet i afsnit 3.

Hovedparten af udvidelsen vil ske i den nye staldbygning. Der er derudover en mindre udvidelse i eksisterende stalde (svinestald 1 og 3).

Den nye stald indrettes til årlig produktion af 3000 slagtesvin og 1970 smågrise.

Gulvtypen i eksisterende stalde:

- Alle søer er opstaldet i stalde indrettet med delvis spaltegulve, med undtagelse af en andel af søerne, der går på dybstrøelse i løbe-drægtighedsstaldene.
- Alle smågrise er opstaldet i stalde indrettet med delvis spaltegulve
- Alle slagtesvin er opstaldet i stalde indrettet med delvis spaltegulve

Der er etableret overbrusningsanlæg i spalte, -klima og ungdyrstald.

Der sker ingen godkendelsespligtige ændringer i konstruktionerne af de eksisterende stalde.

Hovedparten af de eksisterende stalde er med delvis spaltegulv og er således allerede BAT.

Gulvtype i ny stald:

- Den nye poltestald indrettes med delvis spaltegulv, og der etableres kemisk luftvasker i stalden.

Etableringen af luftrensingsanlæg medvirker til at udvidelsen kan leve op til BAT for ammoniakemissionsgrænserne for nyt og eksisterende byggeri. Se mere i afsnit 7

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Udgangspunktet for miljøansøgningen er en tilladelse til udvidelse af dyreholdet. Tilladelsen blev givet 8. januar 2014, og blev efterfølgende med ønske fra ansøger ændret mht. opdelingen i vægtklasser pr. 30. januar 2014. Dyreholdet tilladt 30. januar 2014, er korrekt indsat som nudrift i IT-ansøgningen.

Der er ingen krav fra en tidligere miljøgodkendelse eller forudsætninger i en VVM-afgørelse på husdyrbruget, som skal indgå som nudrift i den aktuelle ansøgning.

Antallet af dyr, dyretyper, vægtintervaller, og fordeling af dyr i de enkelte stalde staldsystemer, er grundlaget for beregninger af ammoniakfordampningen fra staldene, lugt, og husdyrgødningens indhold af kvælstof og fosfor. Det er derfor nødvendigt at stille vilkår til husdyrproduktionens størrelse og produktionsrammer for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

4.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Anlægstype

På ejendommen er der følgende ventilationsanlæg:

Tabel 4.2.1 - Ventilationsanlæg

Staldafsnit	Type ventilation
Klimastald, poltestald og farestald Drægtighedsstald og	Diffus ventilation (gulvudsugning)
Øvrige staldanlæg	Vægventiler (undertryks- anlæg)

Ventilationsanlæg køre alle døgnets 24 timer med varierende effekt. Farestald, klimastald og ungdyrstald har mekanisk frekvensstyret ventilation med et moderat støjniveau. Frekvensregulering af ventilatoren giver den mest energieffektive drift.

I den nye stald anvendes der kemisk luftvasker med en renseeffekt på 13 % (ammoniak).

Rengøring og servicering

Ventilationsanlægget vil blive rengjort jævnligt, efter fastlagt plan. Ved rengøring fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Der foretages løbende service på ventilationsanlæg.

Ventilationsanlægget er fra 2015 og er i den forbindelse blevet energioptimeret således at udskiftning ikke er relevant de næste mange år.

Ventilationssystemet er tilkoblet et automatisk opkald til mobiltelefon i tilfælde af strømsvigt. Ventilationssystemet er designet således, at alle spjæld åbner automatisk ved strømsvigt, så der fortsat kommer ilt til staldene.

Støj og lugtgener

Ventilationen på ejendommen kan medføre gener i form af lugt og støj for de nærmeste naboer. Jævnlig rengøring af ventilationsanlægget og automatisk styring efter dyrenes behov er med til at minimere de gener der måtte forekomme fra ventilationsanlægget.

Ventilationsanlægget er placeret inden døre og forventes derfor ikke at påføre omgivelserne støj.

Overbrusning

Der er etableret overbrusningsanlæg i spalte, -klima og ungdyrstald. Overbrusning bruges til køling af grisene i de varmeste måneder af året og nedsætter desuden ammoniakfordampning og energiforbrug til ventilation.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ventilation har til formål at fjerne varme og vanddampe fra stalden, for at sikre et stabilt staldklima. Høj produktionsintensitet i husdyrbruget stiller krav til klima- og ventilationsanlæggets udformning og effektivitet.

Ifølge BREF dokument for intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det for mekanisk ventilerede stalde BAT, at reducere energiforbruget ved at optimere udformningen af ventilationssystemet for at tilvejebringe god temperaturkontrol og minimumsventilation om vinteren, samt at undgå modstand i ventilationssystemer ved jævnlig inspektion og rengøring af kanaler og ventilatorer. De valgte ventilationssystemer vurderes at være i overensstemmelse med den bedste tilgængelige teknik.

Jævnlig inspektion og rengøring af ventilationsanlægget er med til at sikre, at det fungerer optimalt, minimere luftmodstand og dermed minimerer energiforbruget. Ud over at reducere modstand i ventilationssystemet, er det kommunens opfattelse, at hyppig og grundig rengøring af ventilationsanlæg er vigtigt for at begrænse risikoen for lugt og fluegener for omgivelserne.

Der stilles derfor vilkår til kontrol og rengøring af ventilationsanlæg mindst 1 gang om året.

Kommunen vurderer, at ventilationssystemet ikke giver anledning til gener for de omkringboende naboer i form af støj, da der er 210 m til nærmeste nabobeboelse.

Lugten fra produktionen er beregnet i ansøgningen. Alle lugtkrav overholdes med ansøgningen. Se afsnit 6 omkring lugtberegning.

4.3 FODER – OPBEVARING, HÅNDTERING OG FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen opbevares følgende typer og mængder af foder:

Fodertype	Mængde nudrift	Mængde ansøgt drift	Opbevaring
Foderkorn	Ca. 260.000 kg	Ca. 400.000 kg	Silo vest for ejendom
Soya	Ca. 164.000 kg	Ca. 250.000 kg	Silo vest for ejendom
Mineraler/vitaminer	-	-	Storsække i foderlade
Fedt	-	-	Fedttank i foderlade
Fiskemel	Ca. 13.000 kg	Ca. 20.000 kg	Storsække

Opbevaring af foderprodukterne foregår så foderspild og foderforurening minimeres.

Der praktiseres fasefodring af grisene, og der anvendes således flere blandinger af foder afhængig af grisenes alderstrin.

Hjemmeblandet foder anvendes.

Foderfremstilling finder sted på ejendommen.

Fodertilpasninger

Der er ingen fodertilpasninger i ansøgt drift.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at den ansøgte opbevaring og håndtering af foder sker uden væsentlige miljømæssige gener. Der gøres opmærksom på, at det er vigtigt, at anlæg til foderopbevaring holdes fri for foderrester og spild da der ellers kan opstå gunstige forhold for skadedyr som f.eks. rotter og fluer. Foderrester og spild kan opbevares overdækket på møddingsplads eller i gyllebeholder. Der stilles vilkår omkring opbevaring og rengøring.

Foderoptimering er ikke brugt som virkemiddel i ansøgningen.

Der er ikke lavet tiltag på foder i forhold til kvælstof. Da kravene vedr. ammoniakemission betragtes som overholdt for bedriften, er der ikke behov for foderkorrektion mht. kvælstof.

Der er ikke lavet tiltag på foder i forhold til fosfor. Da BAT for fosfor er overholdt anses dette ikke for nødvendigt.

4.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Energi- og vandforbrug for ejendommen

Oversigt over det estimerede energiforbrug, samt et skøn over forbruget for de væsentligste enheder i nudrift og i ansøgt drift fremgår af Tabel 4.4.1 herunder. Vandforbruget fremgår på samme måde af Tabel 4.4.2.

Tabel 4.4.1 - Energiforbrug for ejendommens enheder i nudrift og i ansøgt drift.

Energikilder	Energiforbrug nuværende drift	Forventet energiforbrug i ansøgt drift
Årligt Elforbrug	159.523 kWh	200.000 kWh
Årligt forbrug af dieselolie	500 l	500 l
Årligt forbrug af gas	0	0
Årligt egenproduktion f energi Fra vindmøller/biogas mv.	0	0

På ejendommen anvendes energi i forbindelse med ventilation, jordvarmeanlæg, varmhuler til smågrise, foderfremstilling, gyllepumpning samt belysning. Staldene forsynes med varme fra ejendommens jordvarmeanlæg.

Tabel 4.4.2 - Vandforbrug for ejendommens enheder i nudrift og i ansøgt drift.

Vandforbrug	Nudrift	Ansøgt drift
Årligt forbrug af drikkevand	3700m ³	6200m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde og maskiner.	300m ³	500m ³
I alt		6700 m³

Ejendommen Sangildvej 31 får vand fra Knudstrup vandværk, hvorfra der forbruges vand til privat forbrug og vand til dyrene, vask af stalde mv. Der forefindes derfor ingen opgørelser over vandforbruget i den nuværende drift. I nudriften er forbruget derfor skønnet ud fra nøgletal i Håndbog til driftsplanlægning. Vandforbruget i ansøgt drift er skønnet ud fra nøgletal i Håndbog til driftsplanlægning.

Der er etableret overbrusningsanlæg i spalte-, klima- og ungdyrstald.

Der etableres kemisk luftvasker på den nye stald, der er et vand og energiforbrug til dette anlæg. Forbruget kendes ikke på ansøgningstidspunktet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg Kommune bruger som udgangspunkt anbefalingerne i BREF-dokumentet, mht. energiforbrug på husdyrbrug. BREF beskriver en række systemer og handlinger som kan minimere energi- og vandforbruget. Derudover anvender kommunen nøgletal fra EnergiMidt og fra Landbrugets vejledning om erhvervsmæssigt dyrehold.

Energiforbrug

Silkeborg Kommune har beregnet det årlige elforbrug i ansøgt drift til 292.759 kWh pr. år (inkl. opvarmning) jf. Tabel 4.4.3 herunder.

Tabel 4.4.3 - Beregning af energiforbrug i ansøgt drift

Svineproduktion		Hjemmeblanding	Forventeligt forbrug i kWh			
			El	Varme	El / enhed	Varme / enhed
Antal årssøer	300	ja	56.788	27.140	189	90
Antal 7 - 30 kg's grise produceret pr. år	9.300	ja	31.162	65.815	3,4	7,1
Antal producerede slagtesvin pr. år	6.650	ja	71.254	11.400	10,7	1,7
Er der hjemmeblanding af foder?. Tast ja eller nej, til højre for antal			159.204	104.355		

Der tørres korn på ejendommen og dette kræver en del energi. Det specifikke forbrug til korntørring kendes ikke, men skønnes at udgøre ca. 29.200 kWh årligt (ved et forbrug på ca. 7,3 kWh pr. hkg korn tørret, og 400.000 kg korn årligt).

Samlet set kan man, ifølge kommunens beregning, derved forvente et forbrug på ca. 292.759 kWh pr. år for en bedrift med den ansøgte produktion.

Forbruget er, af ansøger, skønnet til 200.000 kWh/år, hvilket ligger ca. 32 % under kommunens skøn ud fra nøgletallene. Årsagen til denne forskel mellem skøn kan være, at:

- Staldene forsynes med varme fra ejendommens jordvarmeanlæg, hvilket ikke indgår i kommunens skøn. I kommunens beregning, skønnes der et forventet energiforbrug til varme i staldene på ca. 100.000 kWh jf. tabel 4.4.3. Dette forbruget til varme vil blive betydeligt lavere ved brug af varme fra jordvarmeanlægget, også selvom der bruges strøm til pumpen på jordvarmeanlægget.

Energiforbruget til det kemiske luftrensingsanlæg kendes ikke på ansøgningstidspunktet

Det vurderes, at husdyrbruget forbrug af energi er på et fornuftigt leje, hvis det faktiske energiforbrug holder sig på dette niveau. Vurdering af energibesparende teknologier fremgår af afsnit 7 omhandlende BAT.

Energiforbruget bør følges løbende og forbruget bør til stadighed søges minimeret. Det vil også være i ejers egen interesse, at minimere driftsomkostningerne med hensyn til forbrug af energi.

Der vil løbende blive fulgt op på bedriftens elforbrug ved tilsyn.

Der stilles vilkår til dokumentation af el- og varmeforbrug, så dette kan følges løbende. Endvidere stilles vilkår om energiscreening for ejendommen inden for 5 år. Se vilkår i afsnit 2.5.

Vandforbrug

Silkeborg Kommune har beregnet det årlige vandforbrug i ansøgt drift til 6702 m³ pr. år (inkl. spild og vaskevand) jf. Tabel 4.4.4 herunder.

Tabel 4.4.4 - Beregning af vandforbrug i ansøgt drift

	So hold	Smågrise	Slagtesvin
Drikkevand, m ³ pr år	1467 m ³	1091 m ³	3052 m ³
Drikkevandspild, m ³ pr år	0	140 m ³	499 m ³
Vaskevand, m ³ pr år	102 m ³	186 m ³	166 m ³
Vandforbrug i alt pr år			6702 m³

Der er overensstemmelse mellem ansøgers og kommunens beregning af det forventede vandforbrug. Begge dele på baggrund af nøgletal. Det vurderes således, at ansøgers estimerede vandforbrug på i alt 6700 m³ er et fornuftigt bud på vandforbruget, og at der ikke bruges mere vand end nødvendigt på bedriften, hvis det faktiske vandforbrug holder sig på

dette niveau. Det bemærkes dog, at der herudover vil være et forbrug til det nye kemiske luftrensingsanlæg. Dette forbrug kendes ikke på ansøgningstidspunktet.

Der stilles vilkår om, at der skal opstilles separat vandmåler til registrering af forbruget i produktionen, således at forbruget kan følges og evt. overforbrug kan undgås.

Vandforbruget skal kunne sammenlignes med de tidligere års forbrug for at se om forbruget har været stigende. Der stilles derfor vilkår om, at vandforbruget registreres en gang årligt og at opgørelserne over vandforbruget opbevares i mindst fem år. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen. Se vilkår i forhold til vandforbrug i afsnit 2.5.

Vurdering af vandbesparende teknologi fremgår af afsnit 7 omhandlende BAT.

4.5 SPILDEVAND, RESTVAND OG REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE:

Ejendommens spildevandsmængde er opgjort for nudriften og den ansøgte drift og fremgår af tabel 4.5.1. Rengøringsvand og drikkevandsspild er ikke med i opgørelsen da disse tal er medregnet i normtal for gødningsproduktion fra staldene.

Tabel 4.5.1 – Mængder af spildevand fra ejendommen i nudrift og i ansøgt drift. Det er beskrevet hvor spildevandet ledes hen.

Type	Nudrift	Ansøgt drift	Afledes til
Rengøringsvand	300 m ³	400 m ³	Gyllebeholder
Vand fra vaskepladser	Ca. 20 m ³	Ca. 20 m ³	Gyllebeholder
Sanitært spildevand fra driftsbygninger	150 m ³	150 m ³	Sanitært spildevand fra driftsbygninger ledes til septiktank og derfra til nedsivningsanlæg.
Sanitært spildevand fra beboelse	-	-	Sanitært spildevand fra beboelse ledes til septiktank og derfra til nedsivningsanlæg.
Tagvand fra eksisterende og nye driftsbygninger	-	-	Ledes til faskiner

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Rengøringsvand

Rengøringsvand fra rengøring i stalde ledes til gyllesystem. Dette er i henhold til gældende lovgivning. Spildevandsmængden fra rengøring forventes, at være indregnet i normtallene for gødningsmængder.

Kommunen vurderer at det spildevand, der er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen håndteres i overensstemmelse med bekendtgørelsens regler.

Kommunen vurderer, at opbevaringskapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand, herunder regnvand og rengøringsvand i ansøgt drift, for yderligere oplysninger henvises til afsnit 5 om gødningsproduktion.

Tagvand

Når der opføres nye, større bygninger uden for kloakerede områder, er det nødvendigt at regnvandet enten nedsives eller forsinkes inden det udledes til et vandområde. Regnvand skal som udgangspunkt altid nedsives, hvis det er muligt. Ønsker man at udlede eller nedsive regnvand til et vandområde, skal retningslinjer for regnvand i Silkeborg Kommune følges. Af [retningslinjerne](#) fremgår det blandt andet, at der ikke må ledes vand til beskyttet natur, små vandhuller, vandløb med høj økologisk tilstand eller andre sårbare vandområder. Udledning og nedsivning af regnvand kræver forudgående tilladelse fra Silkeborg Kommune. Hvis der ansøges om at udlede regnvand til et eksisterende dræn, skal der meddeles tilladelse til [medbenyttelse](#). Det sikrer, at der er den nødvendige kapacitet i det dræn man ønsker at lede vand til.

I den konkrete ansøgning ønskes tagvand fra den nye bygning udledt til faskine lige som tagvandet fra de eksisterende bygninger gøres i dag.

Silkeborg Kommune vurderer, at udledning til faskine er en god løsning til afledning af tagvandet.

Husk at der skal søges en separat tilladelse til håndtering af tagvandet fra den nye bygning.

Befæstede arealer

Vand fra vaskepladsen vest for gyllebeholderen ledes til gyllebeholder.

Der er stort set ingen befæstede arealer omkring staldanlæggene og regnvand fra de omkringliggende grusbelagte kørearealer afledes diffust på jordoverfladen eller nedsives direkte.

Sanitært spildevand

Sanitært spildevand fra staldstaldbygninger og beboelse ledes til septiktank og nedsives derefter.

Kommunen vurderer, at sanitært spildevand håndteres, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller miljømæssig skade.

4.6 AFFALD OG OLIE / KEMIKALIER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

De estimerede mængder af affald for ansøgt drift fremgår af tabel 2.5.1.

Tabel 4.6.1 - Affaldsproduktion på ejendommen

Affaldstype	Opbevaring	Placering	Mængde pr. år	Modtager
Fast affald - Forbrændingseget affald - Plastik - Pap og Papir	Container på ejendommen		< 300 kg	Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.
- Jern			< 100 kg	Afhændes til skrothandler
Pesticidrester	Forefindes på Vattrupvej 39, 8620 Kjellerup	-	-	-
Farligt affald ✓ Kemiske midler, herunder sæbe m.m. ✓ Akkumulatorer /batterier ✓ Lysstofrør ✓ Spraydåser	På tæt bund u. afløb	I foderladen		Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.
Medicinrester	Aflåst rum	-	< 10 kg	Medicinrester og tom emballage returneres til dyrlæge eller afhændes til kommunens modtageordning for farligt affald.
Spildolie	Forefindes på Vattrupvej 39, 8620 Kjellerup	-	-	-
Døde dyr	Mindre dyr opbevares i container indtil afhentning. Større dyr opbevares under kadaverkappe inden afhentning	Se bilag 2	ca. 300 døde smågrise og ca. 60 døde søer om året	Daka henter ca. 52 gange om året, eller efter behov.

Opbevaring af olie

Dieselolie:

På ejendommen opbevares dieselolie i følgende tank:

- Overjordisk tank fra 2006 på 1500 l

Tanken er placeret indendørs i foderladen på fast bund.

Fyringsolie:

På ejendommen opbevares fyringsolie i følgende tank:

- Overjordisk tank fra 1999 på 2500 l
Tanken er nedgravet.

Smøreolie: *Der opbevares ikke smøreolie på ejendommen*

Opbevaring af øvrige kemikalier

Desinfektionsmidler opbevares i depotrum.

Medicin opbevares efter forskrifterne i køleskab og i skab

Der opbevares ikke handelsgødning på Sangildvej 31.

Forhold vedrørende pesticider og sprøjteudstyr bl.a. omkring opbevaring, bortskaffelse og påfyldning, vask og rengøring af sprøjteudstyr er ikke beskrevet i denne ansøgning, idet kemikalier m.v. håndteres fra ejendommen Vattrupvej 39, 8620 Kjellerup.

Svovlsyre til den kemiske luftrensere opbevares i en palletank, som er godkendt til svovlsyre af autoriseret firma. Det er planen at svovlsyren skal opbevares i den eksisterende lade.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Affald

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ.

Det fremgår af Affaldsbekendtgørelsens § 64, at virksomheder skal kildesortere deres affald. Virksomheden skal derudover sikre sig, at væsentlige dele af deres kildesorterede affald går til materialenyttiggørelse.

Alle kemikalier, olieprodukter, pesticider mv. opbevares forsvarligt, i rum med støbt gulv og uden afløb.

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til opbevaring og affaldsbortskaffelsen fra virksomheden, såfremt de i miljøtekniske redegørelse beskrevne procedurer overholdes.

Døde dyr og afhentningsplads

Afhentningsplads er placeret i god afstand fra naboer.

Afhentningsstedet er ved fast tilkørselsvej og tilgængelig for afhentningsmateriellet

Døde dyr er sikret mod ådselædende dyr ved at større dyr er overdækket med fast overdækning i form af kadaverkappe, og mindre dyr opbevares i lukket container.

Det er ansøgers vurdering, at opbevaring af døde dyr lever op til kravene herom og det vurderes, at omkringboende naboer ikke vil blive generet af evt. lugt fra døde dyr.

Olieoplæg

Silkeborg Kommune har vedtaget regler for hvordan olie og kemikalier håndteres og opbevares gennem en forskrift. Alle husdyrbrug som ikke er miljøgodkendte er automatisk omfattet af reglerne. Miljøgodkendte husdyrbrug er ikke omfattet med mindre det fremgår af

miljøgodkendelsen. Reglerne kan deles op i to overordnede kategorier. 1) Pladser til påfyldning af diesel og 2) opbevaring af olieprodukter og olieaffald.

Pladser til påfyldning af diesel

Formålet med reglerne i forskriften er, at der ikke sker spild af olie på jorden ved tankning. Al tankning skal foregå på en plads med tæt belægning på minimum 3 m x 3 m. Pladsen skal have fald mod midten fra alle sider, og terrænet op til pladsen, skal hælde væk fra pladsen. Spild af olie skal omgående opsamles. Den aktuelle udgave af "Regler for håndtering og opbevaring af olie og kemikalier" kan ses i bilag 6. Der stilles vilkår om at tankning af diesel foregår som foreskrevet for at minimere risikoen for spild på jorden.

Opbevaring af spildolie og kemikalier

Der må ikke være risiko for at spild af olie eller kemikalier kan ledes til kloak, jord eller vandløb. Derfor skal oplag af spildolie og kemikalier altid være overdækket og afskærmet mod nedbør. Opbevaring skal desuden ske, så indholdet af den største beholder kan opsamles. Der kan bruges en spildbakke, eller der kan i mange tilfælde støbes en opkant, så det sikres at indholdet af den største beholder kan indeholdes inden for et afgrænset område.

Adgang til genbrugspladserne

Hvis et landbrug ønsker at aflevere affald på genbrugspladsen skal de tilmelde sig genbrugspladsordningen. Ordningen omfatter også aflevering af 10 kg farligt affald om året. Kun virksomheder, der er tilmeldt ordningen, kan lovligt benytte genbrugspladsen.

Særligt for dokumentation af aflevering af farligt affald

Virksomheder har pligt til at dokumentere, at deres farlige affald bliver håndteret korrekt. Derfor skal du altid udfylde kvitteringsskema på Silkeborg Forsynings hjemmeside og medbringe det i to eksemplarer, så personalet kan stemple det, når du afleverer farligt affald fra virksomheden på genbrugspladsen. Alternativt kan du bruge en godkendt indsamler til at håndtere dit farlige affald.

Tilmelding

Virksomheden kan tilmelde sig ved henvendelse til Silkeborg Forsyning, Tietgensvej 3, 8600 Silkeborg.

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til opbevaring og affaldsbortskaffelsen fra virksomheden, såfremt de i miljøtekniske redegørelse beskrevne procedurer samt de stillede vilkår overholdes.

4.7 DRIFTSFORSTYRELSE ER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

For at sikre, at der er procedurer for, hvad der skal foretages i tilfælde af uheld, er der udarbejdet en beredskabsplan for Sangildvej 31. I beredskabsplanen er der redegjort for de typiske miljømæssige uheld eller ulykker, der kan opstå.

Beredskabsplanen indeholder:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, som skal alarmeres og hvordan
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs – og drænsystemer og vandløb mv.
- En opgørelse over materiel som er tilgængeligt på bedriften, eller som kan anskaffes med kort varsel, som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø

Beredskabsplanen vil ligge på en fast plads med nem adgang hertil for bl.a. medarbejdere, som vil blive vejledt i beredskabsplanen.

Medarbejder, ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen.

For at minimere omfanget af eventuelle uheld, er der ophængt vejledning til, hvem der skal underrettes og disses telefonnumre.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg Kommune vurderer, at de typiske uheld eller ulykker, der kan opstå på ejendommen, er beskrevet tilstrækkeligt i beredskabsplanen.

På det nuværende oversigtskort i beredskabsplanen mangler indtegnning af placering af kemisk luftrenser med tilhørende oplag af svovlsyre.

Der stilles vilkår om at ovenstående indtegnes på beredskabskortet og at dette kort indsendes til kommunen inden dyreholdet udvides.

Beredskabsplanen skal endvidere opdateres mht. kemiske luftvasker, således at det bliver beskrevet hvordan man skal forholde sig i tilfælde af ulykker med svovlsyren. Der stilles vilkår til dette.

Der gøres opmærksom på at arbejdssikkerheden i forbindelse med svovlsyre er særdeles vigtig. Dette skyldes, at der er stor fare for ætsning. Ved tilsætning af svovlsyre skal anvisningerne fra fabrikanten følges. Der skal være en leverandørbrugsanvisning samt en arbejdspladsbrugsanvisning til anlægget, jf. At-vejledning C.0.12 og C.0.11. Mere information på Arbejdstilsynets hjemmeside.

4.8 AMMONIAKTAB FRA STALD OG LAGER

Fra stald og lager sker der et luftbåret tab af kvælstof i form af fordampning af ammoniak. En del af den fordampede ammoniak falder ned i kort afstand fra kilden, hvilket kan forringe kvaliteten af ammoniakfølsomme skove og naturområder.

Ifølge beregningerne i ansøgningsystemet husdyrgodkendelse.dk er den samlede fordampning af ammoniak fra anlæggets stald og lager 1797,89 kg N/år i nudriften. Dette øges til 2845,73 kg N/år.

Husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau for ammoniak fremgår af bilag 3 pkt. A til godkendelsesbekendtgørelsen, og er sammensat af:

- et generelt krav om reduktion af ammoniakfordampning fra husdyrbruget og
- et krav om maksimalt tilladte totalbelastning af ammoniakfølsomme naturområder omfattet af lovens § 7 ved deposition af ammoniak
- samt krav om maksimalt tilladte merbelastning af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter en konkret vurdering, jf. lovens § 27, stk. 1.

Herudover er derved miljøgodkendelse et krav om overholdelse af emissionsgrænseværdier fastsat ud fra hvad der er opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT), dette behandles i afsnit 7.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det generelle ammoniakreduktionskrav

I ansøgningsystemet husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregning af det generelle ammoniakreduktionskrav for den ansøgte produktion. Dette sammenholdes med det beregnede ammoniaktab på produktionsniveau for den ansøgte drift, for at vurdere om det generelle krav til ammoniakemission er overholdt.

Nedenfor ses beregningerne af ammoniakreduktionskravet og det beregnede ammoniaktab ved den ansøgte produktion.

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav	
Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-367,87 kgN/år
Ammoniaktab i nudrift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre	
	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	0
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	1559,21
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	972,97
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	176,06
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	137,50

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	2845,74 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	2850,48 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Ja
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	-4,74 kgN/år

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
Svinestald 1	SvSo07	397,26	360,04	37,22	9,37%	0,00	0,00	20,89	339,15
		397,26	360,04	37,22	9,37%	0,00	0,00	20,89	339,15
	SvSl02	495,49	393,69	101,80	20,55%	0,00	0,00	21,42	372,27
		526,81	418,33	108,48	20,59%	0,00	0,00	22,76	395,57
svinestald 2	SvSo01	188,57	143,28	45,29	24,02%	0,00	0,00	10,27	133,01
		188,57	143,28	45,29	24,02%	0,00	0,00	10,27	133,01
	SvSo09	270,00	245,62	24,38	9,03%	0,00	0,00	17,60	228,02
		270,00	245,62	24,38	9,03%	0,00	0,00	17,60	228,02
	SvSo06	285,23	239,28	45,95	16,11%	0,00	0,00	-68,75	308,02
		285,23	239,28	45,95	16,11%	0,00	0,00	-68,75	308,02
Svinestald 3	SvSl02	313,58	252,88	60,70	19,36%	0,00	0,00	13,76	239,12
		322,83	260,44	62,38	19,32%	0,00	0,00	14,17	246,27
	SvSm01	244,95	196,33	48,62	19,85%	0,00	0,00	18,03	178,30
		320,75	257,34	63,41	19,77%	0,00	0,00	23,63	233,71
Poltestald	SvSl02	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		1374,28	1091,29	282,99	20,59%	126,43	-1,94	60,34	906,46
	SvSm01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		86,20	69,16	17,04	19,77%	7,34	-0,10	6,40	55,52
Sum	Nudrift	2195,08	1831,12	363,96		0,00	0,00	33,22	1797,89
	Ansøgt	3771,93	3084,78	687,14		133,77	-2,04	107,31	2845,73

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det generelle ammoniakreduktionskrav

For søer og slagtesvin stilles krav om 30 % reduktion af ammoniaktabet fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med udgangspunkt i normtal 2005/2006 (referencestaldsystemet). For smågrise er reduktionskravet 20 %. Reduktionskravet gælder for udvidelser samt stalde der renoveres.

I ansøgningssystemet husdyrgodkendele.dk er det beregnet, at det generelle krav om reduktion af ammoniak er overholdt for den ansøgte produktion. Idet den samlede ammoniakfordampning fra anlægget ved den ansøgte drift er **367,87 kg** lavere, end hvad der er krævet for at overholde ammoniakreduktionskravet. Se opsummering i nedenstående Tabel 4.8.1.

Tabel 4.8.1. Ammoniakreduktionskravet og beregnet ammoniakemission for ansøgt produktion.

Beregnet ammoniakemission fra anlægget	Ammoniakreduktionskrav	Yderligere reduktion nødvendig
2845,73 kg N/år	3.213,60 kg N/år	- 367,87 kg N/år

Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning

Ammoniakemissionen kan begrænses ved en kombination af teknikker/ teknologier inden for fodring, staldindretning og opbevaring af husdyrgødning. Se Tabel 4.8.2

Tabel 4.8.2 Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampningen:

Teknik/teknologi	Effekt af teknologi	Bemærkninger
Staldsystemer	146 kg N/år	Svinestald 1 er indrettet med delvis spaltegulv (effekt 9,37 % ved søer, effekt 20,59 % ved slagtesvin)
Staldsystemer	116 kg N/år	Svinestald 2 er indrettet med delvis spaltegulv (effekt henholdsvis 24,02 % og 9,03 % ved søer) En del af stalden indrettes med dybstrøelse til 67 søer (16,11 % ved søer).
Staldsystemer	126 kg N/år	Svinestald 3 er indrettet med delvis spaltegulv (effekt 19,32 % ved slagtesvin, effekt 19,77 % ved smågrise)
Staldsystemer	300 kg N/år	Poltestald (ny stald) indrettes med delvis spaltegulv (effekt 20,59 % ved slagtesvin, effekt 19,77 % ved smågrise)
Kemisk luftrensning	134 kg N/år	Der sættes kemisk luftrensning på den nye poltestald (effekt 13 %)
Fast overdækning af gylletank	176 kg N/år	Fast overdækning på ejendommens gyllebeholder (effekt 50%)

I henhold til afsnit om BAT har vi vurderet, at den maksimale ammoniakemission fra stalde og lagre maksimalt må være 2850,48 kg NH₃-N/år.

Den ansøgte udvidelse overholder det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stalde og lagre i forhold til referencestaldsystemet, samt kravet om anvendelse af BAT, som fremgår af afsnit om BAT. I forbindelse med kravet om BAT er der stillet vilkår til diverse teknikker og teknologier, som er valgt for at kunne overholde kravet. Se vilkår til overdækning af gyllebeholdere, staldindretning og kemisk luftrensning i godkendelsens afsnit 2.5 *Vilkår for miljøgodkendelsen under 'Flydende husdyrgødning', 'Husdyrhold og staldindretning' og 'Kemiske luftrensning'*.

4.9 PÅVIRKNING AF NATUR MED AMMONIAK

GENERELT OM VURDERING AF NATUR

Ammoniakfølsomme naturtyper – kategori 1,2 og 3-natur

Den ammoniakfølsomme natur, som er beskyttet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er opdelt i tre kategorier.

Naturområder omfattet af § 7 i husdyrloven (Pkt. 2 ad 2):

Kategori 1-natur: Omfatter ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. For de Natura 2000-naturtyper, som ikke er kortlagt (primært søer), skal kommunen vurdere den eventuelle påvirkning. Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3-heder og -overdrev indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

Kategori 2-natur: Omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som ligger udenfor Natura 2000-områder.

øvrige ammoniakfølsomme naturområder, jf. § 27 stk. 1 i husdyrloven (Pkt. 3 ad c):

Kategori 3-natur: Kommunen skal konkret vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove. En nærmere definition af ammoniakfølsom skov fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 pkt. 3 ad C.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskoves arter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

Beskyttelsesniveauer for ammoniakfølsomme naturtyper

Krav til maksimal ammoniakdeposition for de forskellige ammoniakfølsomme naturtyper, jf. kategori 1-, kategori 2- og kategori 3-natur fremgår af nedenstående Tabel 4.9.1.

Tabel 4.9.1 Beskyttelsesniveauer for bestemte ammoniakfølsomme naturtyper:

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. Ammoniakfølsomme Natura 2000 naturtyper samt øvrige heder og overdrev indenfor Natura 2000 områder	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. Ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000, som er højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha, samt overdrev større end 2,5 ha.	Max. total deposition på 1,0 kg N/ha/år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år

* Kumulationsmodel for antal husdyrbrug i nærheden fremgår af bilag 3 pkt. 4

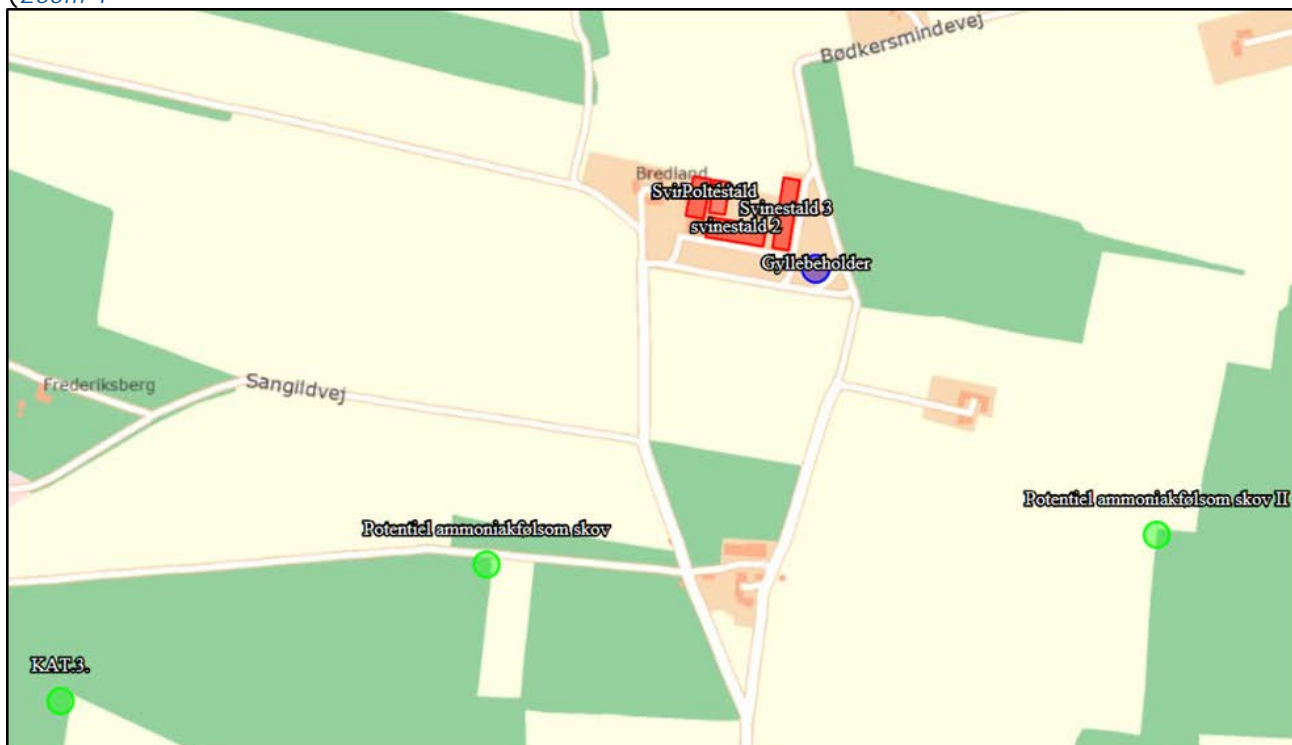

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beregning af ammoniakdeposition på nærliggende naturområder

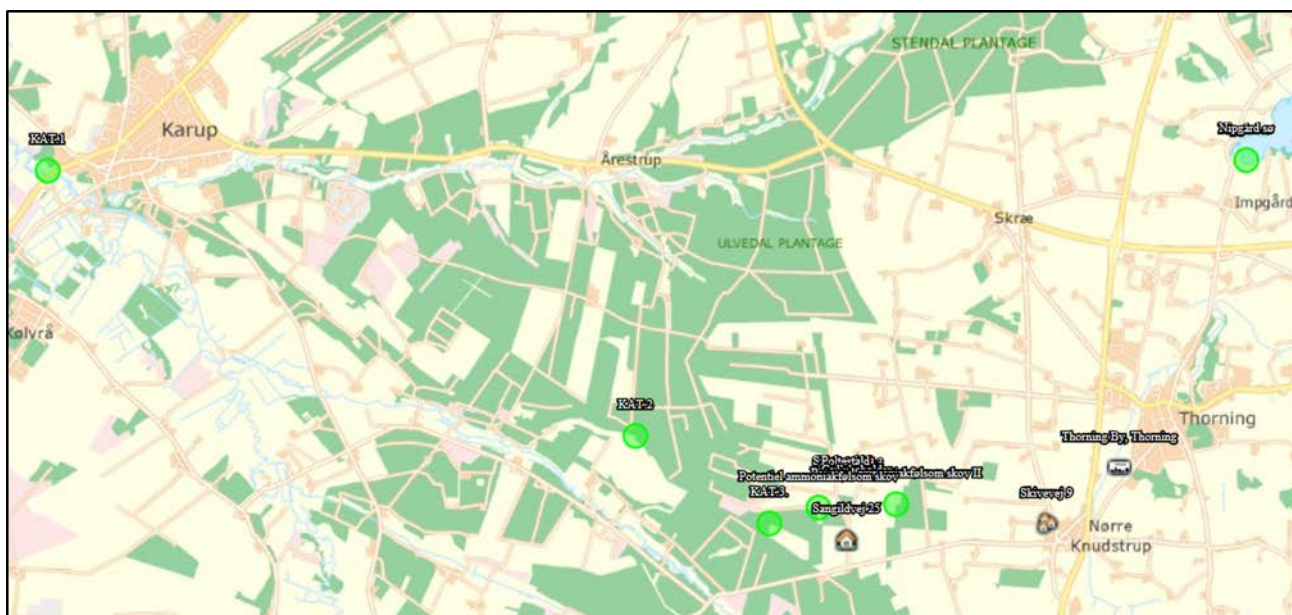
Afsætningen af luftbåren ammoniak på omkringliggende naturområder, fra det ansøgte dyrehold på ejendommen Sangildvej 31 er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Der er foretaget beregninger af ammoniakafsætningen for kategori 1,2 og 3-naturområder nærmest ejendommen. Kommunen har suppleret med beregning i punkt ved Nipgård Sø.

Beregningspunkterne og resultatet af beregningerne fremgår af nedenstående kort ([Zoom 1](#))

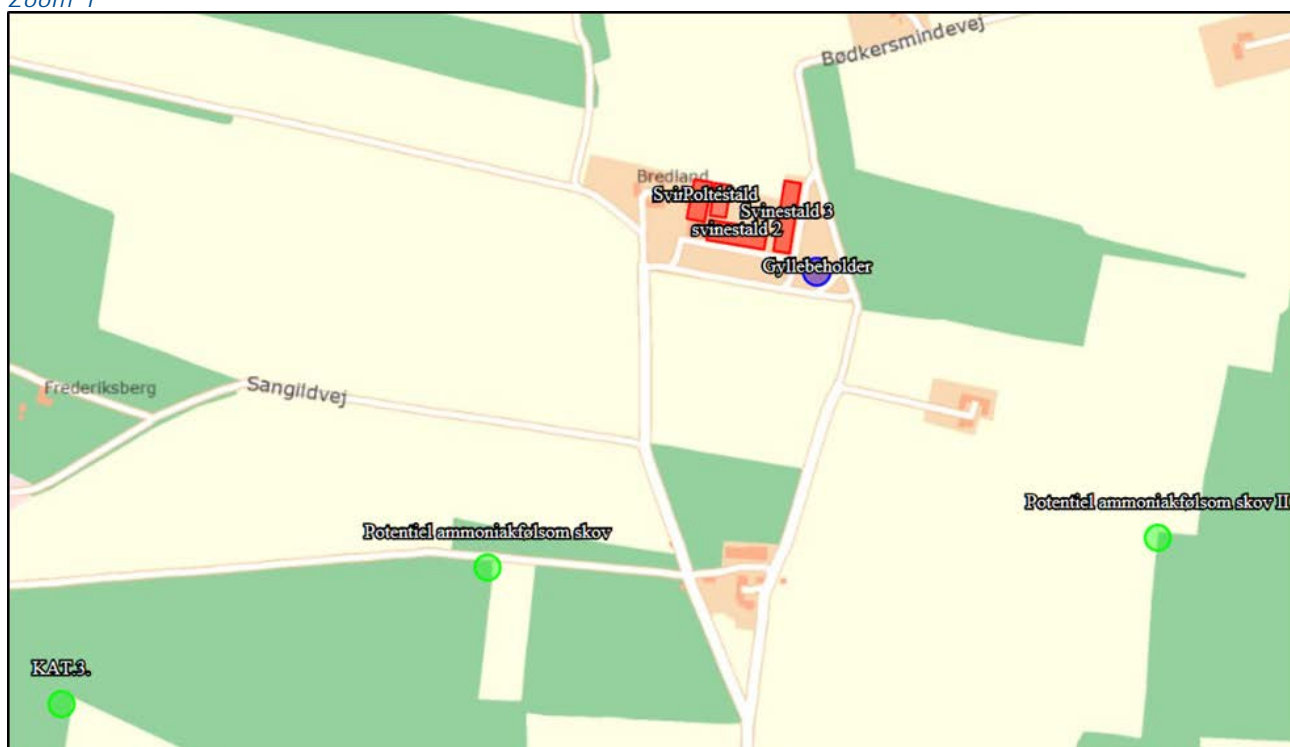
[Zoom 2](#)

Figur 4.9.1) og Tabel 4.9.2.

Zoom 1

Zoom 2

Figur 4.9.1. Beregningspunkter for depositionsregninger af luftbåren ammoniak på nærliggende kategori 1, 2 og 3-natur. (Zoom 1 og zoom 2)

Tabel 4.9.2 Beregning af ammoniakdeposition fra stald og lager på kategori 1,2 og 3 natur i nærheden af anlægget på Sangildvej 31. Totaldeposition og merdeposition er angivet.

2.5.4.1 Påvirkning af natur

Åben kort

Opret naturpunkt

Navn	Kategori ▲	Opretter	Kumulation	Ruhed	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]
KAT.1	1	Ansøger	To eller flere ejendomme	Mk	+0,0	0,0
Nipgård sø	1	Myndighed	To eller flere ejendomme	Mk	+0,0	0,0
KAT.2	2	Ansøger	To eller flere ejendomme	Mk	+0,0	0,0
KAT.3.	3	Ansøger	To eller flere ejendomme	Mk	+0,0	0,1
Potentiel ammoniakfølsom skov	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	+0,1	0,3
Potentiel ammoniakfølsom skov II	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	+0,1	0,4

Ved kategori 1 natur, skal der foretages en vurdering i forhold til kumulationsmodellen jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Bemærk at den angivne værdi i kolonnen "kumulation" anvendes ikke til beregning af deposition.

For kategori 1 natur skal det vurderes, om der er komulation med andre ejendommen. I det konkrete tilfælde er der for punktet "KAT.1" og punktet "Nipgård Sø" komulation med to eller flere andre ejendomme, hvorfor den maksimale totaldeposition ikke må overstige 0,2 kg N/ha/år.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Forbudszone i § 7 er overholdt

Anlæggets påvirkning af beskyttet natur i Silkeborg Kommune

Kategori 1 natur (Kvælstoffølsomme naturtyper indenfor natura 2000)

Nærmeste kvælstoffølsomme natur i Natura 2000 er en Skovbevokset tørvemose, som ligger i EF-habitatområde Nipgård Sø ca. 5 km nordøst for ejendommen.

Beregninger viser, at der ikke er nogen deposition fra den ansøgte udvidelse på kvælstoffølsom natur EF-habitatområdet Nipgård Sø og deposition fra den ansøgte udvidelse vil derfor ikke kunne påvirke natur eller arter i habitatområdet.

Kategori 2 natur (Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha)

Ca. 2 km vest for ejendommen ligger et større hedeområde, som er nærmeste naturområde i kategori 2.

Beregninger viser at der ikke er nogen deposition på hedeområdet og det vil derfor ikke blive påvirket af den ansøgte udvidelse.

Kategori 3 natur (Heder, moser og overdrev og ammoniakfølsomme skove)

Der ligger flere små og fragmenterede hedeområder sydvest for ejendommen. Det nærmeste er lok.nr. 771_580, der ligger ca. 1000 m fra ejendommen. Beregninger viser at merdepositionen på heden er 0,0 kg N/ha/år og at den samlede deposition er på 0,1 kg N/ha/år.

Depositionen er meget beskeden og hedeområdet vil ikke blive påvirket af den ansøgte udvidelse.

Umiddelbart syd for ejendommen ligger nogle skovområder, som måske er ammoniakfølsomme. Beregningerne viser dog, at der kun er en lille merdeposition på disse skovområder på 0,1 kg N/ha/år.

Skovområderne vil ikke blive påvirket af den ansøgte udvidelse.

Beskyttede og sjældne arter (Bilag IV, rødliste mv.)

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk levested på eller omkring arealerne. På baggrund af faglig rapport nr. 635 fra Danmarks Miljøundersøgelser samt kommunens øvrige kendskab vurderes det umiddelbart, at der kan være brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, trolldflagermus, dværgflagermus, stor vandsalamander, spidssnudet frø og markfirben.

Det vurderes, at udvidelsen ikke vil have negativ indflydelse på de nævnte arter.

Anlæggets påvirkning af beskyttet natur i Viborg Kommune

Sangildvej 31 ligger 1100 m fra kommunegrænsen til Viborg Kommune. Med henblik på at afklare, hvorvidt udvidelsen på Sangildvej 31 vil kunne påvirke beskyttet natur på den anden side af kommunegrænsen, er der foretaget høring af Viborg Kommune. (Se høringssvar i bilag 7).

Naturpunkterne benævnt "KAT 1" (i tabel 4.9.2 og figur 4.9.1) ligger i Viborg Kommune. Mens beregningspunktet "KAT 2" ligger på grænsen mellem Silkeborg Kommune og Viborg Kommune

Kategori 1 natur (Kvælstoffølsomme naturtyper indenfor natura 2000)

Nærmeste kvælstoffølsomme natur i Natura 2000 område i Viborg Kommune, er markeret med beregningspunktet "KAT 1" i IT-ansøgningen. Naturpunktet ligger ca. 8 km nordvest for ejendommen.

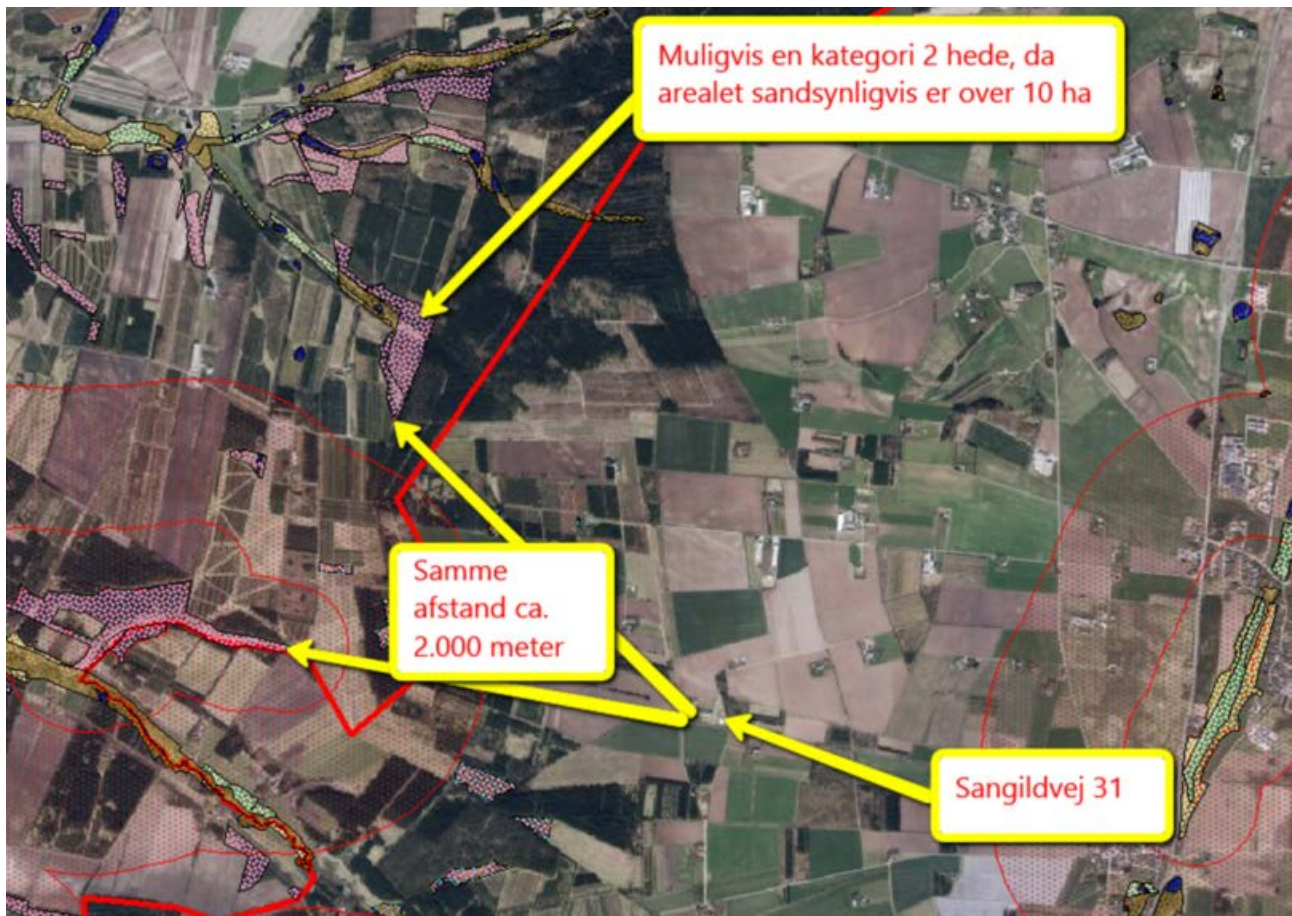
Beregninger viser, at der ikke er nogen deposition fra den ansøgte udvidelse i naturpunktet og habitatområdet vil ikke blive påvirket af den ansøgte udvidelse.

Kategori 2 natur (Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha)

Ca. 2 km vest for ejendommen ligger et større hedeområde ("KAT 2"). Området ligger på grænsen mellem Silkeborg Kommune og Viborg Kommune og udvidelsens påvirkning af naturområdet er behandlet i ovenstående afsnit vedr. beskyttet natur i Silkeborg Kommune.

Viborg Kommune gør opmærksom på, at det er muligt at et hedeområde nordvest for ejendommen også er en kategori 2 hede, selv om den er registreret som en kategori 3 hede. Men da afstanden er ca. den samme som den er til beregningspunktet "KAT 2", vurderes det at belastningen er den samme eller mindre (Se figur 4.9.2).

Der er derved ingen deposition på området fra ejendommen, og hedeområdet vil ikke blive påvirket af udvidelsen.

Figur 4.9.2 Nærliggende kategori 2 natur i Viborg Kommune.

Samlet vurdering

Ud fra disse forhold, er det kommunens samlede vurdering, at det ansøgte projekt med de beskrevne vilkår i afgørelsen overholder beskyttelsesniveauet for ammoniak i bilag 3 og at ammoniakfordampningen fra anlægget på Sangildvej 31 ikke medfører en væsentlig påvirkning af kategori 1, 2 og 3 natur omkring ejendommen hverken i Silkeborg Kommune eller i Viborg kommune.

For at fastholde ammoniakemission på det niveau, som ligger til grund for vurderingen, det generelle krav til ammoniakemission og BAT, bliver der stillet fastholdelses vilkår til ammoniakreducerende teknologi og staldsystemer.

5 GØDNINGSPRODUKTION OG HÅNDBLING

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I dette afsnit er der kun vurderet på håndteringen og opbevaring af husdyrgødningen på selve husdyrbruget.

I den ansøgte produktion produceres 4.809 m³ gylle inkl. drikkevandsspild og vaskevand. Heraf er fratrukket regnvand i gyllebeholdere pga. teltoverdækning. Desuden produceres der årligt 203 m³ dybstrøelse.

Der modtages eller afsættes ikke husdyrgødning til andre bedrifter.

I nedenstående Tabel 5.1.1 gives en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning m.v. der produceres i den ansøgte produktion.

Tabel 5.1.1 Husdyrgødning på ejendommen

Gødningstype	Mængde m ³	DE
Gylle	4.809	233,78
Dybstrøelse	203	10,60
I alt til rådighed		244,38

5.2 FLYDENDE HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen produceres der ca. 4.809 m³ gylle årligt. Med overfladevand fra vaskeplads på ca. 20 m² udgør den samlede mængde som skal opbevares ca. 4.823 m³. Gylle opbevares i ejendommens gyllebeholder, fortanke og gyllekanaler, samt i en gyllebeholder på en anden af ejers ejendomme (Vattrupvej 39a, 8620 Kjellerup).

Håndtering af flydende husdyrgødning

Der kan forekomme lugtgener fra overpumpning af gyllen til gyllebeholderne. Der kan også opstå lugtgener ved omrøring i gyllebeholderen i forbindelse med udbringning på markerne.

Omfanget vil afhænge af temperatur, vindforhold og evt. nedbør.

Der er ingen stationære pumper, hvilket fjerner risikoen for tab af gylle til miljøet.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

Gylle opbevares i fortanke, gyllekanaler og i gyllebeholder.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder at beholderne mindst hvert 10 år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Der er teltoverdækning på gyllebeholderen, hvilket mindsker ammoniakfordampningen og lugtgener.

Tilstrækkelig opbevaringskapacitet

Beregning af produktion af gødningsmængder for ansøgt drift fremgår af Tabel 5.2.1 herunder.

Tabel 5.2.1 Beregning af gødningsproduktion

	M ³ pr. årsdyr	M ³ i alt
233 søer i løbe- drægtighedsstald, delvis spaltegulv	3,99	929,67
300 søer i farestald, kassesti, delvis spaltegulv	1,70	510,00
9.300 smågrise 7-31 kg, toklimast, delvis spaltegulv	0,132	1232,16
4.150 slagtesvin 31-110 kg, delvis spalte	0,540	2241,00
2.500 slagtesvin 31-60 kg, delvis spalte	0,540	420,21
Fratrukket vand pga. overdækning af gyllebeholder		-524
Vand fra vaskeplads (20 m ³)		14
I alt		4.823

Opbevaringskapacitet til gylle

	Volumen	Overdækning
Gyllebeholder	3.000 m ³	Ja
Fortank (2 stk.)	20 m ³ i alt	Ja
Gyllekanaler i eksisterende staldbygninger	420 m ³	-
Gyllebeholder Vattrupvej 39	1000 m ³	Ja
I alt	4.440 m³	

*Kapacitetsberegningen viser på flydende husdyrgødning en opbevaringskapacitet på **11 mdr.***

Opbevaringskapaciteten er beregnet ud fra ovenstående informationer om gødningsproduktion og opbevaringsanlæg:

Gødningsproduktion pr måned: 4.823 m³/år/12 mdr. = 401,92 m³/mdr.

Opbevaringskapacitet 4.440 m³ / 401,92 m³/mdr. = 11,05 mdr.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Opbevaringskapacitet

Det vurderes, at ovenstående kapacitetsberegning er fyldestgørende og har medtaget overfladevand fra alle de omkringliggende arealer som afvander til gyllebeholderen.

Ifølge lovgivningen skal husdyrbrug have opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med gældende

regler herfor. Udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold skal opfylde kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel.

Driften af denne ejendom, hvor der normalt udbringes husdyrgødning både om foråret og i sensommeren til vinterafgrøder, vil medvirke til, at der ikke stilles krav om 1 års opbevaringskapacitet. Det vurderes, at 9 måneders opbevaringskapacitet er *tilstrækkeligt på denne ejendom*.

Gyllebeholderens placering

Gyllebeholderen er placeret sydøst for husdyrbruget og afstanden til nærmeste nabo, Sangildvej 29 er over 100 m. Gyllebeholderen har teltoverdækning og der er slørende beplantning på to sider at beholderen, i form af læhegn ved skel mod syd og et mindre skovområde på nabomatriklen mod øst.

Da der er mere end 100 m til nærmeste nabo vurderes det, at der ikke vil opstå væsentlige gener i forbindelse med tømning af og omrøring i beholderen. Det vurderes, at der ikke er behov for at stille vilkår, til tidspunkter for omrøring og udkørsel.

Gyllebeholderen er eksisterende gyllebeholder fra 1999.

Sikring mod uheld

Der er ifølge kommunens oplysninger ikke dræn tættere end 15 meter fra gyllebeholderen.

Der er mere end 500 m til nærmeste vandløb og sø. Der er desuden ingen grøfter eller lignende fra gyllebeholderen med forbindelse til vandmiljøet.

Beholderne kontrolleres for styrke og tæthed mindst hvert 10. år.

Påfyldningsplads

Der er ingen påfyldningsplads ved gyllebeholderen. Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

5.3 FAST GØDNING INKL. DYBSTRØELSE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der produceres årligt følgende mængde fast gødning på ejendommen:

	M³ pr. årsvin	M³ i alt
67 søer i løbe- drægtighedsstald, dybstrøelse	(1,780 t/dyr * 1,70 m ³ /t)	202,74

Dybstrøelsen fra søerne opbevares i dybstrøelsesstalden, som har et areal på ca. 550 m² og en volumen på ca. 400 m³. Der er således tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den årligt producerede mængde dybstrøelse.

Dybstrøelse fra stalden muges ud 3 gange årligt. Der muges ud i forbindelse med markarbejdet i foråret og efteråret, hvor dybstrøelse pløjes ned direkte fra stalden. Der kan endvidere blive behov for at muge ud én gang i vintermånederne. Her vil der blive etableret en markstak som overdækkes.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Da der vil blive muget ud oftere end de 2 gange årligt og opbevaret komposteret dybstrøelse i markstak vil Silkeborg Kommune gøre opmærksom på, at det nu er lovpligtigt at:

- Kompost må højst oplagres samme sted i marken i 12 måneder, og markstakkene må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år.
- Den ansvarlige for landbrugsbedriften (driftsherren) skal føre årlige optegnelser over markstakkene. Optegnelserne skal omfatte oplysninger om oplagringsperiode og placering f.eks. ved angivelser på et kort.

I henhold til den gældende lovgivning (husdyrgødningsbekendtgørelsen)⁶ skal dybstrøelse være kompostlignende og have en tørstofprocent på mindst 30 pct., før det må ligges i markstak. Dybstrøelse vurderes normalt kompostlignende når det har ligget i stalden eller på en møddingsplads i gennemsnit 3-4 mdr. Den dybstrøelse du muger ud i vintermånederne til opbevaring i markstak har typisk ligget i stalden i ca. 3 til 4 måneder.

Da der er tale om dybstrøelse fra svinestald, skal der, inden der etableres markstak, udlægges et stempelslag tykt lag halm på jorden under markstakken, der kan modvirke risikoen for udvaskning fra markstakken (jf. miljøstyrelsens husdyrvejledning⁷).

5.4 ANDEN ORGANISK GØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er ikke søgt om anvendelse af anden organisk gødning som f.eks. slam, kartoffelfrugtsaft eller lignende.

---

⁶ BEK nr. 865 af 23. juni 2017 Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

⁷ Miljøstyrelsens husdyrvejledning, *Kapitel 6 Opbevaring af fast husdyrgødning og bundfald*, 2. okt. 2017, version 1 (<http://husdyrvejledning.mst.dk/vejledning-til-bekendtgørelserne/husdyrgoednings-bekendtgørelsen/6-opbevaring-af-fast-husdyrgoedning-og-bundfald/#8>).

6 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

6.1 LUGT

Generelt vedr. lugt

Forhold som kan have betydning for lugtemissionen kan være arten, antallet og størrelsen af dyr, staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden samt opbevaring.

I IT-ansøgningssystemet vurderes og beregnes lugt udelukkende ud fra staldanlæggene til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår ikke i lugtberetningen og håndteres derfor ved hjælp af de generelle regler.

For alle ejendommens staldafsnit er der ud fra angivelser på lokalmiljøkortet i it-systemet beregnet afstand og retning fra anlægget til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommens beliggenhed i forhold til naboer

Der er ca. 735 meter fra nærmeste staldhjørne til nærmeste nabo uden landbrugspligt (Sangildvej 35). Der er ca. 2,0 km til nærmeste samlede bebyggelse (Nørre Knudstrup) og knap 2,6 km til nærmeste byzone (Thorning By).

Resultatet af it-systemets lugtberegning

It-systemets lugtberegninger viser, at staldanlægget overholder afstandskravene til naboer, samlet bebyggelse og byzone. Der forventes derfor ingen væsentlige gener som følge af udvidelsen i form af lugt.

Kumulation i forhold til lugtberegning

Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Den beregnede geneafstand forøges i sådanne situationer hvis der inden for 300 meter fra byzone o. lign. samt samlet bebyggelse eller 100 meter fra nabobebyggelse findes andre staldanlæg på andre ejendomme, hvor der produceres mere end 75 DE. Er der ikke andre staldanlæg anvendes geneafstandene uændret.

Der tages udgangspunkt i det punkt hos naboen eller på zonegrænsen, som ligger nærmest det staldanlæg, som medfører størst lugtgener. Afstanden på de 300 meter/100 meter måles fra dette punkt til nærmeste punkt på dele af de staldanlæg på husdyrbrug, hvor der produceres mere end 75 DE.

	0 andre ejendomme	1 anden ejendom	2 eller flere ejendomme
Antal ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter (nabobeboelse uden landbrugspligt)	x		
Antal ejendomme med over 75 DE indenfor 300 meter (samlet bebyggelse)	x		
Antal ejendomme med over 75 DE indenfor 300 meter (byzone)	x		

Ved 0 andre ejendomme skal der ikke regnes med kumulation.

Ved 1 anden ejendom med mere end 75 DE forøges geneafstanden med 10 %

Ved 2 eller flere andre ejendomme med mere end 75 DE forøges geneafstanden med 20 %

Oplysninger om husdyrhold fra andre ejendomme er hentet fra CHR.

Oplysninger vedr. kumulation er lagt ind i it-systemet under anlægsoplysninger.

Lugtgener ved udbringning af gylle

Gylleudbringning foretages både med nedfælder og ved slangeudlægning. Der vil kunne forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør).

I henhold til gældende regler nedfældes gylle på sort jord og fodergræs, samt på de arealer, som ligger indenfor 20 m fra de naturtyper, der er udpeget som kvælstoffølsomme.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Lugtgener fra staldanlæg

Ansøger skal angive staldanlæggenes placering i forhold til nærmeste byzonegrænse, sommerhusområde, landzoneområde udlagt til boligformål, samlet bebyggelse og enkeltbolig.

Princippet for lugtberegningen er, at man ud fra oplysninger om dyreart, staldsystem og maksimale staldbelægning beregner den nødvendige geneafstand, som er den afstand der minimum skal være fra lugtcentrum til de omkringboende.

Genekriterierne er et udtryk for, hvor meget lugt omboende i forskellige typer beboelsesområder må udsættes for, før det kan betegnes som værende "væsentlige lugtgener". Geneafstanden skal beregnes efter både [Miljøstyrelsens lugtmodel](#) og efter [FMK-modellen](#).

Det resultat systemet viser, er resultatet efter den beregningsmodel, der giver den længste geneafstand til omboende, så genekriterierne overholdes uanset modelvalg.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bort-screenet	Genekriterie overholdt
+ Sangildvej 25	0	FMK	161,45	118,52	161,45	118,52	715,40	Ja	Ja
+ Sangildvej 35	0	FMK	161,45	118,52	161,45	118,52	805,46	Ja	Ja
+ Skivevej 9	0	NY	359,04	199,21	359,04	199,21	2.013,43	Ja	Ja
+ Thorning By, Thorning	0	FMK	510,54	374,79	510,54	374,79	2.642,43	Ja	Ja

Kommunen vurderer at nærmeste nabo uden landbrugspligt ikke er Sangildvej 25, men derimod Sangildvej 35, da der er landbrugspligt på Sangildvej 25. Der er derfor indsat et ekstra beregningspunkt "Sangildvej 35" for nabobebyggelse. Se placering af nedenstående kort.

På oversigtskortet i Figur 6.1.1 ses afstanden til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, til nærmeste samlede bebyggelse og byzone.

Figur 6.1.1 – Afstande fra staldanlæg til nærmeste naboer mv.

Kumulation

Ansøger har i den miljøtekniske beskrivelse vurderet, at der ikke er kumulation med andre husdyrbrug. Kommunen er enig i denne vurdering.

Konklusion

Når de beregnede afstandskrav til nærmeste beboelse, samlet bebyggelse og byzone er overholdt, har kommunen ikke mulighed for at skærpe lugtgenekriterierne.

Lugtgener fra udbringning af husdyrgødning

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Udbringning af flydende husdyrgødning skal ske med nedfælder eller ved forsuring af gyllen inden udbringning på sort jord og i græsmarker. Udbringning med nedfælder minimerer lugtgenerne.

Der udbringes ikke gylle tæt på større by- og sommerhusområder, som kunne genere indbyggerne i en grad som ikke forventes for sådanne områder.

Det vurderes, at når de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen - og vilkår for afgørelsen er overholdt, vil udbringningen af husdyrgødning ikke medføre lugtgener ud over hvad man må forvente, når man bor i landzone, hvor der drives landbrugserhverv.

6.2 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Generel bekæmpelse af skadedyr

På landbrugsejendomme kan der forekomme skadedyr som eksempelvis fluer og rotter mv. Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Århus Universitets skadedyrslaboratorium. Den generelle bekæmpelse af skadedyr sker ved, at der generelt holdes rent og ryddeligt i og omkring ejendommen, og ved at foderspil og rester fjernes. Døde dyr opbevares i henholdsvis lukket container og under kadaverkappe inden afhentning og er således ikke tilgængelig for evt. skadedyr. Der foreligger en aftale med MORTALIN vedr. bekæmpelse af skadedyr.

Fluegener

Biologisk og kemisk fluebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Statens Skadedyrslaboratorium. Der anvendes rovfluer (gyllefluer) i gyllekanaler. Der holdes i øvrigt en høj hygiejnestandard i staldene.

Rottebekæmpelse

Rottebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Statens Skadedyrslaboratorium. Firmaet MORTALIN sørger for bekæmpelse af eventuelle rotter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, fluer m.v.), som skal bekæmpes effektivt.

På alle husdyrbrug er der risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er derfor vigtigt at der opretholdes en god staldhygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer.

Den lille stueflue kan sprede sig op til 1 km fra udklækningsstedet, men plagen er dog størst inden for en lille halv kilometer. Ejeren af husdyrbruget har pligt til at bekæmpe fluer, og den grundlæggende kendsgerning er:

Et husdyrbrug kan ikke producere fluer, hvis larverne ikke kan finde føde dvs. frisk, fugtig gødning.

Det vigtigste er, at holde husdyrbruget ren for gødnings- og foderrester. Foder- og gødningsrester er ideelle udklækksteder for fluer, som kan udvikle sig til enorme flueforekomster, der ikke kan bekæmpes biologisk.

Fast gødning skal dækkes med plastik eller lignende. Herved forhindres de voksne fluer i at komme væk, og en stor del af dyrene dræbes af varmen fra solen og gæringsprocesserne i gødningen.

Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

Der ligger tre ejendomme inden for 300 m fra husdyrbruget og nærmeste samlede bebyggelse (Nørre Knudstrup) ligger i en afstand af ca. 2,0 km fra husdyrbruget. Der er knap 2,6 km til nærmeste byzone (Thorning By).

Ejendommen anvender biologisk fluebekæmpelse, hvilket er et rigtig godt middel til fluebekæmpelse.

Der stilles vilkår til fluebekæmpelse, rengøring af stalde og inventar samt at udenoms-arealer skal holdes i en renlig og ryddelig stand.

Skulle der mod forventning indgå berettigede klager over fluegener fra husdyrproduktionen, kan Silkeborg Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at foretage tiltag til at reducerer fluegener.

Det vurderes at ejendommen skadedyrsbekæmpelse med de stillede vilkår er tilstrækkelige til at imødekomme væsentlige gener fra skadedyr.

6.3 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udviklingen i antallet af forskellige typer transport ses af Tabel 6.3.1 nedenfor. Det skal bemærkes, at antal og kapacitet pr. læs ikke er bindende (med mindre der er knyttet vilkår til).

Tabel 6.3.1 - Oversigt over udviklingen i det årlige antal transporter

Transporttype	Antal transporter pr. år i nudrift	Antal transporter pr. år i ansøgt drift	Tidsinterval	Hyppeghed	Forskel i antallet af transporter
Lastbiltransporter					
Foder	Ca. 15	Ca. 15	Typisk i dagtimerne		0
Døde dyr	Ca. 52	Ca. 52	Typisk i dagtimerne		0
Indlevering af dyr	Der indleveres ikke dyr	-	-	-	-
Afhentning af dyr	Ca. 90	Ca. 90	Typisk i dagtimerne		0
Traktortransporter					
Gyllekørsler	Ca. 220	Ca. 320	Udkørsel i vækstsæsonen		100

Transportveje for udbringning af husdyrgødning kan ses af bilag 3.

Antallet af transporter vil stige med ca. 100 om året i forhold til nudrift.

Husdyrgødning:

Der køres med husdyrgødning i vækstsæsonen, transporten vil stige med ca. 100 læs i forhold til nudrift. Reglerne for udkørsel vil blive overholdt.

Foder:

Antal foderleveringer er uændret efter produktionsomlægningen. Der leveres ca. 15 gange årligt. Tidspunkt for levering er typisk dagtimerne.

Ind- og udlevering af dyr:

Der indleveres ikke dyr til ejendommen. Der afhentes levende grise 7-8 gange om måneden. Tidspunkt for afhentning er typisk i dagtimerne.

Udbringning af husdyrgødning:

Husdyrgødning udbringes efter forskrifterne således at gener for omgivelserne minimeres så meget som muligt. Transport over længere afstande udføres med lastbil. Alle transporter til marker, der er over 10 km væk, transporteres i lastbil. Såfremt det skønnes fordelagtigt anvendes lastbil også ved afstande under de lovpligtige 10 km kørsel.

Brændstof:

Kørsel i forbindelse med levering af brændstof / fyringsolie vil ikke stige. Grundet overgang til egen varmeudvinding, vil antal årlige leveringer falde.

Ejendommen er placeret ugenert i landzone. Udbringningsarealerne ved Sangildvej 31 ligger forholdsvis samlet. Der vil ikke foregå transport gennem byområder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Antallet af transporter til og fra ejendommen stiger med udvidelsen. Som det fremgår af Tabel 6.3.1. er det udelukkende antallet af gyllekørsler, der stiger med udvidelsen. Antallet af transporter med husdyrgødning stiger med ca. 100 transporter til udbringning på markerne, samt til opbevaring på ejendommene Vattrupvej 39, 8620 Kjellerup og Oustrupvej 6, 8620 Kjellerup.

Transportveje for udbringning af husdyrgødning, fremgår af bilag 3.

En del af gylletransporterne foregår via offentlig vej.

Der er endvidere transporter af husdyrgødning på nogle private fællesveje, både ved udbringning af gylle fra Sangildvej 31 og fra Vattrupvej 39. Silkeborg Kommune har ikke taget stilling til brugen af privat fællesveje. Det er ansøger selv, der er ansvarlig for at skaffe påkrævede tilladelser til brugen af vejene.

Der køres ikke igennem større byområder. Men der er transport ind igennem den nordøstlige del af byzone for Thorning By via vejen Munkemarken ind til to marker, der ligger nær Munkemarken nr. 72 og nr. 74. Vejen Munkemarken er en privat fællesvej, hvorfor Silkeborg Kommune ikke har taget stilling til brugen af vejen.

Der stilles vilkår til transport af gødning på offentlig vej.

Transport med gylle til udspretningsarealerne foregår med gyllevogn, og ved længere afstande foregår transporten med lastbil. Gylle bør transporteres i lastbil ved transporter over 10 km, derfor stilles der vilkår til dette.

Silkeborg Kommune vurderer, at transport til og fra husdyrbruget ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de til enhver tid gældende regler overholdes.

Trafiksikkerhed

Det vurderes, at transport til og fra ejendommen kan ske uden, at der opstår farlige situationer. Oversigtforholdene ved udkørsel fra ejendommen til grusvejen vurderes at være gode, se figur se Figur 6.3.1. Det samme gør sig gældende for oversigtforholdene ved kørsel fra grusvejs del af Sangildvej ud på den asfalterede vej (Sangildvej over for husnummer 22), se Figur 6.3.2.

Figur 6.3.1 – Udsyn fra udkørsel fra Sangildvej 31 mod syd og vest.

Figur 6.3.2 – Udsyn fra udkørsel fra grusvejs del af Sangildvej ud på asfalteres del af Sangildvej, over for husnummer nr. 22. Øverste billede viser udsyn mod vest, nederste billede viser udsyn mod øst.

6.4 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan fra ejendommen forekomme støj fra følgende kilder:

- Ventilationsanlæg
- Kompressorer
- Højtryksrensere
- Korntørningsanlæg
- Kornvalse
- Foderanlæg
- Støj fra dyreholdet
- Transport til og fra ejendommen

Driftsperiode og tiltag for støjklider

Af følgende skema fremgår driftsperioderne og placeringen af støjklider på ejendommen.

Støjkilde	Place-ring	Tidsinterval	Tiltag mod støjkilder
Ventilationsanlæg	Alle staldafsnit	Ventilationsanlæg kører alle døgnets 24 timer med varierende effekt Farestald, klimastald og ungdyrstald har mekanisk frekvensstyret ventilation med et moderat støjniveau.	Ventilationsanlægget er placeret inden døre og forventes derfor ikke at påføre omgivelserne støj.
Kompressor	Depotrum	Kortvarig anvendelse	
Højtryksrensere	Brug af højtryksrensere til vask af stalde sker inden døre	Højtryksrensere anvendes i dagtimerne	
Korntøringsanlæg	I forbindelse med silo	Korntøringsanlægget kører primært i høstsæsonen i dagtimerne	
Kornvalse (formaling af korn)	Foderlade	Kører automatisk hele døgnet efter behov	
Foderanlæg	Staldanlæg	Kører 3-4 gange om dagen (minus nat)	
Håndtering af gylle		Der vil være periodisk støj ved omrøring og pumpning af gylle	
Transport til og fra ejendommen ved bl.a. aflæsning af foder og ved ind- og udlevering af grise		Der kan lejlighedsvis forekomme støj ved af- og pålæsning af grise Se endvidere afsnittet vedr. Transport	Se endvidere afsnittet vedr. Transport
Støj fra dyrehold	Alle staldafsnit	Primært ved fodringen og ved læsning af grise	

De fleste støjkilder er placeret i lukkede bygninger. Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normal arbejdstid.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg Kommune vurderer, at støjafgivelsen fra husdyrbrugets produktionsanlæg generelt vil være lavt.

Eventuel støj fra bedriftens interne transporter samt støj fra de forskellige transporter til og fra anlægget, må forventes at blive mere hyppigt forekommende når antallet af transporter øges i forbindelse med produktionsudvidelsen, se Tabel 6.3.1

Silkeborg Kommune vurderer, at støjen fra husdyrbrugets aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener ved de omkringliggende nabobeboelser, idet de fleste støjkilder er placeret indendørs.

Korntøringsanlægget er placeret i forbindelse med kornsilo, og kører primært i højsæsonen i dagtimerne. Korntørring kan være meget støjende, hvorfor der stilles vilkår om at korntørring kun må finde sted i tidsrummet fra kl. 7.00 – 18.00.

Ifølge vejledningen om ekstern støj må ejendommens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau ikke overstige følgende værdier ved nabobeboelser:

Dag	Tidspunkt	Støjniveau
Mandag - fredag	Kl. 7.00 – 18.00	55 dB (A)
Mandag - fredag	Kl. 18.00 – 7.00	40 dB (A)
Øvrige dage	Kl. 0.00 – 24.00	35 dB (A)

De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes for overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling eller beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:

- For dagperioden, kl. 7⁰⁰ – 18⁰⁰ alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede, samlede tidsrum på 8 timer,
- For aftenperioden, kl. 18⁰⁰ – 22⁰⁰ alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede, samlede tidsrum på 1 time, og
- For natperioden, kl. 22⁰⁰ – 7⁰⁰ alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede, samlede tidsrum på en halv time.

Såfremt der indkommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om 'Ekstern støj fra virksomheder' overholdes.

6.5 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med ventilation, forarbejdning af korn og foderprodukter og ved transport kan der opstå støv. Udvidelsen kan forventes at give anledning til flere perioder med støv. Dette skyldes at antallet af transportere til og fra ejendommen øges. Øgede støvgener i forbindelse med transportere vil dog kun kunne opleves i tørre perioder.

Ejendommens drift forventes dog ikke at kunne medvirke til væsentlige støvgener. Da støv ikke hidtil har været et problem, forventes det heller ikke fremover. Der er samtidig forholdsvis langt til naboer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg Kommune vurderer, at der ikke vil opstå væsentlige støvgener med udvidelsen af dyreholdet. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Såfremt der modtages klager over støvgener, vil kommunen lave en mere konkret vurdering og evt. stille mere specifikke krav for at undgå støvgener.

6.6 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der forefindes ikke belysning, der kan genere naboer væsentligt. Generende belysning kan forekomme i forbindelse med udlevering af svin. Afhentning vil primært finde sted i dagtimerne. Der forventes ikke nogen fjernpåvirkning fra anlægget, som kan genere naboer eller trafikanter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg Kommune vurderer, at anvendelsen af lys i forbindelse med husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt. Dette begrundes med, at der er ca. 200 m til nærmeste nabo og 850 m til nærmeste offentlige vej. Ydermere er der en udbredt forekomst af slørende beplantning i området.

Såfremt der indkommer klager over lysgener, vil kommunen lave en mere konkret vurdering og evt. stille mere specifikke krav for at undgå lysgener.

7 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

7.1 BESKRIVELSE OG VURDERING AF BAT

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. BAT-begrebet dækker endvidere over teknikker og teknologier til begrænsning af vand- og energiforbruget.

På et husdyrbrug er kvælstof, fosfor og ammoniak de væsentligste næringsstoffer, som kan give anledning til påvirkning af det omgivende miljø.

Det er en del af princippet om anvendelse af BAT, at der ikke kan stiles krav om anvendelse af en bestemt teknik. Dette valg skal ansøger selv træffe. Derimod kan kommunen fastlægge emissionsgrænseværdier for anlægget, som er opnåelige ved anvendelse af BAT.

Emissionsgrænseværdier

I ansøgningen er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Kommunen fastsætter emissionsgrænseværdier, der sikrer, at emissionerne under normale driftsforhold ikke ligger over de emissionsniveauer, der er forbundet med den bedste tilgængelige teknik, som fastsat i BAT-konklusionerne.

Der er dog [undtagelsesvist mulighed for at fastsætte lempeligere emissionsgrænseværdier](#) og mulighed for at [dispensere fra BAT-konklusionerne ved afprøvning og anvendelse af ny teknik](#).

Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår skal anvendes uanset niveauet for emissionsgrænseværdierne i BAT-konklusionerne, når Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår er strengere.

Andre regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug eller anden gældende lovgivning kan også kræve strengere vilkår, end hvad emissionsgrænseværdierne medfører.

7.2 BESKRIVELSE AF ÆNDRINGER I BAT-STANDARD KRAV FOR AMMONIAK

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Til- og fravalg af BAT-teknologier (BAT = bedst tilgængelige teknik)

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om miljøgodkendelse er der foretaget en vurdering af de anvendte virkemidler til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Desuden er der foretaget en vurdering af begrundelser for fravalg af virkemidler. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på bedriften er anvendt bedst tilgængelig teknik, dvs. en teknik som under indtryk af økonomisk proportionalitet i videst mulig omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger. De vigtigste anvendte virkemidler er:

Virkemiddel	Ammoniakreducerende effekt
Delvis spaltegulv i svinestald 1, 2, 3 og ny poltestald	Effekt 19,77 % ved smågrise Effekt 19,32 % og 20,59 % ved slagtesvin Effekt 9,03 % ved søer i farestald, kassestier Effekt 9,37 % ved søer i løbe- og drægtighedsstald, løsgående. Effekt 24,02 % ved søer i løbe- og drægtighedsstald, individuel opstaldning.
Dybstrøelse i en del af svinestald 2	Effekt 16,11 % ved søer
Kemiske luftrensere i ny poltestald	Effekt 13 %
Fast overdækning af gylletank (teltdug)	Effekt 50 %

Andre BAT-teknologier er fravalgt med følgende begrundelser:

Virkemiddel	Begrundelse for fravalg
Biologisk luftvasker	Biologiske luftvaskere er fravalgt under behandlingen af ansøgningen, fordi Miljøstyrelsen (januar 2018) har ændret Teknologilisten, således at biologiske luftrensere sammen med punktudsug ikke længere kan bruges som ammoniakreducerende teknologi i miljøansøgninger.

Staldoversigt over valgte teknologier til opfyldelse af krav om BAT (Ammoniak)

Stald nr. (i henhold til husdyrgodkendelse .dk)	Kategori dyr	Staldsystem og ammoniak-reduktionsprocent	Ammoniak-reducerende teknologi	Tiltag lageret
SvSo07 (Svinestald 1)	Årsso, løbe- og drægtighedsstald.	Delvis spaltegulv (løsgående) Effekt 9,37 %	Ingen	Teltdug på gyllebeholder Effekt 50 %
SvSI02 (Svinestald 1, 3 og Poltestald)	Slagtesvin.	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv Effekt henholdsvis: 20,59%, 20,59% og 19,32%	Kemisk luftrensere i Poltestald Effekt 13%	Teltdug på gyllebeholder Effekt 50 %
SvSo01 (Svinestald 2)	Årsso, løbe- og drægtighedsstald.	Delvis spaltegulv (individuel opstaldning) Effekt 24,02 %	Ingen	Teltdug på gyllebeholder Effekt 50 %
SvSo09 (Svinestald 2)	Årsso, farestald	Delvis spaltegulv (kassestier) Effekt 9,03 %	Ingen	Teltdug på gyllebeholder Effekt 50 %
SvSo06 (Svinestald 2)	Årsso, løbe- og drægtighedsstald.	Dybstrøelse (løsgående) Effekt 16,11 %	Ingen	Ingen
SvSm01 (Svinestald 3 og Poltestald)	Smågrise	Delvis spaltegulv (toklimastald) Effekt 19,77 %	Kemisk luftrensere i Poltestald Effekt 13%	Teltdug på gyllebeholder Effekt 50 %

Beskrivelse af kemisk luftrensning fra Munters

Som virkemiddel til reduktion af ammoniakfordampning bliver der i den nye poltestald installeret kemisk luftrensning.

Der skal være mulighed for delrensning.

Eksempel på beregning af effekten af den kemiske luftrensning

I poltestalden er der 900 stipladser til slagtesvin og 328 stipladser til smågrise. Der er brug for 90.000 m³/t til slagtesvin og 11.480 m³/t til smågrise. I alt 102.000 m³/t.

I stalden er behov for at reducere med 13 % ammoniak. Effekten af luftrensning er 89%, så der er brug for at rense 15.000 m³/time luft.

Behov for rensning af luft for at opnår 13% reduktion af ammoniak = $102.000 * 13 / 89 = 15.000 \text{ m}^3/\text{t}$ i 8760 timer årligt.

Da vi ikke kender den standardløsning for Munters, kan det være at deres moduler er lavet til at rense 25.000 m³/t, så kan man afregne antal timer som anlægget skal køre. F.eks. $15000 * 8760 / 25000 = 5.256$ timer

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

BAT-kravet for ammoniak er beregnet i henhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier. Det vejledende ammoniaktab for hele anlægget ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik er beregnet i husdyrgodkendelse.dk til **2850 kg N/år**. Det samlede faktiske ammoniaktab fra stald og lager er beregnet til **2846 kg N/år**. BAT emissionskravet er dermed opfyldt ved anvendelse af gulvsystemer i staldene med reduceret ammoniakfordampning, miljøteknologi i poltestalden, samt fast overdækning af beholderen til opbevaring af flydende husdyrgødning.

Staldsystemer

Smågrisene, slagtesvinene og hovedparten af søerne går på delvis spaltegulv.

Delvis spaltegulv er den gulvtype, der har den laveste ammoniakfordampning af de tilgængelige gulvtyper for smågrise, og er dermed BAT.

For slagtesvin er delvis spaltegulv med 25-49% fast gulv, som anvendes her, den gulvtype, der har den næst laveste ammoniakfordampning.

Søerne i løbe- og drægtighedsstalde, er opstaldet ved henholdsvis individuel opstaldning på delvis spaltegulv og løsgående på delvis spaltegulv. Individuel opstaldning på delvis spaltegulv er den staldtype for søer i løbe- og drægtighedsstalde, der giver den laveste ammoniakfordampning, efterfulgt af systemet med løsgående på delvis spaltegulv.

I farestaldene er søerne opstaldet i kassestier på delvis spaltegulv, hvilket for farestalde er det system, der giver den laveste ammoniakfordampning, og derved er BAT.

En andel af søerne i løbe- og drægtighedsstalden er løsgående på dybstrøelse. Dybstrøelsesafsnittet er etableret pga. dyrevelfærd og kan anvendes som syge- og aflastningsstald. Stalde med dybstrøelse lever ikke op til BAT, som er delvis spaltegulv. Derfor

er dette staldafsnit medvirkende til, at staldsystemerne som helhed ikke lever op til BAT uden at der samtidig anvendes miljøteknologi i den nye poltestald og at gyllebeholderen er overdækket.

Det vurderes, at de valgte staldsystemer sammen med ansøgningens øvrige tiltag, opfylder kravet om implementering af BAT i produktionen.

Miljøteknologi

Luftrensingsanlægget er fra Munters (MAC luftrenser til fjerkræ og svinebrug). Der er tale om et kemisk luftrensingsanlæg der vha. svovlsyre omdanner gasformigt ammoniak til fast ammonium, der udvaskes med filtervandet (og ledes til gyllebeholder). Anlægget har potentiale til at fjerne op mod 89 % af ammoniakindholdet fra afkastluften fra svinestalde. Der er i IT ansøgningen taget udgangspunkt i en ammoniakreduktion på 13 %, da det er tilstrækkeligt til at overholde maksimal ammoniakemission (BAT-niveau) for den samlede produktion.

Munters har oplyst Silkeborg Kommune, at den svovlsyreholdige væske, der overrisler filteret skal have en pH på 2 – 3 for optimal funktion. Ligeledes bør tryktabet over luftrensingsfilteret ikke overstige 200 pascal (Pa). På baggrund heraf har kommunen sat vilkår til pH-værdi i filtrets svovlsyreopløsning samt tryktabet gennem anlægget.

Der er i IT ansøgningen indsat en ammoniakreduktion på 13 % med den kemiske luftvasker. Potentialet for anlægget er højere – ifølge teknologilisten kan der ved fuld effekt opnås en ammoniakreduktion på 89 % i slagtesvinestalde. Ved en reduktion af ammoniakemissionen fra poltestalden på 13 % er kravet til maksimal ammoniakemission (BAT-niveau) opfyldt.

Der vil i afgørelsen blive stillet vilkår til indretning, drift og egenkontrol vedrørende anlægget, herunder driftsperioder, kontrol og dokumentation for dette (jf. teknologiblad). Da den endelige løsning fra Munters ikke er kendt på ansøgningstidspunktet, er der sat vilkår til at en beregning af luftrenserens effekt eftersendes til Silkeborg Kommune, når anlægget er etableret og klar til drift.

Se bilag 8 med producentens information omkring luftrensingsanlægget.

Teknologi til opbevaring af husdyrgødning

Der er etableret fast overdækning (telt) på gyllebeholderen, hvilket reducerer ammoniakfordampningen med 50 % i forhold til referencesystemet.

Der stilles vilkår omkring teltoverdækning under afsnit 2.5 Vilkår, underafsnittet: *ˆ Flydende husdyrgødningˆ*.

Fravalg af BAT i eksisterende stalde

Idet produktionen samlet set overholder BAT-niveauet vurderes det, at ansøgers fravalg af øvrige BAT- teknologier kan godkendes. Vi vurderer, at ansøgers oplysninger om vedligehold og styring af ventilation i staldene er med til at sikre, at ammoniakemissionen fra staldene reduceres mest muligt, og at BAT-niveauet kan overholdes.

Opsummering vedr. valgte teknologier til opfyldelse af krav om BAT (Ammoniak)

Beregningerne er fortaget ud fra de emissionsgrænseværdier som var gældende på ansøgningstidspunktet, og som kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside: <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.BAT-standardvilkår>. Det har siden 1. februar 2016 været muligt at beregne vejledende grænseværdier for ammoniaktab, opnåelig ved anvendelse af BAT i husdyrgodkendelse.dk.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse og gældende lovgivning overholdes.

Silkeborg Kommune vurderer, at de valgte teknologier på husdyrbruget lever op til BAT.

Der er stillet fastholdelsesvilkår til staldindretning, miljøteknologi og opbevaring af husdyrgødning samt standardvilkår om, at projektet skal udføres som ansøgt.

7.3 VEJLEDENDE BAT-STANDARDKRAV FOR FOSFOR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Vejledende BAT-standart krav for fosfor

Tabel 7.3.1 Samlet tilladelige emissionsgrænse begrundet i BAT

Kategori af dyr	Antal dyreenheder (DE)	Emissionsgrænseværdi (kg P/DE ab lager)	Emissionsgrænse (kg P/år) ***
233 årssøer	57,23	23,9 *	1367,8
67 årssøer på dybstrøelse	10,6	25,6 *	271,4
9300 smågrise	43,27	29,2 *	1263,48
4150 slagtesvin	112,74	22,3 *	2514,1
2500 slagtesvin 31-60 kg	20,54	31,17 **	640,23
Total BAT emissionsniveau for anlægget			6057,01
Beregnete fosforemission fra anlægget for ansøgt produktion			5910,57
BAT-niveauet er overholdt			+146,53

* Emissionsgrænseværdi i henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT- standardvilkår vedr. fosfor.

** Emissionsgrænseværdi i henhold til Miljøstyrelsens notat om BAT på fosfor i opformeringsbesætninger⁸

*** Emissionsgrænsen = Antal DE x Emissionsgrænseværdi.

Der er tale om en opformeringsbesætning med en produktion af 2500 polte, derfor adskiller kravene sig lidt fra kravene til en almindelig slagtesvinsbesætning.

Der er indsat 5,04 g P/FESv for de 2500 polte (31 – 60 kg). Dermed fås et fosforindhold på 640,3 kg P for de 20,54 DE.

Valg af teknologi til opfyldelse af BAT – krav for fosfor

De teknikker og teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne omfatter fodringsteknikker der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor.

Ansøger har valgt ikke at foderkorrigere på nogle af dyregrupperne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

⁸ BAT på fosfor i opformeringsbesætninger, Miljø- og Fødevarerministeriet, Miljøstyrelsens notat af den 2. september 2015 (j.nr. MST-1240-00131)
https://www2.mst.dk/wiki/GetFile.aspx?File=/BAT/Standardvilkaar/Notat_BAT_paa_fosfor_i_optimeringsbesaetninger_2-9-2015.pdf

Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår foreskriver et BAT-emissionsniveau for fosfor på 29,2 kg P pr. DE for smågrise (7,2 – 32 kg) på drænet og delvis fast gulv, 23,9 kg P pr. DE for søer i gyllebaserede systemer uden dybstrøelse og 25,6 kg P pr. DE for søer med dybstrøelse i løbe- og drægtighedsstalde uden gylle. For slagtesvin på drænet eller delvis fast gulv er BAT kravet 22,3 kg P pr. DE.

Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdi for slagtesvin tager udgangspunkt i et vægtinterval på 32-107 kg, og der er ikke angivet nogen formel til korrektion for afvigende ind- og afgangsvægt. I opformeringsbesætninger, hvor afgangsvægten er lavere end de 107 kg, kan der korrigeres efter anvisningerne i *Miljøstyrelsens notat af 2. september 2015 om BAT på fosfor i opformeringsbesætninger*.

Besætningen på Sangildvej 31 er en opformeringsbesætning, hvor poltene sælges videre ved 60 kg. Da behovet for fosfor er størst for små grise og aftager med alderen, vil opformeringsbesætninger samlet have et højere fosforforbrug end besætninger med slagtesvin.

Ved en indgangsvægt på 31 kg og afgangsvægt på 60 kg, kan man ifølge miljøstyrelsens notat beregne et BAT-krav til maksimalt fosforindhold i foderet ud fra følgende ligning:

Ligning 1:

$$\text{BAT-krav (vægtinterval)} = 5,45 - ((\text{Ind.vægt} + \text{udg.vægt})/2 - 18,9) \times 0,01577$$

$$\text{BAT-krav (31 – 60 kg)} = 5,45 - ((31 + 60) / 2 - 18,9) * 0,01577 = \underline{\underline{5,03052 \text{ g P/FEsv}}}$$

Den samlede BAT emissions grænse for den ansøgte produktion bliver således **6057 kg P/år**. Se tabel 7.3.1 Af ansøgningen fremgår det, at der er en samlet fosforemission på i alt **5910,57 kg P/år** i ansøgt drift. BAT- niveauet for fosfor er dermed overholdt.

Jf. *Miljøstyrelsens notat om BAT på fosfor i opformeringsbesætninger*, skal der stilles vilkår til fosforindholdet i de anvendte foderblandinger til polte.

Silkeborg Kommune vurderer samlet, at ansøger lever op til BAT inden for fodring af besætningen, med de stillede vilkår.

Se vilkår til BAT for fosfor i afsnit 2.5 i underafsnit "Foder".

7.4 BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK ENERGI - OG VANDFORBRUG, MANAGEMENT OG FODRING

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik til at nedbringe eventuelle gener fra stalde og anlæg til opbevaring af husdyrgødning mm.

Redegørelsen kan indeholde følgende punkter:

1. Management
2. Foder
3. Staldindretning
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring/behandling af husdyrgødning

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Management

På ejendommen anvendes følgende ledelses- og kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets miljøforhold:

- Alle ansatte introduceres grundigt til nye arbejdsopgaver.
- De ansatte deltager løbende i efteruddannelseskurser.
- De ansatte vil blive grundigt orienteret om evt. vilkår i miljøgodkendelsen der vedrører deres arbejdsopgaver.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Månedlig opgørelse fra energiselskabet.
- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.
- Forbruget af foder følges løbende.
- Foderplaner revideres med foderkonsulent for at sikre optimal foderudnyttelse.
- Der foretages løbende service på ventilationssystemet.
- Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning i form af mark og gødningsplan. Planen anvendes til at dokumentere husdyrbrugets størrelse og forbrug af gødning.
- Der udtages jordprøver ca. hver 5. år som analyseres for bl.a. Fosfor- og kalkindhold for at følge jordens fosfor-indhold.
- Der vil blive ophængt beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, udslip af gylle eller brand.
- Der foretages løbende service på ventilationsanlæg m.v.
- Der vil blive foretaget løbende service på gyllekølingssystem
- Alle elinstallationer efterses løbende
- Der foretages rengøring af stalde og ventilationsanlæg efter fastlagt plan.
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikre korrekt brug og effekt.
- Affald fjernes løbende fra ejendommen.
- Aftale med firma om rottebekæmpelse på ejendommen.
- Gyllebeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år.
- Alle aktiviteter planlægges grundigt. Anlægget er indrettet på en logistisk optimal måde for transporter til og fra ejendommen såvel som den interne fordeling.

Foder

På ejendommen foregår fodring som følger:

- God opbevaring af foderprodukterne så foderspild og foderforurening minimeres.
- Der praktiseres fasefodring af grisene, og der anvendes således flere blandinger af foder afhængig af grisenes alderstrin

Staldindretning

Eksisterende stalde:

- Alle søer er opstaldet i stalde indrettet med delvis spaltegulve
- Alle smågrise er opstaldet i stalde indrettet med delvis spaltegulve

- Alle slagtesvin er opstaldet i stalde indrettet med delvis spaltegulve
- De eksisterende stalde er med delvis spaltegulv og er således allerede BAT.

Ny stald:

- Ny poltestald indrettes med delvis spaltegulve
- Der etableres kemisk luftrensning i den nybyggede stald.

Renovering – eksisterende stald:

Svineproduktionen foregår i forholdsvis ny stalde fra 2001. De eksisterende stalde er med delvis spaltegulv og er således allerede BAT. Der er ikke i øjeblikket ingen planer om renovering af eksisterende staldanlæg. Ved renovering af staldanlægget vil det til den tid blive vurderet, om det er muligt at tage yderligere BAT-teknik i anvendelse.

Energibesparende foranstaltninger

Ved opførelse af det nye staldanlæg er der fokuseret på de nedenfor beskrevne energibesparende løsninger. I eksisterende stalde vil der i takt med den løbende udskiftning blive valgt tilsvarende løsninger, hvor disse er mulige at integrere. Flere af tiltagene er allerede iværksat i eksisterende stalde.

Lys:

- Lyset slukkes når staldene forlades med undtagelse af løbeafdelingen
- Der anvendes energisparepærer
- Der anvendes vågebelysning i drægtighedsstalden
- Lysarmatur vil blive rengjort jævnligt
- Udendørs belysning er censorstyret

Ventilation:

- Ventilationsanlægget er frekvensreguleret, så der ventileres efter behov. Frekvensregulering af ventilatoren giver den mest energieffektive drift.
- Ventilationsanlægget vil blive rengjort jævnligt. Ved rengøring fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.
- Der vil være et årligt eftersyn af ventilationsanlægget, som sikre at det kører optimalt.

Ventilationsanlægget er fra 2015 og er i den forbindelse blevet energioptimeret således at udskiftning ikke er relevant de næste mange år.

Korntørring:

- Korntørringen er blæserreguleret

Foderfremstilling:

- Der anvendes skivemøller, (skivemøllens valser samt kornriver bruger mindre energi end en hammermølle)

Transport:

- Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.

Varme:

- Der er etableret jordvarmeanlæg på ejendommen. Jordvarmeanlægget kan forsyne staldene med varme.
- Smågrisehuler er indrettet med "intelligente varmekølere". Dvs. at varmen reguleres efter behov.
- Temperaturen i stalden har stor indflydelse på energiforbruget til opvarmning. Derfor er der fokus på nødvendig temperatur i staldene.

Vandbesparende foranstaltninger

Der anvendes følgende tiltag med hensyn til vandbesparelse:

Vask af stalde

- Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere. Iblødsætning inden vask reducerer vandforbruget ved vask

Vanding af dyr

- Der anvendes vandkopper i staldene, som ikke medfører spild af vand i samme omfang som drikkeventiler.

Vandrør og slanger i stalde

- Staldene kontrolleres dagligt for utætheder på vandrør og små reparationer udføres med det samme.

Opbevaring/behandling af husdyrgødning

Der er anvendt følgende teknikker i forbindelse med opbevaring af gyllen:

- Der etableres fast overdækning på gyllebeholder, hvilket er at betegne som bedst tilgængelige opbevaringsteknik. Ammoniaktabet fra lageret reduceres hermed i forhold til naturligt flydelag. Ved overdækning tilføres der ikke regnvand til lageret, hvilket medvirker til en reduktion af antallet af transporter i forbindelse med udkørsel af gyllen.
- Beholderen er opført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderne er dimensioneret i forhold til kapaciteten, således at den kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring, overdækning og tømning.

KOMMUNENS VURDERING

Management

Kommunen vurderer samlet set, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT indenfor management ved anvendelse af nedenstående journaler og planer.

- Alle ansatte introduceres grundigt til nye arbejdsopgaver og deltager løbende i efteruddannelseskurser
- Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan, som er tilgængelig for alle medarbejdere på bedriften.
- Der foretages daglige tilsyn og løbende service og vedligehold på anlæggene,

- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet. Der er månedlig opgørelse fra energiselskab.
- Forbruget af foder følges løbende og foderplaner revideres med foderkonsulent fra at sikre optimal foderudnyttelse
- Der udarbejdes hvert år mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov.

Foder

Der er gode forhold til opbevaring og håndtering af foder på ejendommen.

Der praktiseres fasefodring af grisene. Forbruget af foder følges løbende og foderplaner revideres med foderkonsulent for at sikre optimal foderudnyttelse. Det medvirker til at sikre forbedringer i sundhed og reduktion af overflødige næringsstoffer i foderet, således at kvælstof- og fosforindhold i gyllen bliver så lavt som muligt.

Staldindretning

Kommunen fastsætter emissionsgrænseværdier, der sikrer, at emissionerne under normale driftsforhold ikke ligger over de emissionsniveauer, der er forbundet med den bedste tilgængelige teknik, som fastsat i BAT-konklusionerne.

Det samlede ammoniaktab fra husdyrbruget er beregnet til **2846 kg N/år** for den ansøgte produktion. BAT emissionskravet for den samlede produktion er i ansøgningen beregnet til **2850 kg N**.

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)	
Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	2845,74 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	2850,48 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Ja
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	-4,74 kgN/år

BAT-kravet er dermed opfyldt ved anvendelse af gulvsystemer i staldene med nedsat ammoniakfordampning, miljøteknologi i poltestalden samt fast overdækning af beholderen til opbevaring af flydende husdyrgødning.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Silkeborg Kommune vurderer, at de valgte teknologier på husdyrbruget lever op til BAT.

Der er stillet fastholdelsesvilkår til staldindretning, miljøteknologi og opbevaring af husdyrgødning, samt standardvilkår om, at projektet skal udføres som ansøgt.

Vand- og energiforbrug

Elforbrug

Energiforbruget følges løbende og forbruget bør af flere årsager til stadighed søges minimeret. Det vil være i ejers egen interesse at minimere driftsomkostningerne med hensyn til forbrug af energi.

Kommunen vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang inden for forbrug af energi og vand ved anvendelse af energistyring og overholdelse af de stillede vilkår.

Vandforbrug

Til aktiviteter, hvor der bruges vand, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre alt det følgende:

- Rengøring af stald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- Udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
- Detektering og reparation af lækager.

Kommunen vurderer, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens størrelse og driftsform, se afsnit 4.4.

Kommunen vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkelig omfang inden for forbrug af energi og vand.

Opbevaring/behandling af husdyrgødning

Flydende husdyrgødning

For gylletankene gælder, at der er tale om stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.

Der er en samlet opbevaringskapacitet på mindst 11 måneder.

- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- der er ingen spjæld i tankene og alt husdyrgødning overpumpes via neddykket rør
- gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning, hvilket sker i perioden fra 1. marts – 1. maj.
- beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrol.
- beholderne er med fast overdækning i form af teltoverdækning.

Fast husdyrgødning

- Hovedparten af dybstrøelsen køres direkte ud fra stalden og pløjes ned i forbindelse med markarbejde, mens en del af dybstrøelsen opbevares i stalden indtil den er kompostlignende, hvorefter den lægges i markstak.

Kommunen vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor opbevaring/behandling ved anvendelse af ovenstående.

Udbringning af husdyrgødning

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag.

En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (f.eks. ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Maskinstation udbringer gyllen. Læsning sker med sugekran med pumpe og returløb.

Udspreddingen sker med slæbeslanger eller nedfælder. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør).

Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder og/eller nedfældes i sort jord, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.

Kommunen vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor udbringning ved anvendelse af ovenstående.

Samlet vurdering

Silkeborg Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at husdyrbruget samlet set ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og af de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen vil anvende den bedste tilgængelige teknik, set i forhold til, hvad der er praktisk og økonomisk muligt i branchen og i forhold til den miljøgevinst, der kan dokumenteres opnået ved brug af den pågældende teknik.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

8 ALTERNATIVE MULIGHEDER, 0-ALTERNATIVET OG OPHØR AF DRIFTEN

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beskrivelse af alternativer

I forbindelse med udarbejdelse af denne miljøgodkendelse har der været overvejet følgende alternative muligheder:

Placering af byggeri:

Under udarbejdelsen af miljøgodkendelsen er der blevet arbejdet med lokalisering af dyreholdet. Som udgangspunkt skal geneafstanden til nærmeste nabo overholdes, og derfor har det været oplagt, at placere det nye byggeri i nærhed af eksisterende bygningsmasse. Dette har også været ansøgers ønske, at den ny stald skulle placeres i tilknytning til eksisterende byggeri så vidt det var muligt, hvilket er i tråd med hovedreglen i planloven. Der har også været overvejelser om byggeriets udformning. Byggeriet er udformet med henblik på fremtidige rationelle arbejdsgange og med henblik på mulighed for evt. senere udvidelse.

Placering af byggeri:

Valget har været mellem den valgte placering eller placering i det åbne land. Den valgte

placering i tilknytning til ejendommens eksisterende bygningsmasse betyder en rationel drift mellem de eksisterende og nye staldbygninger, som herved udnyttes bedst muligt.

Staldtype:

Der er valgt en staldtype med delvis spaltegulv. Alternative løsninger har været valget mellem den valgte gulvtype eller fuldspaltegulve. Den valgte gulvtype er et miljøforbedrende tiltag.

0-alternativet

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke sker. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion i nogle år frem. Hvis ansøger ikke udvider, vil han ikke kunne forrente den investering han bliver nød til at foretage i nye staldsystemer med kravet om løsgående søer senest år 2013. Hvis han ikke kan leve op til kravet, vil han blive tvunget til at ophøre med so- og smågriseproduktion. Det vil reelt betyde en afvikling af bedriften.

Med 0-alternativet vil markdriften også fortsætte uændret. Der vil således ikke ske samme regulering af bedriftens udbringningsarealer.

Ud fra et miljømæssigt perspektiv vil en fastholdelse af den nuværende produktion være uhensigtsmæssig, idet der herved ikke vil blive foretaget investeringer i produktionsapparatet og dermed heller ikke investeringer i miljøforbedrende foranstaltninger på anlægget på lang sigt.

Ophør

Ved produktionsophør vil stalde, anlæg for opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende blive tømt og rengjort

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Alternative løsninger

Silkeborg Kommune vurderer, at der samlet set ikke kan opstilles væsentlige alternativer, som kan sammenlignes eller vurderes som værende bedre end det ansøgte projekt.

0-alternativet

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres. Udgangspunktet er at skabe en rentabel produktion på bedriften. 0-alternativet er at opretholde produktionen på det nuværende tilladte produktionsniveau. Miljømæssigt vil 0-alternativet betyde, at miljøpåvirkningen i nærområdet omkring gården er uændrede i forhold til nudriften.

Det er kommunens vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på Sangildvej 31 ikke påvirker lokalområdet i væsentlig negativ retning, se nærværende miljøgodkendelse.

Husdyrbrugets placering, indretning og drift er vurderet ud fra den baggrund, at den skal være til mindst mulig gene for naboerne.

Med hensyn til nabogener, set i forhold til 0-alternativet, er det kommunens vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring husdyrbruget.

Udarbejdelse af miljøgodkendelsen betyder at der stilles vilkår til diverse geneforhold, som derved reguleres konkret for ejendommen.

Det er kommunens vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet, dvs. fastholdelse af et konstant produktionsniveau på husdyrbruget, vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Ophør

I forbindelse med ophør skal der træffes de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand. Der skal tilkaldes en slamsuger for at tømme gyllebeholder samt fortank.

Staldanlæggene skal rengøres, således at der ikke forekommer forurening herfra.

Spildevandet skal køres ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen eller afleveres til Biogasanlæg. Udtjent inventar og andet metal skal leveres til produkthandleren og elektronisk udstyr skal leveres til genbrug. Andet affald skal afhændes efter miljølovens forskrifter.

Bygningsmassen skal renoveres til andre formål evt. helt udtages af landbrugsmæssig drift jf. planloven, eller helt eller delvis fjernes, hvis de ikke kan tjene til andet. I hvor stor en grad bygningerne fjernes, afhænger af deres tilstand og mulighed for anden udnyttelse.

10. BILAG

Oversigt:

Bilag 1 Situationsplan med placering af ny poltestald

Bilag 2 Oversigt over boring, tanke m.v.

Bilag 3 Oversigt over transportveje til udbringningsarealer

Bilag 4 Udsendelsesliste; naboer, organisationer mv.

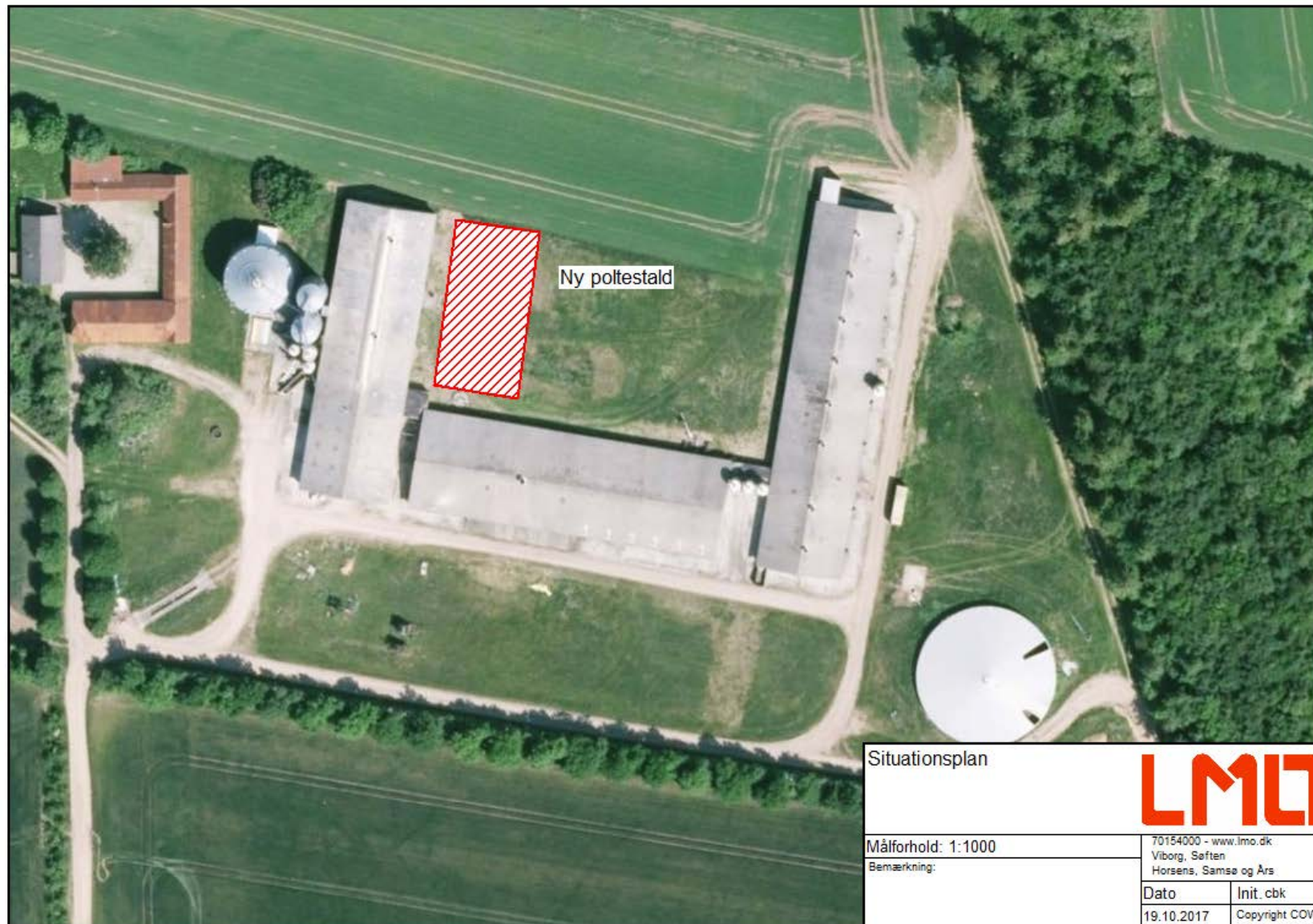
Bilag 5 Beredskabsplan

Bilag 6 Regler for håndtering og opbevaring af olie og kemikalier

Bilag 7 Høringssvar fra Viborg Kommune

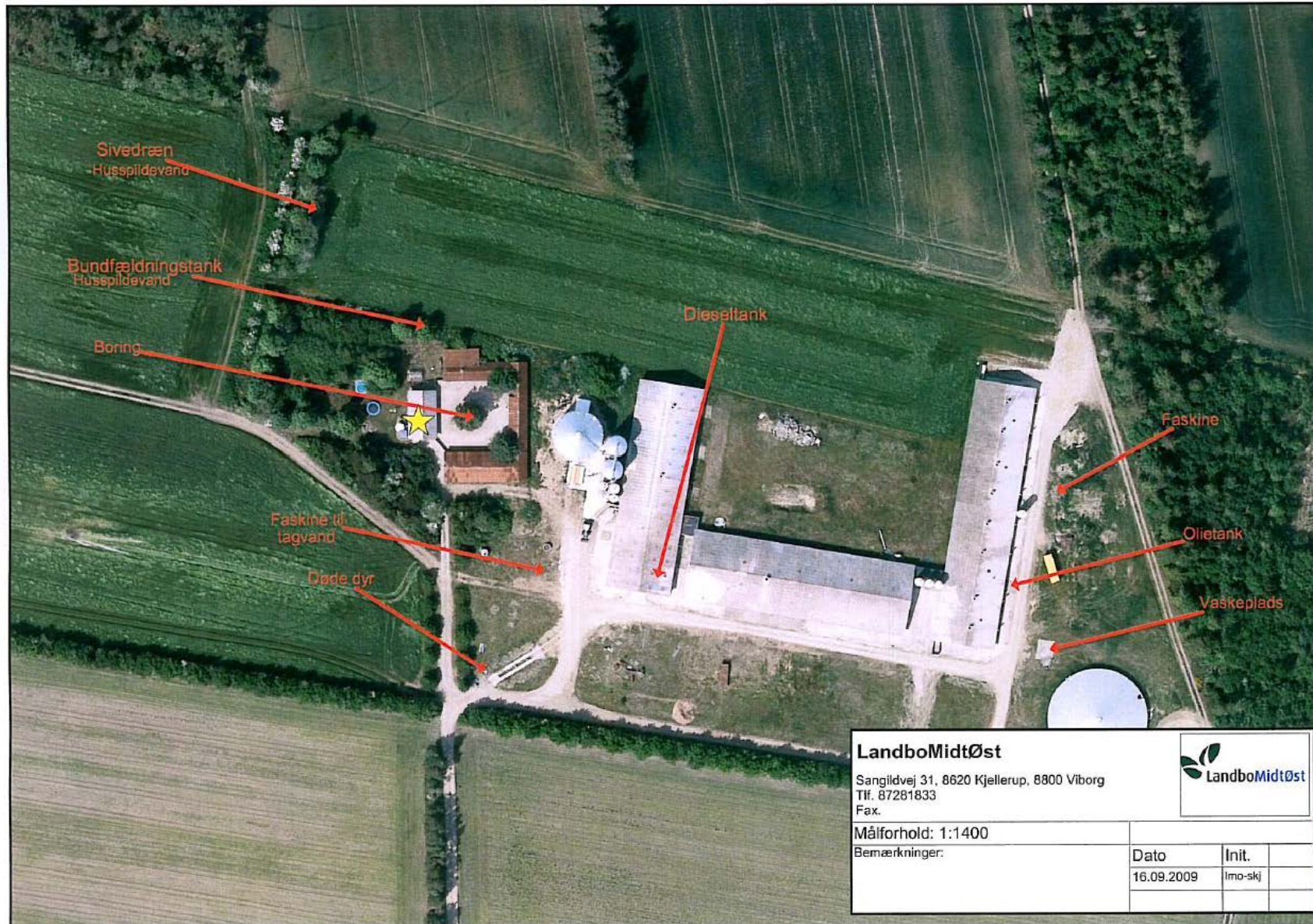
Bilag 8 Produktdatablad for kemisk luftrensere

Bilag 1 – Situationsplan med placering af ny poltestald

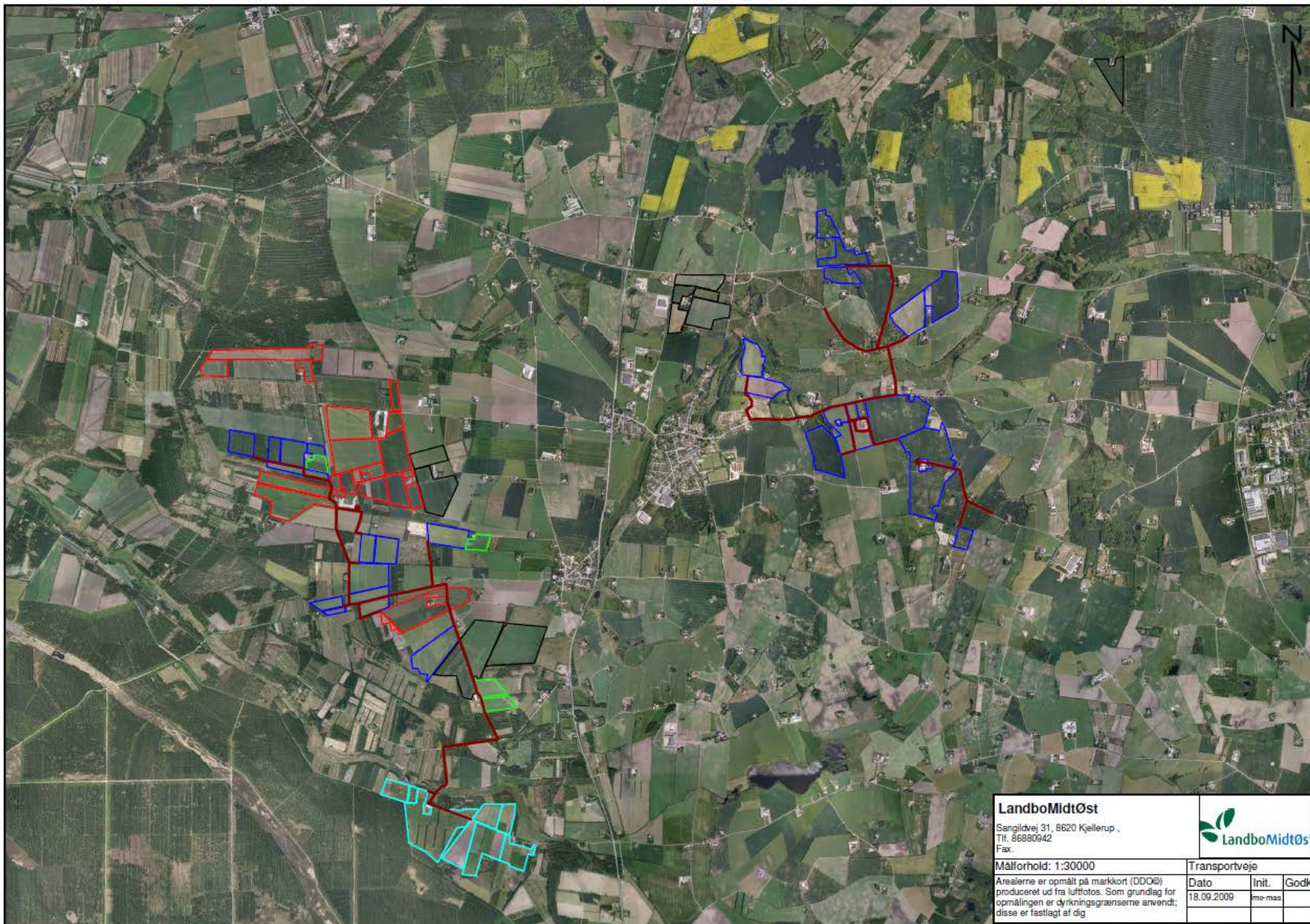

Bilag 2 – Oversigt over boring, tanke m.v.

Bilag 3 – Oversigt over transportveje til udbringingsarealer

LandboMidtØst Sangildvej 31, 8620 Kjellerup, Tlf. 86880942 Fax:			
Målforshold: 1:30000 Arealerne er opmålt på markkort (DDO) produceret ud fra luftfotos. Som grundlag for opmålingen er dyrkningsgrænserne anvendt; disse er fastlagt af dig		Transportveje	
Dato	Init.	Godk.	
18.09.2009	lmo-mas		

Bilag 4 – Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Orientering om udkast til miljøgodkendelse med bilag er sendt til følgende:

- Ansøger og ansøgers konsulent

- o Johannes Rask; rask@bogeholm.dk
- o Konsulent, Christian Bach Knudsen; cbk@lmo.dk)

-Matrikulære naboer og naboer (indenfor vejledende konsekvenszone 714,10 meter)

navn_ejer	adresse_ejer	postnr_ejer	adr_ejendom	postnr_ejendom
Tommy Nørskov Nielsen	Brokhusvej 10	8620 Kjellerup	Brokhusvej 5	8620 Kjellerup
Leif Nørskov Nielsen	Brokhusvej 9	8620 Kjellerup	Brokhusvej 5	8620 Kjellerup
Alex Østergaard Frantsen	Christianshøjvej 33	7442 Engesvang	Sangildvej 27	8620 Kjellerup
Karen Mose Grønkjær	Vinderslevvej 8	8620 Kjellerup	Sangildvej 33	8620 Kjellerup
Jens Jørgen Virklund Pedersen	Sangildvej 29	8620 Kjellerup	Sangildvej 29	8620 Kjellerup
Tommy Nørskov Nielsen	Brokhusvej 10	8620 Kjellerup	Brokhusvej 5	8620 Kjellerup
Leif Nørskov Nielsen	Brokhusvej 9	8620 Kjellerup	Brokhusvej 5	8620 Kjellerup
Alex Østergaard Frantsen	Christianshøjvej 33	7442 Engesvang	Sangildvej 27	8620 Kjellerup
Knud Erik Mortensen	Sangildvej 25	8620 Kjellerup	Sangildvej 25	8620 Kjellerup
Jette Kortegaard Andersen	Sangildvej 25	8620 Kjellerup	Sangildvej 25	8620 Kjellerup
Jens Toft Andersen	Solvænget 64	7470 Karup J	Sangildvej 33B	8620 Kjellerup
Bent Karlo Jensen	Sangildvej 16	8620 Kjellerup	Sangildvej 23B	8620 Kjellerup
Bent Karlo Jensen	Sangildvej 16	8620 Kjellerup	Sangildvej 16	8620 Kjellerup
ANSØBO ApS	Søbakken 8	8643 Ans By	Sangildvej 35	8620 Kjellerup
Dar'ya Vodolaz'ska	Skivevej 35	8620 Kjellerup	Skivevej 35	8620 Kjellerup
Erik Stampe	Skivevej 35	8620 Kjellerup	Skivevej 35	8620 Kjellerup
Jan S Jensen	Bødkersmindevej 21	8620 Kjellerup	Bødkersmindevej 21	8620 Kjellerup
Dagmar Irene Riis Rasmussen	Bødkersmindevej 21	8620 Kjellerup	Bødkersmindevej 21	8620 Kjellerup
Jørn Nielsen	Over Kærsholm Vej 1	8620 Kjellerup	Over Kærsholm Vej 7	8620 Kjellerup
Lars Erik Bach Poulsen	Bødkersmindevej 19	8620 Kjellerup	Bødkersmindevej 19	8620 Kjellerup
Boudewijn Hans Ijdema	Fruerlundvej 2	8620 Kjellerup	Bødkersmindevej 24	8620 Kjellerup
Michael Beier	Bødkersmindevej 17	8620 Kjellerup	Bødkersmindevej 17	8620 Kjellerup
Boudewijn Hans Ijdema	Fruerlundvej 2	8620 Kjellerup	Bødkersmindevej 24	8620 Kjellerup
Frank Møller Andresen	Aalborgvej 16	8620 Kjellerup	Bødkersmindevej 17B	8620 Kjellerup
Jens Jørgen Pedersen	Bødkersmindevej 11	8620 Kjellerup	Bødkersmindevej 11	8620 Kjellerup
Gunnar Pedersen	Bødkersmindevej 13	8620 Kjellerup	Bødkersmindevej 13	8620 Kjellerup
Grethe Bech Pedersen			Bødkersmindevej 11	8620 Kjellerup
Jakob Bech Pedersen			Bødkersmindevej 11	8620 Kjellerup
Mads Bech Pedersen			Bødkersmindevej 11	8620 Kjellerup
Anna Maria Pedersen			Bødkersmindevej 13	8620 Kjellerup
Merethe Rosenvinge Beier			Bødkersmindevej 17	8620 Kjellerup
Dorit Thuehøj Junker Rask			Over Kærsholm Vej 4	8620 Kjellerup
Elisabeth Salhøj Rask			Over Kærsholm Vej 4	8620 Kjellerup
Lisette Elisabeth Kristensen			Over Kærsholm Vej 7	8620 Kjellerup
Karin Gitte Jensen			Sangildvej 16	8620 Kjellerup
Annie Kruse Pedersen			Sangildvej 29	8620 Kjellerup
Karina Liubov			Sangildvej 31	8620 Kjellerup
Adrian-Alexandru Mititelu			Sangildvej 31	8620 Kjellerup
Stefana Munteanu			Sangildvej 31	8620 Kjellerup
Dmytro Vyshnevskiy			Sangildvej 31	8620 Kjellerup
Person med adressebeskyttelse				
Person med adressebeskyttelse				

Afgørelse med bilag er sendt til følgende:

- Ansøger og ansøgers konsulent

- o Johannes Rask, Vattrupvej 39, 8620 Kjellerup (rask@bogeholm.dk)
- o Christian Bach Knudsen (cbk@lmo.dk)

- Klageberettigede organisationer m.v.:

Klageberettigede organisationer m.v.	
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø,	dnsilkeborg-sager@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten	ta@sportsfiskerforbundet.dk post@sportsfiskerforbundet.dk lbt@sportsfiskerforbundet.dk
Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N,	husdyr@ecocouncil.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V,	natur@dof.dk
Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg,	senord@sst.dk
Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia,	mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark,	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1 sal, 1651 Kbh. V,	ae@aeraadet.dk
Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postbox 2188, 1017 Kbh. K,	fbr@fbr.dk
Gjern Natur,	post@gjern-natur.dk

Beredskabsplan for

Sangildvej 31
8620 Kjellerup

Indholdsfortegnelse

	Side
TELEFONNUMRE	3
BRAND- OG EVAKUERING	4
OVERLØB AF GYLLE	5
KEMIKALIE- OG OLIESPILD	6
STOPHANER /HOVEDAFBRYDERE	7
STRØMSVIGT	8
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER.	9
Bilag A Kort over ejendommen	10
Bilag B Kort over udløbepunkter fra dræn til vandløb .	11

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det Formål, at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i ____ mappe på kontoret/_____.

Kopi af beredskabsplanen findes i ____ mappe på kontoret/_____.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring)
- Dieseltanke og oiletanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsvæm
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- vt. fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v. -
- Flugtveje for dyr/ frigørelse mm.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Ejer Johannes Rask 2360 6140 / 8688 0942

Nærmeste telefon på ejendommen står i _____ og har nr. 8688 9342 / 2360 6140

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	89 70 10 03	<u>dag</u> eller nat
Falok	kontaktes på telefon	70 10 20 30	<u>dag</u> eller <u>nat</u>
Brandvæsen	kontaktes på telefon	112	dag eller nat
Lægevagt	kontaktes på telefon	70 11 31 31	<u>dag</u> eller <u>nat</u>
Tandlægevagt	kontaktes på telefon		dag eller nat
Landbocenteret	kontaktes på telefon	87 28 22 00	<u>dag</u> eller nat
Dyrlæge	kontaktes på telefon	87 71 40 47	dag eller nat
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	86 94 30 11	dag eller nat
Elektriker	kontaktes på telefon	86 88 06 55	dag eller nat
Smeden	kontaktes på telefon	86 88 05 82	dag eller nat
VVS	kontaktes på telefon	86 88 05 82	dag eller nat
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon	96 60 54 00	dag eller nat
Lægerne i Thorning	kontaktes på telefon	87 70 64 44	
Tandlæge i Thorning	kontaktes på telefon	86 88 91 22	
Fodermester (Connie)	kontaktes på telefon	21 75 39 06	
Driftsleder (Jan)	kontaktes på telefon	20 62 43 53	

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
Er der tilskadekomne - hvor mange –
Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren, Johannes Rask.... på tlf. 23 60 61 41.....

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet
oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
Hvor det brænder
Brandens omfang
Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Ildslukker.....

.....

.....

OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112

oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighedene

Kontakt ejeren, ... på tlf. 23 60 61 41 .....

Kontakt miljømyndighedene ved tlf. 89 70 10 03

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til .... drænbrønd placeret ..... (se bilag X).
Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe ..... (se bilag X)

Hvis gyllen løber i vandløbet vil det påvirke ..... dambrug på .....

Kontakt dambruger ..... på tlf. .... eller

Medhjælp/fodermester ..... på tlf. ....

Modtag brandvæsenet/miljømyndighedene og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Maskinstation 40 13 76 65.....

.....

.....

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighedene

Kontakt ejeren, ... på tlf.23 60 61 41 .....

Kontakt miljømyndighedene ved tlf. 89 70 10 03

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til drænbrønd placeret ..... (se vedlagte kort).
Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art. Er f.eks.
olie løbet til dræn kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe ..... (se vedlagte
kort)

Hvis mælk, kemikalier eller olie er løbet i vandløbet vil det påvirke ..... dambrug på .....

Kontakt dambruger ..... på tlf ..... eller
Medhjælper/fodermester ..... på tlf .....

Modtag brandvæsenet/miljømyndighedene og udlever denne mappe med sammen med
kortmateriale

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Savsmuld/spåner.....

.....

I ..... samt i kemikallerummet findes der savsmuldspakker og kattegrus der kan benyttes til at
opsuge spildte væsker.

STOPHNER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over
ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder ved gang ved støvleskift

I _____-stald sidder stophane ved _____
I _____-stald sidder stophane ved _____
I _____-stald sidder stophane ved _____
I _____-stald sidder stophane ved _____
I _____-stald sidder stophane ved _____

Elektricitet

Hovedafbryder sidder ved: Indgang til stald

EI-tavle sidder ved: Indgang og depot

Nye _____ampere sikringer opbevares i _____
Nye _____ampere sikringer opbevares i _____
Nye _____ampere sikringer opbevares i _____

Der bruges automatsikringer. Ja

Afbryder til _____ sidder ved _____
Afbryder til _____ sidder ved _____
Afbryder til _____ sidder ved _____
Afbryder til _____ sidder ved _____

STRØMSVIGT INSTRUKS

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til el-selskabet og forhør om varigheden af udfaldet.
Telefon nr. 70 15 15 60

Eventuelt i værdsæt opstart af nødstrømsgenerator.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plastposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved held.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed

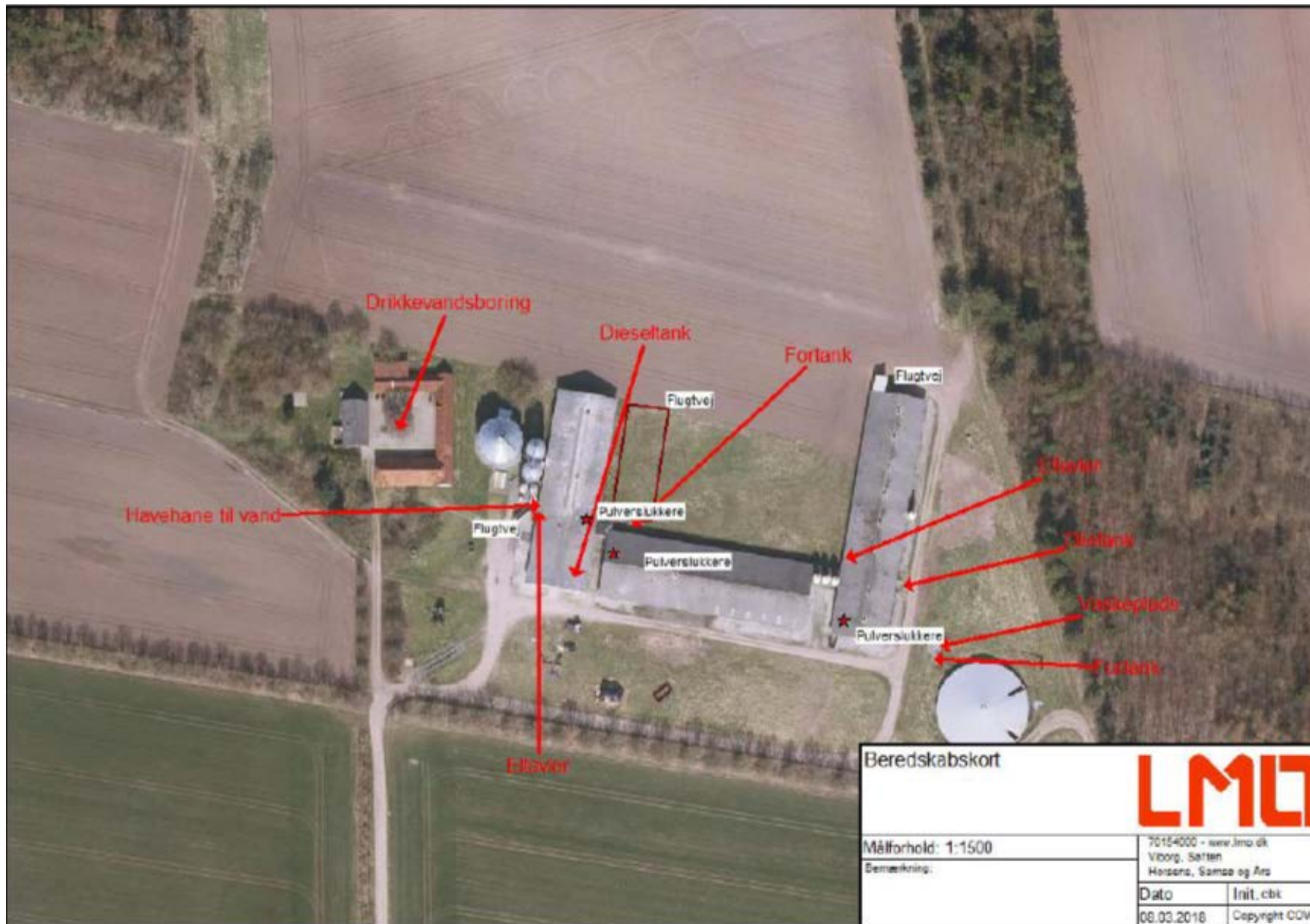
Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalerummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

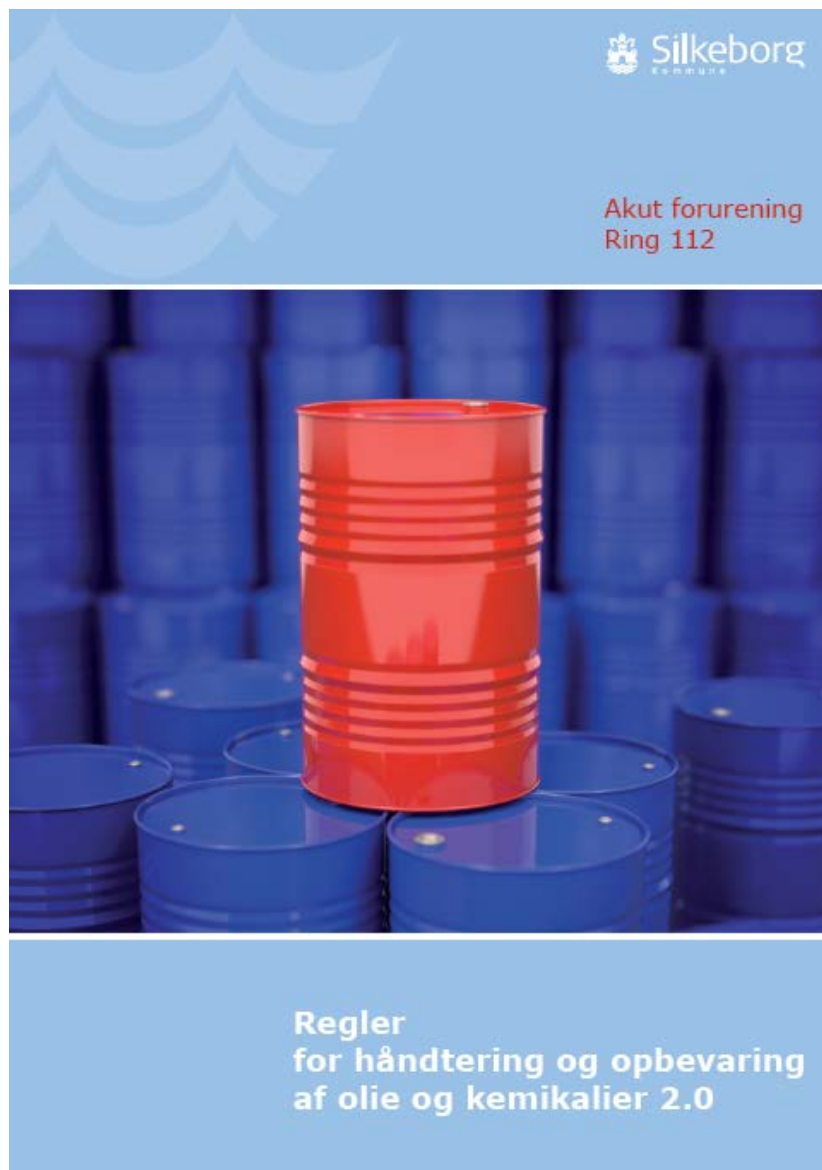

Beredskabskort		LMO	
Målforshold: 1:1500	70154000 - www.lmo.dk		
Bemærkning:	Viborg, Søften Horsens, Samsø og Årø		
Dato	Init. cbit		
08.03.2018	Copyright COWI		

Bilag 6 – Regler for håndtering og opbevaring af olie og kemikalier

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1: Indledning	
§ 1. Formål	3
§ 2. Gyldighedsområde	3
Kapitel 2: Opbevaring	
§ 3. Generelle regler	4
§ 4. Emballage	4
§ 5. Indretning af areal til beholdere	5
§ 6. Opbevaring af akkumulatorer	6
Kapitel 3: Indretning og drift af påfyldningspladser for motorbrændstof	
§ 7. Generelt om påfyldningspladser	7
§ 8. Indretning af påfyldningsplads med tæt belægning	7
§ 9. Påfyldningspistol og -slange	9
Kapitel 4: Administrative bestemmelser	
§ 10. Tilsyn og kontakt	10
§ 11. Straf ved overtrædelse af forskriften	10
§ 12. Dispensation og klage	10
§ 13. Lovgrundlag	10
§ 14. Ikrafttrædelse	10
Bilag 1: Information om anden lovgivning	
Byggetilladelse og andre tilladelser	11
Underjordiske tanke	11
Akut uheld	11
Oplag af brandfarlige væsker	11

Kapitel 1: Indledning

§ 1. Formål

Formålet med denne forskrift er at sikre, at olie og kemikalier opbevares og håndteres forsvarligt for at undgå forurening af jord, grundvand, søer og vandløb samt kloaksystem.

§ 2. Gyldighedsområde

Denne forskrift omfatter både råvarer, færdigvarer samt affald, der indeholder olie og kemikalier.

Forskriften gælder for alle virksomheder og institutioner i Silkeborg Kommune.

Forskriften gælder ikke for opbevaring og håndtering af olie og kemikalier, hvis dette er omfattet af anden lovgivning eller andre bestemmelser (fx miljøgodkendelser, benzinstationsbekendtgørelsen, autoværkstedsbekendtgørelsen eller olietankbekendtgørelsen).

Forskriften gælder kun for overjordiske oplag af olie- og kemikalier samt affaldsprodukter herfra.

Definitioner

En tæt belægning er en belægning, der er tæt i forhold til de væsker, du opbevarer.

En påfyldningsstuds er stedet på motorkøretøjet, hvor påfyldningsslangen kan tilkobles.

Påfyldningsslange er slangen på diesel/benzintanken til brug ved påfyldning af motorkøretøjet.

Vandige recipienter er søer, åer, vandløb, hav og grundvand og lignende.

En udleveringsstander er apparatur til aftapning af brændstof, typisk placeret direkte på den overjordiske lagertank. Hvis udleveringsstanderen er tilknyttet en nedgravet lagertank, udgør den typisk en selvstændig enhed stående på jorden, som på benzinstationer.

Lagertank er den tank, der indeholder brændstof, der aftappes.

3

Kapitel 2: Opbevaring

§ 3. Generelle regler

Akkumulatorer, olie og kemikalier skal opbevares og håndteres så spild i forbindelse med uheld, tæring, aftapning og omhældning ikke kan forurene jord, grundvand, søer, vandløb eller kloak.

Påfyldning og tømning skal foregå på forsvarlig vis.

Opbevaringen skal foregå på et plan og tæt belægning og indrettes, så håndtering af indhold i beholderen kan ske uden at spilde. Silkeborg kommune betragter som udgangspunkt følgende som en tæt belægning:

En tæt belægning er en fast belægning, der i løbet af påvirkningstiden ikke mister sin evne til at tilbageholde olier eller kemikalier fra at gennemtrænge belægningen.

Fliser, SF-sten og lignende anses derfor **ikke** som tætte belægninger til opbevaring af olie og kemikalier

Tætte belægninger skal etableres således, at de er i stand til at modstå de mekaniske påvirkninger, som de bliver udsat for. Belægningerne skal være i god vedligeholdelsesmæssig stand. Skader og utætheder i tætte belægninger skal udbedres straks, efter at de er konstateret.

Der skal altid være tilstrækkelig opsamlingsmateriale i form af f.eks. kattegrus eller sand tilgængelig på virksomheden til opsamling ved spild eller uheld.

§ 4. Emballage

Olie og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tæt-sluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og i god vedligeholdelsesmæssig stand, og tydeligt mærket med angivelse af indhold.

For råvarer og færdigvarer er originalemballagen egnede beholdere. Egnede beholdere til affald med olie eller kemikalier er som udgangspunkt følgende:

4

- Tanke godkendt iht. olietankbekendtgørelsen
- Dobbeltvæggede pallettanke
- Dobbeltvæggede tanke fremstillet til opbevaring af af faldsprodukter fra olie- og kemikalier
- Original emballage i form af tromler, dunke og lignende
- Andre beholdere designet til opbevaring af farligt affald

Silkeborg Kommune afgør om de anvendte beholdere er egnede til formålet, samt om de er i god vedligeholdelsesmæssig stand.

§ 5. Indretning af areal til beholdere

Opbevaring af olie og kemikalier skal foregå, så der ikke er risiko for afledning af spild til jord, kloaksystem eller vandløb. Oplaget skal ALTID være overdækket og afskærmet mod nedbør, samt sikres mod påkørsel og hærværk.

OBS: Husk at forskriften ikke gælder for bl.a. diesel, benzin og olietanke, som er reguleret af anden lovgivning jf. § 2.

Det vil sige, at dieselolie- og fyringsolietanke ikke er omfattet af § 5.

Pladser til oplag af olie og kemikalier skal derudover indrettes på én af følgende måder:

På en tæt belægning: Der skal være en opkant langs randen af plsen, hvis der er risiko for afledning til kloak, dræn, jord eller vandige recipienter. Det afgrænsede område skal kunne rumme indholdet fra den største beholder.

På en tæt spildbakke: Spildbakken skal kunne rumme indholdet af den største beholder på spildbakken. En tæt spildbakke skal være af materialer, som er holdbare overfor de stoffer, som opbevares. Hvis opbevaring sker i dobbeltvæggede tanke skal spildbakken kun kunne opsamle spild omkring påfyldningen.

Pladser der ved vedtagelse af denne forskrift har tæt belægning og fald mod afløb til tæt opsamlingsbrønd er fortsat lovlige.

Herunder er vist nogle eksempler på korrekt opbevaring af et olie og kemikalieoplag.

Silkeborg Kommune kan, efter miljøbeskyttelseslovens § 42, stk. 1 - 4, stille krav om yderligere forureningsbegrænsende tiltag eller forbud mod et oplag.

Figur 1: Eksempel på indendørs opbevaring

Figur 2: Udendørs opbevaring i container med dobbelt bund.

Figur 3: Udendørs opbevaring under tag med tæt bund og opkant.

§ 6. Opbevaring af akkumulatorer

Akkumulatorer skal opbevares i en tæt syrerestistent beholder. Udendørs opstillede beholdere, som står i det fri, skal være med tætsluttende låg.

Kapitel 3: Indretning og drift af påfyldnings- pladser for motorbrændstof

§ 7. Generelt om påfyldningspladser

Påfyldningspladsen omfatter det areal, hvor påfyldning af motor-køretøjer og lagertanke foregår. Påfyldningspladsen skal indrettes så forurening af jord, grundvand, søer, vandløb og kloaksystemet undgås.

Hvis der sker spild på påfyldningspladsen, skal dette straks opsamles.

Der skal altid være adgang til opsamlingsmateriale til opsamling af spild på påfyldningspladsen.

Påfyldningspladsen må ikke uden særskilt tilladelse anvendes til vaskeaktiviteter.

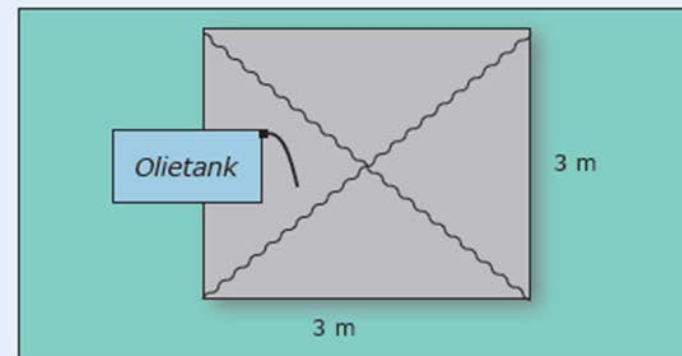
§ 8. Indretning af udendørs påfyldningsplads med tæt belægning

Påfyldningspladsen skal etableres med en belægning, som er tæt overfor benzin og diesel. Belægningen kan enten være støbte betonplader eller asfalt.

For udendørs påfyldningspladser skal arealerne omkring påfyldningspladserne have fald væk fra pladsen, så regnvand fra de omkringliggende arealer ikke løber ind på pladsen.

Regler for udendørs påfyldningspladser, hvor der tankes under 25.000 liter årligt.

Under udleveringsstanderen/påfyldningsslangen samt i området for tankning af køretøjer, skal der etableres et areal med en belægning, som er tæt overfor benzin og diesel. Der skal være en afstand på mindst 0,5 meter fra udleveringsstanderen/påfyldningsslangen til yderkanten af den tætte belægning. (Se figur 4).

Figur 4: Indretning af udendørs påfyldningsplads ved tankning på under 25.000 L.

Belægningen skal have hældning ind mod midten af påfyldningspladsen.

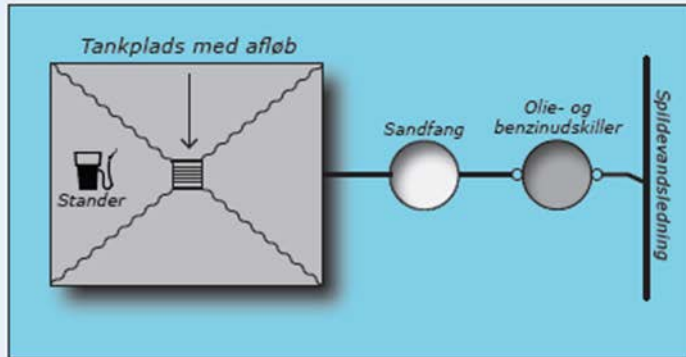
Påfyldningspladsen skal som minimum måle 3x3 m.

Regler for udendørs påfyldningspladser, hvor der årligt tankes 25.000 liter eller derover

Under udleveringsstanderen/påfyldningsslangen samt i området for tankning af køretøjer, skal der etableres et areal med en belægning, som er tæt overfor benzin og diesel. Der skal være en afstand på mindst 0,5 meter fra udleveringsstanderen/påfyldningsslangen til yderkanten af den tætte belægning. Belægningen skal have hældning ind mod midten af påfyldningspladsen. (Se figur 5).

Påfyldningspladsen skal som minimum måle 3x3 m.

Påfyldningspladsen skal være indrettet med fald mod afløb via sandfang til en olie- og benzinudskiller, der som minimum har flydelukke. Pladsen må ikke etableres før end der er givet tilslutningstilladelse hertil.

Figur 5: Indretning af udendørs påfyldningsplads ved tankning over 25.000 liter pr. år.

Regler for indendørs påfyldningsplads

Under udleveringsstanderen/påfyldningsslangen samt i området for tankning af køretøjer, skal der etableres et areal med en belægning, som er tæt overfor benzin og diesel. Der skal være en afstand på mindst 0,5 meter fra udleveringsstanderen/påfyldningsslangen til yderkanten af den tætte belægning. Belægningen skal have hældning ind mod midten af påfyldningspladsen.

Påfyldningspladsen skal som minimum måle 3x3 m.

Påfyldning må ikke ske, så der er risiko for, at spild vil løbe ud ved porte eller andre udgange til ubefæstede arealer.

§ 9. Påfyldningspistol og -slange

Påfyldningspistol skal lukke automatisk, når tanken er fuld.

Påfyldningsslangen må ikke kunne nå uden for påfyldningspladsens afgrænsninger. Der kan gives dispensation herfor, hvis virksomheden har behov for længere påfyldningsslanger, for at kunne nå op til påfyldningsstedet på køretøjerne.

For at der skal kunne gives dispensation, skal ejer sikre, at der er skiltet omkring olietanken med, at tankning skal foregå på påfyldningspladsen.

Påfyldningsslangen skal være i god stand.

Kapitel 4: Administrative bestemmelser

§ 10. Tilsyn og kontakt

Silkeborg Kommune fører tilsyn med, at forskriftens bestemmelser overholdes.

§ 11. Straf ved overtrædelse af forskriften

Overtrædelse af forskriftens kapitel 2 og 3 kan straffes med bøde efter reglerne i bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter.

§ 12. Dispensation og klage

Silkeborg Kommune kan efter ansøgning dispensere fra reglerne i kapitel 2 og 3, hvis individuelle forhold taler for det. Dispensationer efter denne forskrift kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Denne forskrift eller afgørelser truffet efter denne forskrift kan ikke påklages til anden administrativ myndighed jf. reglerne i bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter.

§ 13. Lovgrundlag

Forskriften er udarbejdet i henhold til § 20 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 639 af 13. juni 2012 om miljøregulering af visse aktiviteter med senere ændringer.

§ 14. Ikrafttrædelse

Denne forskrift træder i kraft den 1. august 2012.

Forskriften er annonceret i Ekstraposten den 11. juli 2012 og på Silkeborg Kommunes hjemmeside (www.silkeborgkommune.dk).

Forskriften er vedtaget af Byrådet den 25. juni 2012.

Anden udgave er udgivet 1. april 2014.

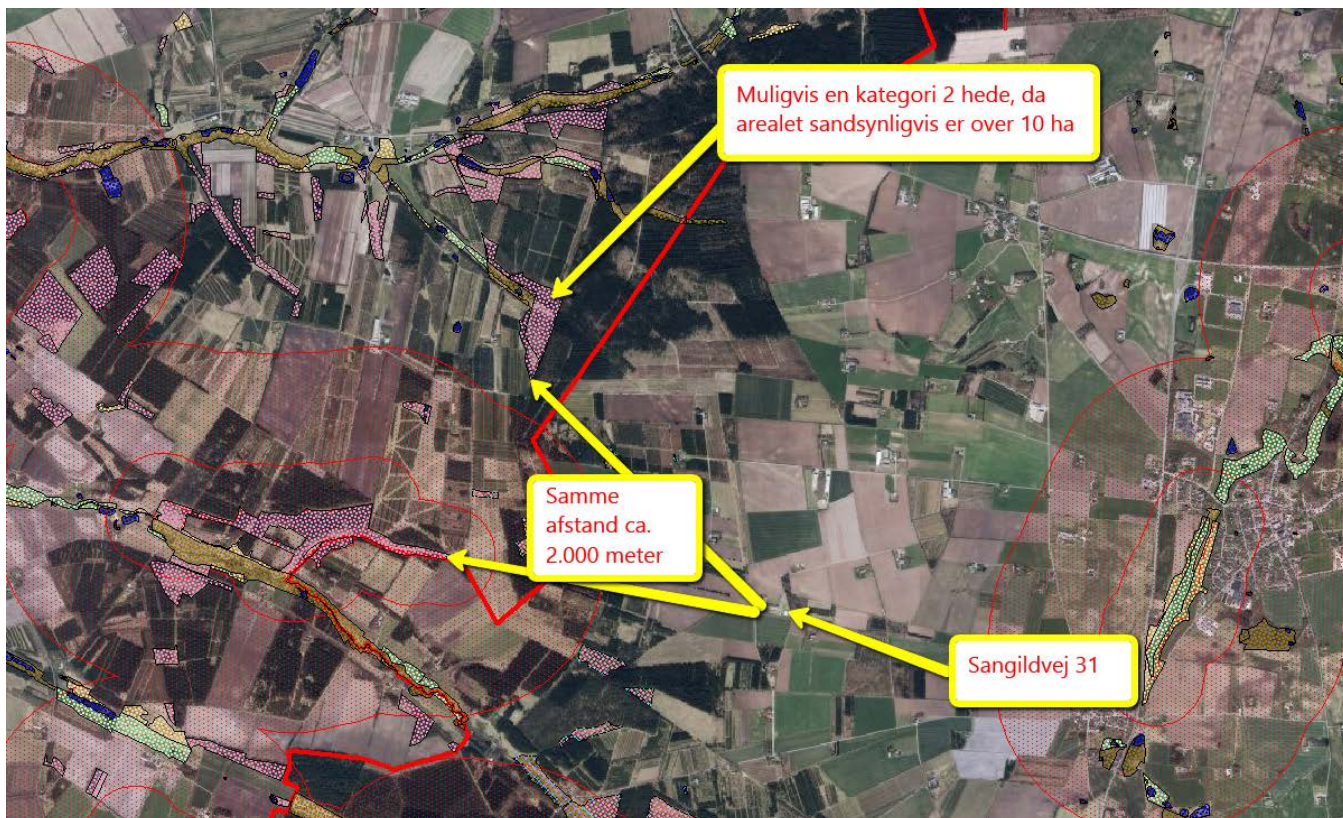

Bilag 7 – Høringssvar fra Viborg Kommune

Høring omkring påvirkning af beskyttet natur i Viborg Kommune

Modtaget d. 15. december 2017 på mail.

Jeg har gennemgået det fremsendte materiale. Det er muligt, at et hedeområde nord for kategori 2 heden også er en kategori 2 hede selv om den er registreret som en kategori 3 hede, Afstande er ca. den samme som den kategori 2 heden, hvor der er lavet beregninger til. Det vurderes derfor at belastningen er den samme eller mindre. Ellers har vi ingen bemærkninger til projektet på Sangildvej 31.

Med venlig hilsen

Jens Pedersen
Agronom

VIBORG
KOMMUNE

Viborg Kommune
Teknik & Miljø
Byggeri og Miljø
Prinsens Alle 5
8800 Viborg
Direkte tlf.: 87 87 56 13
www.viborg.dk

Bilag 8 – Produktdatablad for kemisk luftreenser

Product Information Air Cleaner for Poultry and Pigs

- Ammonia reduced by 89% on average
- Maximum ammonia reduction from start-up
- Dust reduction
- Non-clogging filters
- Efficient droplet separators
- Droplet separators can be drawn out and washed from the outside
- Easy maintenance
- User friendly
- Easy to install
- Corrosion resistant material

Air Cleaner for Poultry and Pigs

Ammonia is a natural residual product from livestock production and because of environmental regulations many farmers are facing limits for ammonia emission – especially when they increase their animal production. In order to make it possible for farmers to enlarge their production in areas with ammonia restrictions, Munters has developed air cleaners.

The Munters Air Cleaner (MAC) was designed to deal with the unique environmental challenges offered by cleaning exhaust air from poultry and pig buildings. Such air contains a heavy load of sticky dust, which is very difficult to remove from the air stream and sticks to all elements of the air cleaner. The MAC features a droplet separator that can handle such conditions and which is easily accessible and removable for periodic cleaning. This innovative design reduces ammonia emission by more than 89% on average and was also awarded with the Agromek Prize in 2012 for its user friendly cleaning system.

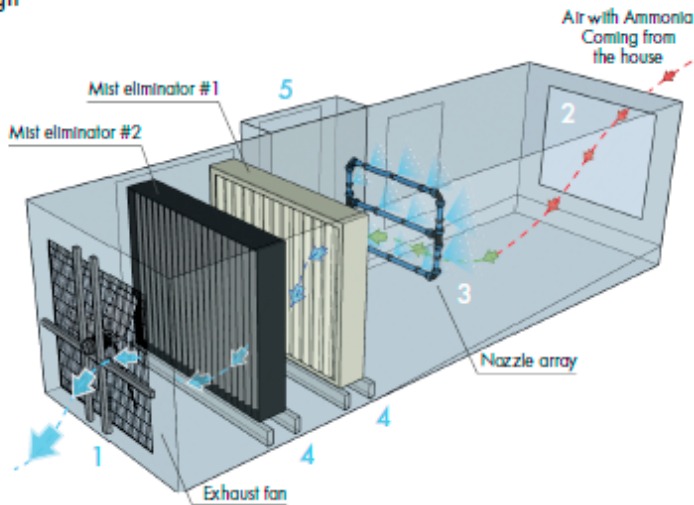
Air Cleaner for Poultry and Pigs

Munters A/S
Nordvestvej 3 - 9600 Aars, Denmark / Phone +45 986 233 11 / Fax +45 986 213 54 / munters.com

 Munters

Design

The air cleaner consists of a long box. In one end of the box is a fan (1), which extracts air from the building (2) through the box. In the air cleaner is a nozzle array (3), which sprinkles droplets consisting of a mixture of water and sulphuric acid. When the extracted air containing ammonia passes over the droplets, the ammonia molecules in the air react with the liquid. The droplets fall to the bottom of the box or are collected by the droplet separators (4) and led to the bottom of the box. Thus the ammonia is separated from the ventilation air before the air is released to the surroundings.

On one side of the box is a technical cabinet (5). The technical cabinet consist of a controller, a pump which circulates the liquid between the bottom of the box and the nozzles and a dosing pump which adds acid to maintain a constant pH level in the liquid. In the bottom of the air cleaner is a bilge, which pumps liquid to a storage tank. The separated liquid can be used as a fertilizer on the field.

The air cleaner is distinguished by high ammonia reduction and that it doesn't have any filters. Compared to conventional filters the droplet separators are easy to clean. Another advantage is that the droplet separator can be pulled out of the box and washed from outside with a traditional high pressure cleaner. This provides a good working environment and easy maintenance. The air cleaner is simply built, with the phrase "Keep it simple" been used during the whole development process.

Partial air cleaning

By using a MAC it is not necessary to clean all the air from a poultry or pig house. In many climate zones in the world, there is a huge variation in outdoor temperature during the year. Typically the livestock housing units are cooled by outside air, which results in a much lower ventilation rate in the house during winter compared to the summer period. In contrast to the yearly differences in ventilation rate, the variation of the ammonia evaporation in the housing unit during the year is negligible.

In Denmark the ventilation rate is less than 20% of the maximum capacity for more than 40% of the time during a year. That means, if an air cleaner is able to clean the first 20% of the maximum ventilation capacity, then 100 % of the ventilated air is cleaned during 40% of the hours in a year. Additionally the air cleaner will clean 20% of the maximum ventilation capacity rest of the year.

An example - A MAC connected to a layer house in Denmark with 13,000 birds and a room temperature of 21 °C will have 20% partial air cleaning. The first 20% of the air will go through the air cleaner and get cleaned with an efficiency of 80%. The rest of the air will leave the house uncleaned through traditional exhaust fans. During a year the ammonia emission will be reduced by 58% and more than 2,000 kg of ammonia will be collected and available as fertilizer.

- **Efficiency:**
VERA certificate states 89% annual ammonia reduction.

- **Flow:**
25.000 m³/hour at 40 Pa.

- **Plug and play:**
As soon as the air cleaner is started the maximum ammonia reduction will be achieved. No biological material needs to form. You can, for instance, wait until day 10 to start the air cleaner, as the ammonia emission in the beginning of a production cycle is limited.

- **Keep it simple:**
The MAC has a simple design which is an advantage in terms of maintenance and service.

- **No filters:**
The ammonia is captured by droplets suspended in the air stream.

- **Extraction system:**
Droplet separators can be drawn out and washed from the outside.

- **MAC connected to a layer house with 13,000 birds:**
  - 20% partial air cleaning;
  - 58% ammonia reduction from layer house;
  - 2,000 kg ammonia captured.

Air Cleaner is developed and produced by Munters A/S, Denmark

Australia Phone +61 2 8843 1594, aghort.info@munters.com.au, Brazil Phone +55 41 3317 5050, contato@munters.com, Canada Phone +1 517 676 7070, aghort.info@munters.com, China Phone +86 10 8048 3493, marketing@munters.cn, Denmark Phone +45 98 623 311, aghort@munters.dk, India Phone +91 20 6681 8900, info@munters.in, Indonesia Phone +66 2 642 2670, info@munters.co.id, Italy Phone +39 0183 5211, info@munters.it, Japan Phone +81 3 5970 0021, mkt@munters.jp, Korea Phone +82 2 7618 701, munters@munters.co.kr, Mexico Phone +52 818 2625 400, dinfo@munters.com, Singapore Phone +65 7 446 828, info@munters.com.sg, South Africa and Sub-Saharan Countries Phone +27 11 997 2000, info@munters.co.za, Spain Phone +39 0183 5211, info@munters.it, Sweden Phone +46 8 6266 300, info@munters.se, Thailand Phone +66 2 6422 670, info@munters.co.th, Turkey Phone +90 262 7513 750, info@muntersform.com, USA Phone +1 517 676 7070, aghort.info@munters.com, Export & Other countries Phone +39 0183 5211, info@munters.it

Munters reserves the right to make alterations to specifications, quantities, etc., for production or other reasons, subsequent to publication.

Your closest distributor

Ag/MIT/1045/2016/05/13 rev 1.2